

Vzdělávání všeobecných sester na akutních pracovištích

Andrea Huspeninová, DiS.

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav ošetrovatelství

akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Andrea HUSPENINOVÁ, DiS.**

Osobní číslo: **H080272**

Studijní program: **B 5341 Ošetrovatelství**

Studijní obor: **Všeobecná sestra**

Téma práce: **Vzdělávání všeobecných sester na akutních pracovištích**

Zásady pro vypracování:

V teoretické části zpracovat stručnou historii vzdělávání a její vývoj do současnosti. Dále se zaměřit na formy celoživotního vzdělávání a legislativu.

V praktické části zanalyzovat pomocí dotazníkového šetření pohled všeobecných sester na akutních pracovištích na vzdělávání, v nemocnici Zlínského kraje.

Praxeologická opatření:

Seznámit odbornou veřejnost s výsledky šetření a zároveň management dané nemocnice.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KUTNOHORSKÁ, J. Historie ošetřovatelství. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3224-4.

MARKOVÁ, E. Dny Marty Staňkové IV. Vzdělávání sester a jeho proměny. Sborník z mezinárodní konference Praha, 29. března 2007. Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-7262-476-8.

POCHYLÁ, K. České ošetřovatelství 1. Koncepce českého ošetřovatelství. Základní terminologie. Ediční řada – Praktické příručky pro sestry. Brno: NCO NZO, 2005. ISBN: 80-7013-420-8.

JAROŠOVÁ, D. Teorie moderního ošetřovatelství, 1. vyd. Praha: ISV, 2000. ISBN 80-85866-55-2.

HLADÍKOVÁ, L. Sestra. Odborný časopis pro nelékařské zdravotnické pracovníky. Změny v oborech specializačního vzdělávání. Měsíčník č.3/2010, roč. 20. Mladá fronta: 2010. ISSN 1210-0404.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Petra Topičová**

Ústav ošetřovatelství

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **3. června 2011**

Ve Zlíně dne 10. února 2011

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

Mgr. Anna Krátká, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 31.5.2011

Huspeninová Andrea

---

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Téma mé bakalářské práce je „Vzdělávání všeobecných sester na akutních pracovištích“.

Práce je členěna na část praktickou a část teoretickou. Teoretická část se zaměřuje chronologicky na historický vývoj vzdělávání v oboru ošetřovatelství a její význam, až do její současné podoby.

Empirická, praktická část navazuje na předchozí poznatky z části teoretické.

Klíčová slova: historie ošetřovatelství, vzdělávání, všeobecná sestra.

ABSTRACT

The topic of my dissertation is „Education of general nurses in acute sites“.

The work is divided into the practical and the theoretical part.

The theoretical one focuses on the chronological historical development of nursing education and its importance up to its current form.

The empirical practical part builds on previous knowledge of the theoretical one.

Keywords: history of nursing, education, a nurse.

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat paní Mgr. Petře Topičové za cenné rady a věcné připomínky, které mi pomohly vytvořit konečnou podobu své bakalářské práce.

Dále bych chtěla věnovat velké díky za psychickou podporu své rodině, přátelům a pracovním kolektivu, po celou dobu studia.

Motto:

„Jsou tři cesty k získání moudrosti.

První je cesta zkušeností, to je cesta nejtěžší.

Druhá je cesta napodobením, to je cesta nejlehčí.

Třetí je cesta rozumového pochopení, to je cesta nejušlechtilejší“.

(Konfucius)

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VZDĚLÁVÁNÍ	12
1.1 DEFINICE	12
2 HISTORIE VZDĚLÁVÁNÍ V OBORU OŠETŘOVATELSTVÍ	13
2.1 POČÁTKY OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE DO ROKU 1918	13
2.2 VÝZNAM CÍRKVE PRO ROZVOJ OŠETŘOVATELSTVÍ	14
2.2.1 Křesťanské ošetrovatelské řády a jejich dělení	14
2.2.2 Nejznámější řády a kongregace	14
2.2.3 Profesionalizace ošetrovatelského poslání.....	15
2.2.4 Významné světové osobnosti ošetrovatelského vzdělávání.....	15
2.3 POČÁTKY VZDĚLÁVÁNÍ SESTER V 18. A 19. STOLETÍ	17
2.3.1 Významné osobnosti ošetrovatelského vzdělávání	17
2.3.2 České ošetrovatelské školy.....	17
2.3.3 Další ošetrovatelské školy v meziválečném období	19
2.4 ČESKÉ POVÁLEČNÉ OŠETŘOVATELSTVÍ.....	20
2.4.1 Vývoj ošetrovatelského školství do roku 1946	20
2.4.2 Vývoj ošetrovatelského školství od roku 1948	20
2.4.3 Vývoj ošetrovatelského školství od roku 1960	21
2.5 VÝVOJ OŠETŘOVATELSTVÍ OD SEDMDESÁTÝCH LET 20. STOLETÍ.....	23
2.5.1 Změny v pojetí ošetrovatelství.....	23
2.5.2 Ošetrovatelství po roce 1989.....	23
2.5.3 Střední zdravotnická škola (SZŠ)	24
2.5.4 Zdravotnické lyceum.....	24
2.5.5 Vyšší zdravotnická škola (VZŠ), Vyšší odborná škola zdravotnická (VOZŠ)	25
2.5.6 Vysokoškolské studium.....	26
2.6 KONCEPCE OŠETŘOVATELSTVÍ.....	27
2.7 LEGISLATIVNÍ NORMY	28
2.8 REGULACE ZDRAVOTNICKÉ PROFESE.....	29
2.8.1 Registrace zdravotnických pracovníků.....	30
2.9 SPOLKY A ORGANIZACE SESTER	31
2.9.1 Stručný přehled spolků a organizací sester.....	31
2.10 ČASOPISY SESTER.....	32

3	NÁRODNÍ CENTRUM OŠETŘOVATELSTVÍ	33
3.1	INSTITUT PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ STŘEDNĚ ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ	33
3.2	NÁRODNÍ CENTRUM OŠETŘOVATELSTVÍ A NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH OBORŮ.....	33
4	AKUTNÍ – INTENZIVNÍ MEDICÍNA	35
4.1	DEFINICE INTENZIVNÍ MEDICÍNY	35
4.2	PRACOVNÍŠTĚ A PERSONÁL INTENZIVNÍ MEDICÍNY	35
4.3	DRUH A INTENZITA INTENZIVNÍ PÉČE V ČR.....	36
5	SOUČASNOST OŠETŘOVATELSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČR.....	37
5.1	VZDĚLÁVÁNÍ SESTER NA AKUTNÍCH PRACOVNÍŠTÍCH, PRACOVNÍŠTÍCH INTENZIVNÍ MEDICÍNY V ČR.....	37
5.1.1	Přehled vzdělávání zdravotnických pracovníků v oboru ošetrovatelství v ČR.....	37
5.1.2	Specializační vzdělávání	39
5.1.3	Celoživotní vzdělávání	40
5.1.4	Univerzitní vzdělávání.....	42
5.1.5	E-learningové vzdělávání.....	45
5.1.6	Přehled vzdělávání zdravotnických pracovníků v oboru ošetrovatelství ve SR.....	46
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	49
6	CÍLE PRÁCE	50
7	METODIKA PRÁCE.....	51
7.1	CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO VZORKU.....	52
7.2	ORGANIZACE ŠETŘENÍ A SBĚR DAT.....	52
8	ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	54
8.1	VYHODNOCENÍ IDENTIFIKAČNÍCH POLOŽEK.....	54
8.2	VYHODNOCENÍ PRŮZKUMNÝCH POLOŽEK.....	56
8.3	DISKUZE	81
	ZÁVĚR	84
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	85
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	92
	SEZNAM GRAFŮ.....	95
	SEZNAM TABULEK	96
	SEZNAM PŘÍLOH	97

ÚVOD

Povolání všeobecné sestry je krásný, ale náročný obor. Vyžaduje po sestře vědomosti, psychickou zralost sestry, výborné komunikační schopnosti, ale také dostatečnou míru empatie.

Ošetrovatelská péče prošla řadou změn. Dlouhodobý vývoj oboru, od primitivních způsobů léčby a ošetřování, přes víru v nadpřirozené síly, až po moderní způsoby léčby a ošetřování. Moderní ošetrovatelství je úzce spjato s vývojem vzdělávání a rozvojem techniky ve zdravotnictví.

Současná podoba ošetrovatelství vyžaduje sestru profesionála, která naplňuje základní znaky profese, to znamená, že má odborné vědomosti, dovednosti a potřebu dlouhodobého specializačního vzdělávání a praktického výcviku, s cílem dosáhnout patřičných znalostí a dovedností. Nedílnou součástí dějin ošetrovatelství jsou také dějiny vzdělávání v oboru ošetrovatelství (Kutnohorská, 2010).

Sestra by měla mít přehled o historickém vývoji ošetrovatelství, o významných osobnostech, ale také o současném pojetí oboru ošetrovatelství, o novinkách medicíny, o novinkách ve vzdělávání, ale i o legislativních normách a opatřeních.

V bakalářské práci se budu zabývat profesním vzděláváním sester na akutních pracovištích. Budu zde mapovat názory a postoje všeobecných sester na vzdělávání. Dále se budu zabývat a rozebírat problematiku, zda je všeobecným sestřím na akutních pracovištích umožněno vzdělávání nebo studium zaměstnavatelem.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VZDĚLÁVÁNÍ

1.1 Definice

Vzdělávání je soubor poznatků, dovedností, schopností a názorů. Současně vzdělávací proces rozvíjí u jedince poznávací schopnost, paměť, myšlení, vnímání a tvořivost. Podle různých kritérií hovoříme o vzdělávání či sebevzdělávání a konečně podle stupně školy o základním, středním, bakalářském, vysokoškolském. Nesmíme také opomenout vzdělávání celoživotní. Touha poznávat a neustále se něco nového učit je člověku vrozená, u mnohých lidí vzdělávání nekončí absolvováním školy. Důležitou úlohu v tomto procesu hraje sebevzdělávání. Jde o cílevědomé snažení dosáhnout vyšší kvality života i vyšší kvalifikace a odbornosti. Touha po vzdělávání je člověku vrozena. Učí se celý život. Tak dlouho, dokud ho stále něco překvapuje, dokud má aktivní zájem o vše, co ho obklopuje. Každý den přináší množství nejrůznějších podnětů a informací, které člověk vnímá s větší či menší pozorností. Je ale výrazný rozdíl mezi tím, co jedinec vidí a slyší, a tím, co si zapamatuje, pochopí a naučí se používat. Rozdíl je v tom, co se naučit musí a co se naučit chce (Paulínová, 1998).

Vzdělávání obohacuje člověka jako jedince, společnost ovšem musí dát šanci adekvátní vzdělání získat. Pod zorným úhlem pohledu na vývoj a úroveň zdravotnictví nelze opomenout ani skutečnost, že vzdělání je proces, který umožňuje každé generaci, aby převzala a dovedla na vyšší úroveň znalosti, dovednosti a chování předchozích generací. Zásadní zlomy v historickém vývoji medicíny si logicky vynutily také podstatné změny ve vzdělávání zdravotníků (Jurásková, 2004, str. 39).

2 HISTORIE VZDĚLÁVÁNÍ V OBORU OŠETŘOVATELSTVÍ

2.1 Počátky ošetrovatelské péče do roku 1918

Rozvoj ošetrovatelství v různých zemích má některé společné znaky, ale i řadu odlišností. Ošetrovatelství bylo vždy ovlivňováno náboženskými, kulturními, sociálními, politickými faktory, válkami, vědeckými objevy, ale i významnými osobnostmi (Kutnohorská, 2010).

Ošetrovatelství bylo jako profese ovlivňováno během historického období třemi vývojovými liniemi (třemi hlavními směry, v péči o nemocné):

- *Neprofesionální ošetrovatelství, laická péče.* Tradiční systém ošetřování, opatrování v péči o sebe sama, v péči o rodinu, komunitu a laická pomoc. Někdy je tato péče nazývána sebebepéče (Plevová, Slowik, 2008; Kutnohorská, 2010).
- *Charitativní ošetrovatelství,* ošetřování nemocných bylo chápáno jako morální a humánní povinnost. Jednalo se o uspokojování základních potřeb a vycházelo z humánních tradic a náboženského přesvědčení.
- *Profesionální ošetrovatelství* se rozvíjelo s rozvojem medicíny (Plevová, Slowik, 2008).

Rozhodující vliv na rozvoj medicíny v Evropě měla starořecká medicína, jejíž počátky spadají do druhého tisíciletí před naším letopočtem (dále jen př. n. l.) **Hippokrates**, „otec medicíny“, autor typologie, učitel autorů lékařské přísahy, nesoucí jeho jméno (Jarošová, 2000).

Postupně se od primitivních léčitelů přenesla péče o nemocné do mnoha náboženských řádů, nemocní přicházeli do chrámů, kde se kněží modlili za jejich vyléčení a tak kněží vešli do podvědomí jako kněží – lékaři. Od doby, kdy začaly vznikat špitály, se začíná vyvíjet i pozice ošetrovatelství (Plevová, Slowik, 2008).

Důležitým zlomem pro ošetrovatelství byla krymská válka a vliv osobnosti **Florence Nightingale**. Od té doby ošetrovatelství nabírá profesní směr, díky zakládání ošetrovatelských škol, vydáváním knih, vznikem spolků sester a rostoucí potřebou kvalifikovaného personálu (Plevová, Slowik, 2008).

2.2 Význam církve pro rozvoj ošetřovatelství

2.2.1 Křesťanské ošetřovatelské řády a jejich dělení

- *Charitativní a řádové ošetřovatelství* otevírá dlouhou etapu historického vývoje péče o nemocné, označovanou jako *laické ošetřovatelství*. Počátky sahají do ranného středověku, doprovázeného šířením křesťanstvím. Křesťanská víra v to, že služba člověku je vlastně službou Bohu, vedla mnoho osob, k navštěvování a ošetřování nemocných lidí. Takto orientovaní lidé se sdružovali do skupin, z nichž poté vznikaly první křesťanské řády. Katolická církev orientovala nové církevní řády k poskytování péče potřebným lidem, převážně v kláštorech a špitálech. Protestantská církev se zaměřovala na pomoc jedince v rodině a komunitě (Plevová, Slowik, 2008).
- Dělení křesťanských řádů: *Církevní, rytířské a světské* (Kutnohorská, 2010).
- Rozvoj řádů a kongregací s charitativním a ošetřovatelským zaměřením byl ovlivněn především rozhodnutím **papeže Řehoře Velikého**, jenž v roce 817 uložil klášterům povinnost péče o chudé, postižené a nemocné. Původní špitály byly zřizovány při kláštorech, byl to pokoj s dvanácti postelemi (počet apoštolů), spojený s kaplí a klášterem (Plevová, Slowik, 2008).

2.2.2 Nejznámější řády a kongregace

- *Benediktini* – Zakladatel svatý (dále jen sv.) Benedikt z Nurie, v České zemi za vlády knížete Boleslava II.
- *Vojenský a špitální řád sv. Lazara Jeruzalémského* – Za vlády Vladislava II, 12. století (dále jen stol.).
- *Johanité* – Rytířský a špitální řád sv. Jana Jeruzalémského.
- *Suverénní maltézský rytířský řád* – Patronem je sv. Jan Křtitel.
- *Řád Milosrdných bratří* – Zakladatelem je Jan z Boha (Jan Ciudad).
- *Klarisky* – Rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou – Zakladatelka sv. Anežka Česká, patronka českého ošetřovatelství, 13. stol.
- *Alžbětinky* – Patronka je sv. Alžběta Durynská, zakladatelka řádu na přelomu 16. a 17. stol. byla Apolonie Radermacherová.

- *Kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského – Boromejky.*
- *Křížovníci s červenou hvězdou* – Jde o řeholní mužský řád, zakladatelka sv. Anežka Česká.
- *Kongregace šedých sester u sv. Bartoloměje v Praze* – Zakladatelky sestry Annou a Marií Plaňanskými a Františkou Grossmanovou.
- *Zdislavky* – Patronkou byla sv. Zdislava, mohly chodit v civilním oblečení, mít zaměstnání, žít soukromým životem. Pojítkem byl slib chudoby, čistoty, poslušnosti a pravidelná setkávání. Členkami byly často lékařky a sestry.
- *Diakonky* – Odvozeno z řeckého slova – diakonein, sloužit, pomáhat (Kutnohorská, 2010).

2.2.3 Profesionalizace ošetrovatelského poslání

- Změny v kvalitě ošetrování se přisuzují období Krymské války (1853 – 1856), kdy se prosadila myšlenka odborně připravených žen, pro péči o raněné a nemocné. Ke konci 19. stol. došlo k profesionalizaci ošetrovatelského poslání (Kutnohorská, 2010).

2.2.4 Významné světové osobnosti ošetrovatelského vzdělávání

Florence Nightingalová (1820 – 1910)

- Po celý svůj život podporovala vzdělávání. Věřila, že vzdělané sestry pomohou zlepšit tíživou situaci pacientů v nemocnicích, chudobincích a v komunitě (Plevová, Slowik, 2008).
- Stala se odborníkem pro nemocnice a veřejné zdravotnictví. Zavedla výtah pro jídlo z kuchyně na oddělení, signalizační zařízení, teplou tekoucí vodu do každého patra nemocnice, pavilonový typ zařízení a zavedla evidenci pacientů, podrobných denních záznamů (Kutnohorská, 2010).
- V době Krymské války se vydala s 38 sestrami do Scutarské vojenské nemocnice, ve které bylo uloženo více než 2500 pacientů (Kutnohorská, 2010).
- V roce 1860 se zasloužila o vznik první necírkevní ošetrovatelské školy při nemocnici sv. Tomáše v Londýně. Studium trvalo jeden rok/20 – 30 posluchaček.

Od té doby, začaly být ošetřovatelky pro svoji profesy systematicky vzdělávány (Kafková, 1992; Plevová, Slowik, 2008; Kutnohorská, 2010).

- Napsala přes 200 knih – Zápisky o ošetřování (Notes on Nursing, který přeložila do češtiny Paulína Králová, v roce 1874); Zápisky o armádě a nemocnici; Zápisky o šestinedělí v nemocnici; dále napsala přes 12 000 dopisů (Kutnohorská, 2010).
- Nightingale předzvěděla velké možnosti rozvoje ošetřovatelství jako vědy, včetně publikací a výzkumu v oboru (Plevová, Slowik, 2008).
- Na počest jejího narození, 12. 5. 1820 se slaví Mezinárodní den ošetřovatelství (Kutnohorská, 2010, str. 48).
-

Nikolaj Ivanovič Pirogov (1810-1881)

- Světově uznávaný chirurg, zasloužil se o rozvoj chirurgie a především válečné medicíny. Zavedl sádrové obvazy, narkózu a rozpracoval tematiku úrazového šoku. Dále kladl velký důraz na vedení dokumentace (Plevová, Slowik, 2008).
- Připravil 30 odborně vyškolených dobrovolných ošetřovatelek pro frontu Krymské války a propagoval dodržování hygienických zásad, nejen během války (Kutnohorská, 2010).
- Vydal anatomický atlas s obrázky a také jako první na světě založil anatomický ústav v Petrohradě (Kutnohorská, 2010).

Jean Henri Dunant (1828-1910)

- Zakladatel Mezinárodního červeného kříže (1864) jako organizace, která může zajistit nejen první pomoc raněným, ale také odbornou přípravu ošetřujících osob (Plevová, Slowik, 2008; Kutnohorská, 2010).

2.3 Počátky vzdělávání sester v 18. a 19. století

2.3.1 Významné osobnosti ošetřovatelského vzdělávání

- **Jan Amos Komenský** věděl, již v druhé polovině 17. století, že pro emancipaci žen je důležité vzdělání. Přišel s myšlenkou, že nejenom chlapcům, ale i dívkám by se mělo dostat vzdělání (Plevová, Slowik, 2008).
- Nejstarší zmínka o ošetřovatelském vzdělávání na území českých zemí je z roku 1620, kdy byla v Praze Na Františku otevřena Nemocnice Milosrdných bratří, určená pro mužské pacienty. Pro mnichy zde byla zřízena škola, která poskytovala vzdělání v opatrovnické činnosti. K historii vzdělávání opatrovníků rozšířila nařízení **Marie Terezie**. Výuku v podobě přednášek pro opatrovníky „hlídače“ se snažil na pražské lékařské fakultě prosadit také **Václav Joachim Vrabec**, bohužel později byla výuka neobnovena (Kafková, 1992; Kutnohorská, 2010).
- V českém prostředí se o rozvoj ošetřovatelského školství zasloužily spisovatelky **Karolína Světlá** a také **Eliška Krásnohorská**. Obě spisovatelky podporovaly práva žen a mimo jiné prosazovaly právo žen na vzdělání (Kafková, 1992).
-

2.3.2 České ošetřovatelské školy

První česká ošetřovatelská škola (1874 – 1881)

- Vznikla v Praze, byla první svého druhu v Rakousku – Uhersku, ale ukončila svou činnost po sedmi letech (Jarošová, 2000).
- Vznikla vlivem silného národnostního a emancipačního ženského hnutí, Karolíny Světlé a Elišky Krásnohorské.
- Nabízela bezplatnou, organizovanou odbornou výuku podle učebního plánu a osnov, ve formě krátkodobých kurzů: 3 – 7 měsíců.
- Výuka byla praktická: v chorobinci v Praze na Karlově a teoretická, formou přednášek: teorie ošetřování, tělověda a zdravotní věda, ošetření dětí, obvazová chirurgie, první pomoc při úrazech a náhlých onemocněních a lázeňská obsluha (Kutnohorská, 2010).

- První absolventky školy pracovaly jako ošetřovatelky v „domácnosti“.
- Pro nemocniční službu byly ošetřovatelky vychovány přímo v nemocnicích formou „vyučení.“ Celý kurz byl ukončen zkouškou a absolventky získaly diplom (Jarošová, 2000).
- Podle vzoru české ošetřovatelské školy byla založena ošetřovatelská škola ve Vídni, v roce 1882 a jejím zakladatelem byl chirurg, profesor **Theodor Billroth** (Kutnohorská, 2010).

•

Česká zemská škola pro ošetřování nemocných při Všeobecné nemocnici v Praze (1916)

- Státní dvouletá ošetřovatelská škola, byla společně se školou německou založena v roce 1914, k otevření ale došlo až v roce 1916, díky těžkým válečným poměrům a nedostatku učitelů (Jarošová, 2000; Kutnohorská, 2010).
- Podmínky pro přijetí: rakouské státní občanství, absolvování měšťanské školy, věk 18 - 30 let, dokonalé zdraví, mravní bezúhonnost, opravdový zájem o ošetřovatelské povolání a doklad uchazečky, že nepečuje o nezletilé dítě nebo nevede vlastní domácnost. Dále absolvování zkoušek z inteligence, počtů a českého jazyka.
- Průběh studia: první rok byl věnován teorii a druhý rok praktické výuce. Žákyně, které po prvním ročníku dále postoupily do druhého ročníku, se nazývaly „ošetřovatelky na zkoušku“. Ve druhém ročníku byly pod vedením vrchních sester přiděleny na různá oddělení nemocnic. Po vykonání praktické a teoretické státní zkoušky obdrželo ročně 15 absolventek diplom a titul „diplomovaná ošetřovatelka“.
- Po vzniku Československé republiky v roce 1918, díky podpory prvního prezidenta **Tomáše Garrigue Masaryka** a jeho dcery **Alice Masarykové** se rozvíjí Československý červený kříž (dále jen ČSČK). Na žádost Alice Masarykové byly v roce 1918 pozvány do České školy pro ošetřování nemocných tři vzdělané sestry, z amerického červeného kříže, které vypracovaly koncepci teoretické a praktické výuky. Také postupně zacvičily pro práci „sester učitelek-instruktorek praktického vyučování“, první absolventky této školy (Kutnohorská, 2010).
- V roce 1920 byla americkou ředitelkou Miss **M. G. Pardone**, s asistentkami Miss **A. M. Lentell** a Miss **B. Kacena** (Kafková, 1992).

- První absolventky Státní ošetrovatelské školy založily v roce 1921 *Spolek absolventek ošetrovatelské školy*, který se v roce 1928 přejmenoval na *Spolek diplomovaných sester – SDS*. Spolek pořádal přednášky, kurzy, pomáhal zakládat další ošetrovatelské školy. Navázal na spolupráci se sesterskými organizacemi v zahraničí, v roce 1933 byl Spolek diplomovaných sester Československé republiky přijat do Mezinárodní rady sester. O čtyři roky později začal vydávat dokonce svůj vlastní odborný časopis, *Diplomovaná sestra* (Staňková, 1996).
- V roce 1923 se stala první českou ředitelkou zmiňované školy **Sylva Macharová** (Jarošová, 2000).
- V roce 1931 přešla ošetrovatelská škola do státní správy a nesla název *Česká státní ošetrovatelská škola* s ředitelkou **Emílií Ruth Tobolářovou**, která vedla školu v době 2. světové války, v době protektorátu Čechy a Morava (Kutnohorská, 2010).

2.3.3 Další ošetrovatelské školy v meziválečném období

Vyšší sociální škola v Praze (1918)

- Jednoleté studium pro sociálně orientované pracovníky, později pro diplomované sestry pro samostatnou práci v terénu (Jarošová, 2000).

Řádové školy

- *Česko-německá škola sv. Františka z Assisi v Opavě* (1925).
- *Ošetrovatelská škola Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze* (1939).
- *Ošetrovatelská škola kongregace Milosrdných sester sv. kříže v Bratislavě* (1931).

Ošetrovatelská škola v Ostravě (1937)

- Vznikla za podpory ČSČK, jako první svého druhu na Moravě.

Státní ošetrovatelská škola v Brně (1939).

Ošetrovatelská škola při Baťově nemocnici ve Zlíně (1947)

(Kutnohorská, 2010).

2.4 České poválečné ošetřovatelství

2.4.1 Vývoj ošetřovatelského školství do roku 1946

Vyšší ošetřovatelská škola v Praze (1946)

- Škola byla dvouletá, studentky se zavázaly, že po ukončení studia budou tři roky pracovat v zařízení, které je ke studiu uvolnilo. K otevření školy přispěl ČSČK (Kutnohorská, 2010).
- Škola poskytovala specializační pedagogické vzdělání sestrám – učitelky pro ošetřovatelské školy a vrchní sestry pro řídicí práci v ošetřovatelství (Jarošová, 2000).

2.4.2 Vývoj ošetřovatelského školství od roku 1948

- Zásadní zlom v kontinuálním úspěšném poválečném rozvoji československého ošetřovatelství a především ve vzdělávání sester znamenal komunistický puč v únoru 1948. Spolek diplomovaných sester se spojil revolučním odborovým hnutím a tím ztratil nárok na členství v *International Council of Nurses* (dále jen ICN) a jeho stavovská činnost rychle zanikla (Staňková, 1996).
- V roce 1948 byl vydán zákon o jednotné škole, došlo k vytvoření jednotného systému obecného a odborného vzdělávání. Ošetřovatelské školy byly zařazeny do systému vyšších odborných škol jako *vyšší školy sociálně zdravotní*, kde výuka trvala 4 roky. Změny *dvouletých ošetřovatelských škol na tříleté zdravotní* a poté na *čtyřleté zdravotnické školy*. Učební plány měly předměty odborné a všeobecné vzdělávací (Kutnohorská, 2010).

Vyšší sociálně zdravotní školy (1948)

- Vznikaly ve větších městech Čech a Moravy, jejichž základ byl položen již v letech 1946 – 1947.
- Větev: ošetřovatelek, dětských sester, zdravotnických pracovník, porodních asistentek, zdravotních a zubních laborantů.

- Studium mělo dvouletý společný základ, od 3. ročníku byl možný výběr zaměření a ukončení studia bylo maturitou. Školy byly čtyřleté. (Kutnohorská, 2010).
- Dvouleté ošetrovatelské školy byly do roku 1950 součástí vyšší školy sociálně zdravotní (Kutnohorská, 2010, str. 107).

Střední zdravotnické školy

- V roce 1951 došlo ke zkrácení studia ze 4 roků na 3 roky a vytvoření sítě zdravotnických škol.
- Od roku 1951 – 1953 bylo studium na zdravotnických školách pouze na 3 roky.
- V roce 1953 převzalo ministerstvo zdravotnictví zdravotnické školy do své správy a zařadilo zdravotnické školy do ústavů národního zdraví (Staňková, 1996; Kutnohorská, 2010).
- Od roku 1954 byly zřizovány také doškolovací kurzy pro obory: zdravotní sestra, dětská sestra, zdravotní laborant, zubní laborant, lékárenský laborant, rentgenový laborant a rehabilitační pracovnice.
- V roce 1955 bylo studium na zdravotnických školách rozšířeno na 4 roky a došlo k navržení praktického výcviku.
- V roce 1956/1957 bylo zahájeno pomaturitní dvouleté studium: zdravotní sestra, porodní asistentka, zdravotní laborant, rentgenologický laborant a rehabilitační pracovník. Dále v témže roce bylo zahájeno studium pro pracující ve třech formách: večerní studium, dálkové studium a externí studium.
- V průběhu dvaceti let se měnil také úřední název škol: *sociálně zdravotní škola*, *vyšší zdravotnická škola*, *zdravotnická škola*, *střední zdravotnická škola* (Kutnohorská, 2010).

2.4.3 Vývoj ošetrovatelského školství od roku 1960

- Další vzdělávání *středně zdravotnických pracovníků* (dále jen SZP) bylo započato v roce 1960 ve Střediscích pro další vzdělávání SZP v Brně a Bratislavě. Jednalo se o *Instituty pro další vzdělávání středních zdravotnických pracovníků* (IDV PZ), kde probíhalo specializační studium v řadě oborů. V současné době nese toto středisko

název *Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů* (dále jen NCO NZO)

(Staňková, 1996; Kutnohorská, 2010).

- V oboru ošetrovatelství se úplné střední zdravotnické vzdělávání získávalo studiem na středních zdravotnických školách (dále jen SZŠ) a další vzdělávání zajišťovaly tyto instituce: zdravotnická zařízení – nástupní praxí absolventů a seminárním školením, IDV PZ, Česká společnost sester, univerzity a akreditovaná pracoviště.
- Další změny ve zdravotnickém školství souvisely se změnami v celé výchovně vzdělávací soustavě, ve školním roce 1976/1977. Byla zavedena desetiletá povinná školní docházka. Právní předpisy upravující výchovu a vzdělávání na školách všech stupňů se změnily. Byly vydány nové osnovy. Rozvoj zdravotnictví si stále více vyžadoval zvyšování odborné úrovně také zdravotnických nelékařských profesí (Kutnohorská, 2010, str. 112 – 113).
- Období socialismu vedlo především, že se zastavil rozvoj kvalifikovaného základního vzdělávání v ošetrovatelství, to je (dále jen tj.) budoucích zdravotních sester, později všeobecných sester. Jejich vzdělávání se posunulo do nejnižší věkové kategorie na světě. Postupně se ale podařilo vytvořit velmi kvalitní systém dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků a vznikly solidní základy pomaturitního specializačního a univerzitního vzdělávání sester (Kutnohorská, 2010).

2.5 Vývoj ošetrovatelství od sedmdesátých let 20. století

2.5.1 Změny v pojetí ošetrovatelství

- Pojetí ošetrovatelství se změnilo. Ošetrovatelství je chápáno jako společensko-vědní disciplína, která se rozvíjí na základě vědeckého výzkumu. Změnilo se postavení sestry. Nejdůležitějšími východisky změn byly dokumenty Rady Evropy, která vytvořila v šedesátých letech 20. stol. směrnice, pro jednotnou kvalifikaci a vzdělávání sester, na základě společné dohody několika evropských zemí, kterou svým podpisem postupně stvrdilo 12 evropských států.
- V roce 1972 byla vyhlášena ve Štrasburku Evropská dohoda o vzdělávání (č. 59), která je dosud v platnosti. Dohoda byla v roce 1995 doplněna dokumentem Rady Evropy – Role a vzdělávání sester. Tento dokument podrobně rozpracoval jednotlivé direktivy, včetně rámcového obsahu studia v odborných předmětech. Cílem bylo dosažení vzájemně srovnatelné úrovně vzdělání sester v Evropské Unii (dále jen EU), která umožnila volný pohyb pracovních sil (Kutnohorská, 2010).

2.5.2 Ošetrovatelství po roce 1989

Rok 1989 přinesl v tehdejší československé společnosti změny politického a společenského života a také změny v chápání sociální a zdravotnické péče. Cílem transformace vzdělávání v ošetrovatelství po roce 1990 bylo:

- Přispět ke zvýšení úrovně ošetrovatelské péče a tedy ke zlepšení kvality zdraví.
- Zajistit kompatibilitu vzdělávání sester v souladu s kritérii EU.
- Důležitou změnou v roce 1996 bylo převedení středních a vyšších zdravotnických škol ze správy Ministerstva zdravotnictví České republiky (dále jen MZ ČR) pod rezort Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT), v roce 2000 střední zdravotnické školy a vyšší odborné školy přecházejí ze správy MŠMT pod krajskou samosprávu (Kutnohorská, 2010, str. 118-119).

2.5.3 Střední zdravotnická škola (SZŠ)

- V devadesátých letech 20. stol. bylo možné studovat čtyřleté studium na středních zdravotnických školách (dále jen SZŠ) tyto obory: všeobecná sestra, zdravotní laborant, farmaceutický laborant a zubní technik.
- Na počátku 21. stol. obory čtyřletého středoškolského studia prošly velmi výraznými změnami. Výuka oboru zdravotní sestra, která začala v roce 1949, prošla nejdramatičtější změnou v roce 2004. Název profese *zdravotní sestra* byl v devadesátých letech 20. stol. nahrazen názvem profese *všeobecná sestra*. Obor *všeobecná sestra* absolvovali ve školním roce 2006/2007 poslední studenti a původní obory byly nahrazeny „asistentskými“ obory vzdělávání. Obor *všeobecná sestra* byl nahrazen oborem *zdravotnický asistent*. Mají za úkol vychovávat zdravotnické pracovníky, kteří vykonávají činnost pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry nebo lékaře. Poskytují péči dospělým a dětem do tří let věku a podílí se na péči preventivní, diagnostické, léčebné, rehabilitační a dispenzární.
- První studenti asistentských oborů nastoupili do 1. ročníku ve školním roce 2004/2005. V obsahovém zaměření studia převládají v 1. a 2. ročníku jazykové, společenské a přírodovědné předměty, ve 3. a 4. ročníku převládají odborné předměty. Profilovými předměty jsou ošetřovatelství, ošetřování nemocných, psychologie, komunikace, první pomoc. Velká část výuky je realizována formou praktické výuky na klinických pracovištích. Studenti během studia absolvují souvislou pětítýdenní praxi na klinických pracovištích. Studium je ukončeno maturitou, která zahrnuje tyto povinné předměty: ošetřovatelství, somatologie, dále psychologie, komunikace a praktická zkouška ošetřování nemocných. Obor *všeobecná sestra* byl nahrazen oborem *zdravotnický asistent* (Kutnohorská, 2010).

2.5.4 Zdravotnické lyceum

- Od školního roku 2005/2006 byla nabídka vzdělávání na SZŠ rozšířena o zdravotnické lyceum. Přípravuje studenty k dalšímu studiu se zaměřením na zdravotnické obory, zejména k dalšímu studiu na vysoké škole (Kutnohorská, 2010).

- Zdravotnické lyceum zaručuje profesní růst jedince, s možností pokračovat dále ve studiu všech studijních oborů na lékařských fakultách, zdravotně-sociálních, pedagogických fakultách, dále uplatnění ve zdravotnické administrativě a v sociálních službách. Mezi jiné umožňuje také hlubší vzdělávání ve všeobecně vzdělávacích předmětech a studium dvou cizích jazyků.
- Forma studia je denní a způsob ukončení studia je maturitní zkouškou (Kutnohorská, 2010).
- V současné době je to tzv. „dobíhající obor“, který již roce 2011/12 na mnoha SZŠ nebude otevřen.

2.5.5 Vyšší zdravotnická škola (VZŠ), Vyšší odborná škola zdravotnická (VOZŠ)

- V roce 1996 vznikly ze zákona vyšší zdravotnické školy (dále jen VZŠ), které bylo určeno pro maturanty SZŠ. Vznikly obory: *diplomovaná všeobecná sestra, diplomovaná dětská sestra, diplomovaná sestra pro intenzivní péči, diplomovaný fyzioterapeut, diplomovaný zdravotní laborant, diplomovaný radiologický asistent, diplomovaný zubní technik, diplomovaný farmaceutický asistent, diplomovaná porodní asistentka a diplomovaný ergoterapeut.*
- V průběhu studia se kladl velký důraz na získání praktických dovedností v délce 12 týdnů během dvouletého studia.
- Studium bylo zakončeno absolutoriem, tj. závěrečnou zkouškou z odborných předmětů, z cizího jazyka a obhajobou absolventské práce daného oboru. Po složení závěrečných zkoušek byl udělen titul „diplomovaný specialista“, zkratka DiS. Absolventi mají v praxi posíleny pravomoci o rozhodovací složku a odpovědnost za provedené výkony, jak ve vztahu k pacientovi, tak i ve vztahu k ostatním členům zdravotnického týmu (Kutnohorská, 2010).
- Dříve zmiňovaný název VZŠ se nyní již nepoužívá. Používá se název Vyšší odborná škola zdravotnická (dále jen VOZŠ). Studium poskytuje vyšší odborné vzdělání, diplomovaný specialista v různých oborech, jako např.: *diplomovaná všeobecná*

*sestra (DVS), diplomovaný nutriční terapeut (DNT), diplomovaný farmaceutický asistent (DFA), diplomovaný zubní technik (DZT) nebo diplomovaný zdravotnický záchranář (DZZ).*¹

2.5.6 Vysokoškolské studium

- V roce 1960 vzniklo na Karlově univerzitě v Praze vysokoškolské studium v aprobační kombinaci psychologie a péče o nemocné. Jednalo se o první vysokoškolské studium sester, které probíhalo formou studia při zaměstnání. Československá republika se tak stala jednou z prvních evropských zemí, kde se uskutečnilo ucelené univerzitní studium pro zdravotní sestry. Později se druhým oborem místo psychologie stala pedagogika v kombinaci s ošetrovatelstvím.
- O roku 1980 začalo studium probíhat řádnou, pregraduální formou, denní studium bylo pětileté a dálkové studium bylo šestileté.
- Od devadesátých let 20. stol. se začala rozvíjet bakalářská forma studia a posléze navazující magisterská forma studia. V bakalářském studijním programu „*Ošetrovatelství*“ se studují obory: *všeobecná sestra, porodní asistentka, fyzioterapie aj.* U bakalářského studia jsou základem medicínské a ošetrovatelské předměty, u magisterského studia absolventi bakalářského studia již směřují k ošetrovatelské specializaci.
- V roce 1992 došlo k otevření bakalářského studia ošetrovatelství na některých Lékařských fakultách v ČR (Univerzita Karlova v Praze a Univerzita Palackého v Olomouci) a později i v ostatních městech (Kutnohorská, 2010).
- Směrnice EU pro vzdělávání sester zařadily povolání sester a porodních asistentek mezi regulované profese s automatickým uznáváním v rámci EU, které předpokládalo koordinaci vzdělávání a odborné přípravy s teoretickým a klinickým rozvojem ošetrovatelského procesu se začal používat termín, sesterská diagnóza

---

¹ Vyšší odborná škola zdravotnická Brno [online]. 2011 [cit 2011.03.27]. Dostupné z: <http://www.voszbrno.cz/vyssi-odborna-skola-zdravotnicka-brno?idm=92>.

jako závěr nebo úsudek, který je výsledkem sesterského pozorování (Kutnohorská, 2010, str. 123).

2.6 Koncepce ošetřovatelství

- Na ministerstvu zdravotnictví ČR vzniká odbor ošetřovatelství a Rada pro rozvoj ošetřovatelství MZ ČR. V roce 1998 vzniká spojená akreditační komise (dále jen SAK ČR) a vychází věstník „*Program kontinuálního zvyšování kvality.*“ Významným krokem bylo schválení Koncepce českého ošetřovatelství v roce 1998, jako oficiálního směru vývoj českého ošetřovatelství. Koncepce definuje obor ošetřovatelství a vymezuje jeho cíle, předmět zájmu ošetřovatelství jako vědy, hlavní úkoly ošetřovatelství, síť pracovišť, pracovníků, řízení oboru a zaměření výzkumu. Koncepce ošetřovatelství byla aktualizována v roce 2004. Významně se na změnách v oboru ošetřovatelství zapsala Marta Staňková, ředitelka v oboru vědy a vzdělávání MZ ČR. Významná osobnost českého ošetřovatelství, expertka na vzdělávání sester, propagátorka a organizátorka vysokoškolského vzdělávání sester, autorka koncepce ošetřovatelství, iniciátorka dobrovolné registrace sester, autorka mnoha učebnic ošetřovatelství (Kutnohorská, 2010, str. 123-124).
- V obou koncepcích je podstatný rozdíl. Zatímco koncepce z roku 1998 rozděluje sestry typu A, B, C.
- Koncepce z roku 2004 přerozděluje sestry, které mohou pracovat bez odborného dohledu a ty, které musí pracovat pod odborným dohledem. Ošetřovatelství je zde chápáno jako samostatná vědecká disciplína, při které sestra aktivně vyhledává biologické, psychické a sociální potřeby nemocného, což má pozitivní vliv na vývoj ošetřovatelství a na postavení sestry ve společnosti (Pochylá, 2005).

2.7 Legislativní normy

Regulované povolání nelékařských zdravotnických povolání včetně ošetřovatelství se v současné době na české národní úrovni řídí následujícími zákony (Kutnohorská, 2010, str. 124).

- **Zákon č. 96/2004 Sb.**, ze dne 4. února 2004, byl vydán v návaznosti na novou koncepci českého ošetřovatelství. Pojednává o podmínkách získávání a uznání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů. Dočteme se zde, jaké vzdělání je nutné pro vykonávání nelékařských profesí. Pro mou práci je podstatná pouze část, týkající se všeobecných sester, proto ostatní obory nebudu uvádět² (viz PŘÍLOHA P V).
- **Vyhláška č. 423/2004 Sb.**, kterou se stanoví kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků³ (viz PŘÍLOHA P IX).
- **Vyhláška č. 55/2011 Sb.**, ze dne 1. března 2011, o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. Tímto se ruší **vyhláška č. 424/2004.**, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků⁴ (viz PŘÍLOHA P VI).

---

² Zákon 96/2004 Sb. [online]. 2011 [cit 2011.04.10]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

³ Vyhláška 423/2004 Sb. [online]. 2011 [cit 2011.03.29]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

⁴ Vyhláška 55/2011 Sb. [online]. 2011 [cit 2011.04.30]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

- **Vyhláška č. 31/2010 Sb.**, ze dne 18. února 2010, nabyla účinnosti nařízení vlády, o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí. Došlo k redukci a sloučení některých oborů specializačního vzdělávání z 85 na 61, tímto k novému označení některých odborností nelékařských zdravotnických pracovníků, se specializovanou způsobilostí. Tímto se ruší **Nařízení vlády č. 463/2004 Sb.**, kterým se stanoví obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí⁵ (Hladíková, 2010). Tento zákon je podrobně k nalezení (viz PŘÍLOHA P VIII).
- **Vyhláška č. 39/2005 Sb.**, kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti, k výkonu nelékařského zdravotnického povolání⁶ (viz PŘÍLOHA P VII).

2.8 Regulace zdravotnické profese

- Všeobecná sestra konající regulované povolání musí plnit určitá kritéria, týkající se oprávnění k výkonu povolání, což určuje zákon č. 96/2004. Dalším kritériem je celoživotní vzdělávání kontrolované registračním systémem. Třetím kritériem je odborná náplň práce, která je zakotvena ve vyhlášce č. 55/2011, (dříve 424/2004 Sb.). EU se snaží, v rámci volného pohybu daná kritéria v členských státech ujednotit, proto vydává směrnice, kterými se státy řídí.
- Zdravotnická profese patří mezi regulovaná povolání v rámci EU. V regulovaném povolání určuje zákon, jak má být jedinec k povolání připravován, jak má získat oprávnění k jeho výkonu. Je povinen si během svého profesního života udržovat svoji odbornost na úrovni současných vědeckých poznatků celoživotním

---

⁵ Nařízení vlády 31/2010 Sb. [online]. 2011 [cit 2011.03.29]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

⁶ Vyhláška 39/2005 Sb. [online]. 2011 [cit 2011.02.12]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

vzděláváním. Odborná způsobilost jedince je následně vyjádřena kompetencemi, které je pracovník oprávněn a je za ně plně odpovědný (Kutnohorská, 2010).

2.8.1 Registrace zdravotnických pracovníků

- Registrace sester má svoji historii. Nejprve existovala dobrovolná registrace, což byl projekt, zahájen v roce 1971 Thomayerovou nemocnicí, na němž se podílely **Marta Staňková** a **Dana Jurásková**. Vycházely z domnění, že 70 % sester se po maturitě nevzdělává, což bylo nutné změnit. Byl proveden pilotní projekt několika nemocnic, který měl osvětlit vzdělanostní úroveň sester. Podle toho byl poté navržen reálný kreditní systém, který stanovil počet kreditních bodů za vzdělávací aktivity, nutný k zaregistrování. Dobrovolná registrace byla tedy ukončena účinností zákona č. 96/2004 Sb.
- *Cíl registrace:* byla a je ochrana pacienta/klienta. Spočívá v principu zvyšování kvality poskytované péče prostřednictvím celoživotního vzdělávání, což vede ke zvyšování kvality ošetrovatelské péče a jiných činností (Kutnohorská, 2010).
- *Registr zdravotnických pracovníků:* rozhodnutím MZ ČR vznikl 1. 5. 2004 v Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (dále jen NCO NZO) registr zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Zde začaly být připravovány na základě přijatým žádostí podklady pro vydání osvědčení MZ ČR pracovníkům 24 nelékařských profesí. Osvědčením o způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu se získává oprávnění:
  1. k výkonu povolání bez odborného dohledu, k výkonu činností, ke kterým je zdravotnický pracovník způsobilý na základě indikace lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta, které provádí bez ohledu na přítomnost nebo dosažitelnost rady a pomoci lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta.
  2. k vedení praktického vyučování ve studijních oborech, akreditačních kvalifikačních kurzech, specializačním vzdělávání a v certifikovaných kurzech.

Získáním odborné způsobilosti zdravotnický pracovník získává oprávnění k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Zdravotničtí pracovníci musí pracovat

v souladu se zákony, etickými principy a profesními standardy, které platí pro všeobecné sestry a porodní asistentky ve státě, kde svou profesní činnost vykonávají (Kutnohorská, 2010, str. 126).

2.9 Spolky a organizace sester

2.9.1 Stručný přehled spolků a organizací sester

- *Spolek pro povznesení stavu ošetřovatelek nemocných*, vznikl v roce 1904, kdy jednatelkou spolku a později první představenou české ošetřovatelské školy se stala **Františka Fajfrová**.
- *Spolek diplomovaných sester (dále jen SDS)*, vznikl v roce 1921, z popudu amerických sester. Byl založen absolventkami České školy pro ošetřování nemocných při Všeobecné nemocnici v Praze.
- *Československá společnost sester (dále jen ČSS)*, vznikla v roce 1968, společně s jednou z odborných společností v Československé lékařské společnosti Jana Evangelisty Turkyňe. V roce 1973 vznikla samostatná ČSS, která navázala na tradice SDS. Sdružovala dvě národní organizace: *Českou společnost sester a Slovenskou společnost sester* (Kutnohorská, 2010).
- *Česká asociace sester (dále jen ČAS)*, vznikla v roce 1991, která sdružovala sestry a další kategorie zdravotnických pracovníků. Předchůdcem ČAS byly *Kluby sester*, vznikající v roce 1990. Vedle ČAS zde ještě existovala ČSS, teprve až v roce 2000 došlo ke sloučení ČAS a ČSS. Jde o největší odbornou profesní organizaci, která je stavovská, odborná, dobrovolná a nezisková. Je určena pro všechny sestry a ostatní nelékaře působící v rezortu zdravotnictví, sociálního zabezpečení, zdravotnického školství a v oblastech soukromého podnikání. Podporuje rozvoj ošetřovatelství jako oboru, rozvoj ošetřovatelského povolání, vydávání odborných publikací, mezinárodní a mezioborovou spolupráci. ČAS působí po celé ČR, nejvyšším orgánem organizace je Fórum delegátů, které se skládá z členů ČAS, volí devítičlenné prezidium a revizní komisi. Sídlem je Praha, spolupracuje se zahraničními sesterskými profesními organizacemi a odbornými lékařskými společnostmi (Kutnohorská, 2010).

- *Mezinárodní rada sester – International Council of Nurses* (dále jen ICN), je nejstarší mezinárodní organizace sester, která sdružuje přes 160 národních sesterských organizací světa. Vznikla v roce 1899, jednjícím jazykem se stala angličtina. První prezidentkou se stala **Ethel Gordon Bedfordová-Fenwicková**. Zakládajícími členy byly sestry z Austrálie, Holandska, Kanady, Dánska, Nového Zélandu a Jižní Ameriky. V roce 1901 se konal první sjezd ICN v USA. Sídlo ICN je v Evropě (Ženeva). V čele ICN je prezidentka, která je volena každé čtyři roky a každé dva roky se setkává Rada zástupkyň, kterou tvoří předsedkyně národních členských organizací sester, spolu se zástupci prezidia Mezinárodní rady sester.

ICN vydává 3 vlastní časopisy. Jeden z nich je vysoce odborný a renomovaný *International Nursing Review*, který publikuje kvalitní odborné a výzkumné práce sester. Druhý časopis je „informační bulletin“, *ICN Calling*, zabývající se činností ICN. Třetí časopis publikuje aktuální zprávy a novinky v ošetrovatelství, s názvem *News Letter ICN* (Kutnohorská, 2010).

2.10 Časopisy sester

- V roce 1937 vyšlo dvojčísli odborného časopisu *Diplomovaná sestra*, díky zakladatelkám **E. R. Tobolářové** a **Jarmily Rozletové-Hennerové**.
- V roce 1951 vznikl časopis *Zdravotnická pracovnice*, později byl doplněn vědecko, výzkumnou přílohou československého ošetrovatelství, ale po roce 1989 zanikl.
- V roce 1991 vznikl nový, modernější časopis *Sestra*.
- V roce 1999 vychází díky Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové časopis *Ošetrovatelství*.
- V roce 2005 vychází časopis *Florence*.
- V roce 2006 vydává Profesní organizace Čech, Moravy a Slezska časopis *Profese* (Kutnohorská, 2010).

3 NÁRODNÍ CENTRUM OŠETŘOVATELSTVÍ

3.1 Institut pro další vzdělávání středně zdravotnických pracovníků

- V roce 1960 vznikl *Institut pro další vzdělávání středně zdravotnických pracovníků v Brně*. Jeho hlavní úkol spočíval v rozvoji profesní a specializační přípravy.
- V roce 1963 bylo středisko přejmenováno na *Ústav pro další vzdělávání středních zdravotnických pracovníků*.
- V roce 1986 vznikl *Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví* (dále jen IDPVZ), který umožňoval sestřám první úrovně postgraduální studium formou základního a nadstavbového specializačního studia.
- V roce 2003 došlo k výrazné přeměně institutu, kdy z IDPVZ vzniklo „centrum“ oboru ošetrovatelství, *Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů* (Kutnohorská, 2010).

3.2 Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů

- *Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů* (dále jen NCO NZO) je státní příspěvkovou organizací v přímé působnosti Ministerstva zdravotnictví ČR a je samostatným právním subjektem, který plní úkoly a činnosti ve smyslu ustanovení § 2 písmena j) zákona č. 96/2004 pozdějším znění (Kutnohorská, 2010, str. 156).
- Cílem organizace je podle zřizovací listiny plynulé zvyšování odborné, etické úrovně pracovníků ve zdravotnictví prováděním koncepčních, pedagogických, metodických činností a realizace vzdělávacích akcí v rámci celoživotního vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví. Dále poskytuje odborné konzultace, zabezpečuje výkon odborných činností týkajících se regulovaných nelékařských zdravotnických povolání. Poskytuje a zprostředkovává veřejné informační služby, zajišťuje integraci informačního systému dalšího vzdělávání na národní i mezinárodní. Spolupracuje se zahraničními

institucemi a rozvíjí mezinárodní činnost. Organizuje mezinárodní vzdělávací a vědecké akce, také se zapojuje do mezinárodních projektů.

- NCO NZO je institucí, která poskytuje značné možnosti pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků, kdy jejich prioritou je kvalita vzdělávacích programů, zastoupení všech forem celoživotního vzdělávání zdravotnických pracovníků, vysoká odborná a pedagogická úroveň školitelů, flexibilní podpora výuky a konzultačně, poradenský servis (Kutnohorská, 2010).

4 AKUTNÍ – INTENZIVNÍ MEDICÍNA

4.1 Definice intenzivní medicíny

Intenzivní medicína (*Intensive care medicine* nebo *Critical medicine*) je lékařský obor, pojednávající o nemocných s akutními život ohrožujícími stavy. Zabývá se diagnostikou, monitoringem a léčbou pacientů s potenciálně léčitelnými život ohrožujícími chorobami, úrazy a komplikacemi, u nichž je nezbytná podrobnější lékařská a ošetrovatelská péče (Ševčík, 2000).

4.2 Pracoviště a personál intenzivní medicíny

Pracoviště intenzivní medicíny (dále jen PIM), nejčastěji se užívá cizí termín *Intensive care unit*. Tato pracoviště jsou určena pro nemocné s potenciálním nebo již probíhajícím selháním jednoho či více orgánů.

Dělení PIM:

- *PIM III. stupně (nejvyšší):*

Měla by být poskytována ve velkých nemocnicích. Tato pracoviště poskytují komplexní intenzivní péči (náročné, specializované diagnostické, monitorovací či terapeutické postupy). Pracují zde specializovaní intenzivisté, lékaři v postgraduální přípravě, vědečtí pracovníci a nedílnou a důležitou součástí týmu jsou specializované sestry, všeobecné sestry a pomocný zdravotnický personál.

Mělo by zde pracovat alespoň 50 % zdravotnických pracovníků bez dohledu, (dále jen ZPBP) + pomaturitní specializační studium (dále jen PSS ARIP, SIP). Dříve používaný termín středně zdravotnických pracovníků, (dále jen SZP) s pomaturitním specializačním studiem v oboru anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče (dále jen PSS ARIP) nebo postgraduální studium sestra v intenzivní péči (dále jen SIP), při úvazku 3,0 na lůžko, s ošetřujícím lékařem, který má další atestaci v oboru, při úvazku 0,6 na lůžko.

Poměr počtu sester k počtu nemocným v jedné pracovní směně by měl být 1:1 nebo vyšší (Ševčík, 2000; Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, 2010).

- *PIM II. stupně (vyšší):*

Pracoviště intenzivní medicíny tohoto typu jsou převážně ve větších všeobecných nemocnicích. Poskytují i dlouhodobější umělou plicní ventilaci, mají stálého lékaře intenzivistu s možností spolupráce s dalšími obory v průběhu 24 hodin. Neposkytují ale úplnou komplexní podporu orgánů a plné spektrum monitorování.

Mělo by zde pracovat alespoň 25 % ZPBD (dříve SZP) s PSS ARIP nebo SIP, při úvazku 2,2 na lůžko, s ošetřujícím lékařem, který má atestace v oboru, při úvazku 0,3 na lůžko.

- *PIM I. stupně (nižší):*

Tento typ pracoviště intenzivní medicíny je převážně v malých nemocnicích (někdy ekvivalent intermediální péče). Umožňují pečlivé sesterské sledování, základní monitoring, neodkladnou resuscitaci a krátkodobou umělou plicní ventilaci do 24 hodin.

Měla by zde pracovat alespoň 1 ZPBD (dříve SZP) s PSS ARIP nebo SIP, při úvazku 1,4 na lůžko, s ošetřujícím lékařem, který má atestace v oboru, při úvazku 0,2 na lůžko.

Jednotky intermediární péče – high dependency units, nabízejí intermediární péči na úrovni mezi standardním oddělením a PIM (Ševčík, 2000).

4.3 Druh a intenzita intenzivní péče v ČR

- Anestezio-resuscitační oddělení (dále jen ARO), jsou zde nejtěžší klinické stavy.
- Jednotky intenzivní péče (dále jen JIP), JIP obecné, JIP oborové, JIP specializované a intenzivní péče v pediatrii a neonatologii.
- Emergency, urgentní příjem (Zadák, et al, 2007).

5 SOUČASNOST OŠETŘOVATELSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČR

5.1 Vzdělávání sester na akutních pracovištích, pracovištích intenzivní medicíny v ČR

5.1.1 Přehled vzdělávání zdravotnických pracovníků v oboru ošetrovatelství v ČR

Vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků v České republice bylo třeba zásadním způsobem upravit v souladu s požadavky EU, se zásadami volného pohybu osob v oblasti poskytování zdravotní péče, volného přístupu fyzických osob ke zdravotnickému vzdělávání a přístupu právnických i fyzických osob, k poskytování zdravotnickému vzdělávání, s cílem volného uplatnění na pracovním trhu EU.

Pracovníci ve zdravotnictví jsou všichni pracovníci, kteří poskytují ošetrovatelskou a zdravotnickou péči. Zdravotnické pracovníky můžeme rozdělit podle stupně dosaženého vzdělání, nebo dle zákona č. 96/2004 Sb., který rozděluje zdravotnické pracovníky bez odborného dohledu, pod odborným dohledem či pod přímým vedením. Nyní je vzdělávání sester členěno do třech úrovní (Kapounová, 2007).

1) Primární úroveň zůstává základní devítiletá škola.

2) Sekundární úroveň vzdělávání je možné získat na kterékoliv střední odborné škole s maturitou. Pokud student absolvuje čtyřletou denní formu studia na SZŠ, získává možnost pracovat ve zdravotnickém zařízení pouze pod odborným dohledem jako *zdravotnický asistent* (Kapounová, 2007).

Dalším „dobíhajícím oborem“, na SZŠ byl obor, *zdravotnické lyceum*. Jednalo se tedy o kvalifikační studium, které se uskutečňovalo na SZŠ, či v akreditovaných kvalifikačních kurzech. Jedná se o:

- *Zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu povolání pod odborným dohledem nebo přímým vedením.* Povolání pod odborným dohledem znamená výkon činností, ke kterým je pracovník způsobilý, při dosažitelnosti rady a pomoci zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu bez odborného dohledu a v rozsahu, který tento zdravotnický pracovník určí. Dle zákona č. 96/2004 Sb., jsou pracovníci zařazeni také jako pracovníci pod přímým vedením. Povolání pod přímým vedením znamená

výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník způsobilý, při stálé přítomnosti a podle pokynů zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu bez odborného dohledu.

3) Terciární úroveň vzdělávání

- *Zdravotničtí pracovníci způsobilí k výkonu povolání bez odborného dohledu.* Povolání bez odborného dohledu znamená výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník způsobilý na základě indikace lékaře, a které provádí bez ohledu na přítomnost rady lékaře. Terciární úroveň vzdělávání představuje *kvalifikační vzdělávání* na VOŠ, VOŠZ nebo vysokých školách (dále jen VŠ), kam se mohou hlásit absolventi všech středních škol s maturitou.
- Po 3 – 3,5letém studiu na VOŠZ získá student titul za jménem „diplomovaný specialista“ (DiS). Absolventka vzdělávacího programu DVS je oprávněna užívat označení odbornosti *všeobecná sestra*, s příslušným titulem za jménem. Absolvent vzdělávacího programu DVS je oprávněn užívat označení odbornosti *všeobecný ošetřovatel*, s příslušným titulem za jménem.
- Po 3letém studiu na vysoké škole se získává titul „bakalář“ (Bc). Teprve po ukončení tohoto studia je způsobilá/ý k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Podmínkou k samostatnému výkonu zdravotnického povolání je vedle získání příslušné odborné způsobilosti též registrace (osvědčení). Důvodem registrace je zajištění vysoké úrovně poskytování zdravotní péče a její periodická kontrola. Slouží rovněž k zabezpečení volného pohybu osob a uznání profesního vzdělání pro výkon povolání v zemích EU (Kapounová, 2007).

5.1.2 Specializační vzdělávání

Vyhláška č. 31/2010 Sb., dne 18. 2. 2010 nabyla účinnosti nařízení vlády, o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí (viz PŘÍLOHA P VIII, Tab. 26.).

Specializační vzdělávání je možné získat pouze absolvováním vzdělávacích programů, které jsou akreditovány MZ ČR.

Vzdělávání, které vede k získání specializované způsobilosti, by mělo být koncipováno modulovým způsobem, jenž umožňuje:

- Vhodnou kombinací a seřazením modulů dosáhnout u všech účastníků studia požadované úrovně znalostí a dovedností.
- Volit si speciální moduly nebo certifikované kurzy, a tak se vzdělávat v problematice, která přímo souvisí s výkonem povolání každého jednotlivce.
- Těsné sepětí teorie s praxí.

V modulovém systému vzdělávání se rozlišují tři úrovně modulů:

- *Základní moduly* jsou společné pro všeobecné sestry všech specializačních studií. Jsou zaměřeny na všeobecné znalosti a dovednosti například (dále jen např.) z psychologie, sociologie, pedagogiky, výzkumu, managementu apod., které jsou potřebné pro práci sester se specializovanou způsobilostí ve všech oborech (Kapounová, 2007, str. 25-26).
- *Odborné moduly* jsou povinné v souladu se zvoleným oborem specializačního studia.
- *Speciální moduly* jsou zaměřeny na odbornou, úzce specializovanou problematiku a sestry si je zvolí podle vlastního zaměření a potřeb pracoviště. Speciální moduly mohou být nahrazeny certifikovanými kurzy, jejichž absolvováním účastník získává zvláštní odbornou způsobilost pro úzce vymezené činnosti. Certifikované kurzy lze absolvovat před základním nebo odborným modulem specializačního vzdělávání (Kapounová, 2007, str. 25-26).

5.1.3 Celoživotní vzdělávání

Celoživotní vzdělávání je základním předpokladem dobrého výkonu zdravotnického povolání. Obor medicíny a ošetrovatelství se rychle vyvíjí, neustále dochází ke změnám ve způsobech poskytované péče, které je třeba si osvojit a převést do praxe.

Práce sestry je spojena s mnoha a mnoha riziky jak pro pacienta, tak pro sestru jako poskytovatele. Proto toto povolání vyžaduje celoživotní vzdělávání, k výraznému snížení všech rizik (Kapounová, 2007).

Celoživotní vzdělávání a vstřebávání informací se stává nezbytností nejen v pracovním odvětví, ale také v běžném životě. Lidé ve vyšším věku jsou nuceni nacházet nová uplatnění, rekvalifikovat se, případně udržovat krok s rychle se rozvíjejícími poznatky, ve svém oboru (Merhautová, 2006).

Celoživotním vzděláváním se rozumí průběžné obnovování, zvyšování, prohlubování a doplňování vědomostí, dovedností a způsobilosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v příslušném oboru, v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky. Celoživotní vzdělávání je povinné pro všechny zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky.⁷

---

⁷ Zákon 96/2004 Sb., § 53., Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

Formy celoživotního vzdělávání:

a) *specializační vzdělávání,*

b) *certifikované kurzy,*

c) *inovační kurzy* v akreditovaných zařízeních, která jsou akreditována pro vzdělávací program, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník obnovit znalosti a dovednosti; inovační kurzy pro činnosti, které jsou součástí odborné způsobilosti, mohou pořádat také zdravotnická zařízení, která zajišťují praktické vyučování pro střední, vyšší odborné nebo vysoké školy v příslušném oboru,

d) *odborné stáže* v akreditovaných zařízeních, která jsou akreditována pro vzdělávací program, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník stáží prohloubit znalosti a dovednosti.

e) *účast na školicích akcích, konferencích, kongresech a sympoziích,* pokud tak stanoví právní předpis upravující kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků.

f) *publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost*

g) *samostatné studium odborné literatury.*⁸

Dle statistik je mezi lidmi s vyšším a vysokoškolským vzděláním nejméně nezaměstnaných. Vzdělání vždy neznamená lepší uplatnění. Díky schopnosti jedince, aktivní práci v kombinaci se vzděláním, jsou dobrým předpokladem uplatnění na trhu práce (Merhautová, 2006).

---

⁸ Zákon 96/2004 Sb., § 54., Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

5.1.4 Univerzitní vzdělávání

1) Akademické vzdělání I. stupně – bakalářské studium:

- Absolventům středních škol je umožňováno absolvovat vysokoškolské studium oboru *všeobecná sestra* a naplňovat požadavky EU, které se vztahují na volný pracovní pobyt po členských zemích. Studenti mohou přicházet do 1. ročníků ze zdravotnických škol, gymnázií, ale i z jiných nezdravotnických oborů. Teoretická část se zaměřuje na teorii ošetrovatelství a ošetrovatelských postupů, která se využívá v praktické části. Praktické vyučování probíhá na klinických pracovištích, v nemocnicích a v jiných institucích, pod vedením mentorek. Standardní doba studia je 3 roky. Absolvent získává titul „bakalář“, ve zkratce Bc., uváděné před jménem.⁹

Příklady studijních programů – oborů bakalářského stupně, doba a forma studia, vyučující se na Lékařských fakultách v ČR:

1) Ošetrovatelství:

- Všeobecná sestra – 3 roky, prezenční (dále je P) a kombinovaná (dále jen K) forma.

Cíle studijního programu:

- Prohloubit znalosti získaných na nižších formách studia.
- Připravit absolventy na novou koncepci ošetrovatelství.
- Nabýt odborných vědomostí, dovedností v ambulantních a lůžkových zařízeních.¹⁰

2) Specializace ve zdravotnictví:

- Zdravotnická technika – 3 roky, P.
- Nutriční terapeut – 3 roky, P.
- Fyzioterapie – 3 roky, P.

---

⁹ Univerzitní vzdělání v oboru ošetrovatelství [online]. 2011 [cit 2011.03.19]. Dostupné z: <http://www.uzs.tul.cz/cs/studijni-program-oseetrovatelstvi/obecne-informace-o-oboru>.

¹⁰ Lékařská fakulta- studijní programy [online]. 2011 [cit 2011.02.11]. Dostupné z: <http://is.cuni.cz/webapps/akreditace/studium/11110/1000738/?lang=cs>.

- Ergoterapie – 3 roky, P.
- Adiktologie – 3 roky, P, K.¹¹

2) *Akademické vzdělání II. Stupně – navazující magisterské studium:*

Slouží jako dvouleté navazující teoreticko-praktické studium, např. pro absolventy bakalářského studia v ošetrovatelství. Obor připravuje samostatně praktikující sestry s vyššími kompetencemi. Absolventi magisterského studia mohou být dále vzděláváni v doktorandském studiu, či na dalších formách specializačního studia. Program, je dvouletý, zakončený titulem, používaným před jménem „magistr“ – Mgr.

Příklady studijních programů – navazujících oborů magisterského stupně, doba a forma studia, vyučující se na Lékařských fakultách, Pedagogických fakultách a také na Fakultách managementu a ekonomiky v ČR:

1) *Ošetrovatelství:*

- Učitelství zdravotnických předmětů pro SŠ – 2 roky, P.

2) *Specializace ve zdravotnictví:*

- Intenzivní péče – 2 roky, P.
- Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči – 2 roky, P.
- Zdravotnická technika a informatika – 2 roky, P.
- Adiktologie – 2 roky, P, K.
- Fyzioterapie – 2 roky, P.
- Nutriční specialista – 2 roky, P.
- Optometrie – 2 roky, P.

---

¹¹ Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze, studijní programy [online]. 2011 [cit 2011.02.11]. Dostupné z: <http://is.cuni.cz/webapps/akreditace/studium/11110/1000738/?lang=cs>.

- Ošetrovatelská péče v gerontologii – 2 roky, P, K.
- Zdravotní vědy – 2 roky, P.¹²

3) Pedagogika:

- Pedagogika předškolního věku – 2 roky, K.

4) Psychologie:

- Psychologie – 2 roky, P.

5) Specializace v pedagogice:

- Management vzdělávání – 2 roky, K.

6) Speciální pedagogika:

- Speciální pedagogika – 2 roky, P, K.¹³

7) Ekonomika a management:

- Management ve zdravotnictví – 2 roky, P, K, aj.¹⁴

3.) *Akademické vzdělání III. Stupně – doktorandské studium:*

- Do současné doby studenti doktorandských programů absolvovali doktorandské studium na jiných neošetrovatelských oborech, např.: pedagogika, sociologie, psychologie aj.
- Mezi prvními VŠ, které získaly akreditaci pro doktorandské studium v oboru ošetrovatelství byla Trnavská univerzita na Slovensku..
- Cílem studia je poskytnout co nejvyšší stupeň vzdělání a připravit studenta na vědecko-výzkumnou práci.

---

¹² Navazující magisterské programy na lékařských fakultách [online]. 2011 [cit 2011.02.12]. Dostupné z: <http://is.cuni.cz/webapps/akreditace/fakulta/navazujici/11110/?lang=cs>.

¹³ Navazující magisterské programy na pedagogických fakultách [online]. 2011 [cit 2011.04.19]. Dostupné z <http://is.cuni.cz/webapps/akreditace/fakulta/navazujici/11410/?lang=cs>.

¹⁴ Navazující magisterské programy na fakultě managementu a ekonomiky [online]. 2011 [cit 2011.04.19]. Dostupné z http://web.fame.utb.cz/cs/docs/brozura_fame.pdf.

- Před přijímacím řízením na doktorandské studium vypisuje vysoká škola témata disertačních prací. Délka doktorandského studia je v prezenční a externí formě, s délkou studia 3 až 5 let.
- Studium probíhá podle individuálního plánu, pod vedením školitele. Doktorand v prezenční formě se stává studentem školícího pracoviště či VŠ, dále vykonává pedagogickou činnost. Studuje cizí jazyk, ve kterém později prezentuje svoji disertační práci. Dokončením doktorandského studia je obhájení vědecko-výzkumné práce.
- Absolventem doktorandského studia se získává třetí stupeň vysokoškolského vzdělání, uděluje se titul „philosophiae doctor“, ve zkratce PhD.¹⁵

5.1.5 E-learningové vzdělávání

- Vzdělávání za pomoci internetových kurzů (tzn. e-learningové vzdělávání), je jednou z metod distančního vzdělávání.
- V současnosti se dá pozorovat velký rozvoj této vzdělávací metody. K velkým přednostem patří široká dostupnost všem věkovým kategoriím, efektivnost, časová a finanční úspora, dále snadná dostupnost kdekoli a kdykoli, individuální volba studia (Mesárošová, 2007).
- E-Univerzita pro nelékařské profese je otevřena 24 hodin denně, sedm dní v týdnu a nabízí možnost studovat v čase, který studentům vyhovuje, pohodlně ze zahraničí, či z domova. Také nabízí širokou škálu odborných modulů/kurzů, jenž jsou koncipovány tak, aby adekvátně reflektovaly na požadavky a trendy v oboru ošetrovatelství, fyzioterapie, ergoterapie, radiodiagnostiky, radioterapie,

---

¹⁵ Trnavská Univerzita v Trnavě, Doktorandské štúdium [online]. 2011 [cit 2011.01.20]. Dostupné z <http://www.truni.sk/index.php?page=224>.

gynekologie a porodnictví a intenzivní medicíny. Je pouze na studentovi, kolik kurzů si vybere a za jaké časové období ho vystuduje.¹⁶

- Toto studium má však i nějaké nevýhody, např. absence osobního kontaktu. Od studujících je vyžadováno více osobní disciplíny, neboť se musí přimět k pravidelné studijní práci.

5.1.6 Přehled vzdělávání zdravotnických pracovníků v oboru ošetrovatelství ve SR

Pregraduální vzdělávání sester:

1) Zřízení VOŠ

- Začátky transformace změn ve vzdělávání sester, proběhly 1. 10. 1993 na SZŠ v Martine, u studijního oboru DVS, díky programu Phare a Tempus, ve spolupráci s holandskou školou, zaměřenou na vzdělávání sester.
- Na vybraných SZŠ vzniklo od roku 1994 vyšší odborné studium, s řadou studijních oborů. Denní forma studia byla určena pro absolventy SŠ s maturitou, trvala 3 roky. Sestry z praxe využívaly dálkovou formu studia, trvající 2 roky.
- Studium bylo zakončeno absolventskou zkouškou a získání diplomu s označením: „diplomovaná sestra“.
- Od 1. 10. 2001 došlo ke zrušení čtyřletého studijního oboru *všeobecná sestra*, zakončeného maturitní zkouškou.
- Na SZŠ je od školního roku 2001/2002 aktivované čtyřleté denní studium v oboru *zdravotnický asistent*.

---

¹⁶ E-Univerzita online. [online]. 2011 [cit 2011.02.22]. Dostupné z: <http://kurzy.euniverzita.eu/mod/resource/view.php?id=17>.

2) Zřízení VŠ pro sestry

- K prvním vzdělávacím institucím bakalářského a magisterského stupně vysokoškolského vzdělávání sester patřily Jesseniova lékařská fakulta UK v Martine, Fakulta zdravotnictva a sociální práce Trnavskej univerzity a Lékařská fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.
- Vysokoškolské studium studijního oboru ošetrovatelství je v současnosti pro absolventy SŠ s maturitou, bakalářský stupeň je tříletý, formou denního a externího studia. Druhý stupeň je magisterský, s délkou studia dvou let, také v denní a externí formě.
- Podmínky odborné způsobilosti a způsobu výkonu zdravotnického povolání v současnosti vymezuje Nariadení vlády Slovenskej republiky č. 742/2004.
- Odbornou způsobilost plní také sestra získáním vyššího odborného vzdělání na SZŠ, ale také studiem bakalářského nebo magisterského programu na VŠ (Morovicsová, Mesárošová, 2006).

Postgraduální vzdělávání sester:

- Sestry s bakalářským stupněm vzdělání si mohou zvýšit svou kvalifikaci ve speciálních a certifikačních studiích.
- Sestry s magisterským stupněm vzdělání mají možnost studovat např. v doktorandském studijním programu, oborů ošetrovatelství a získají akademický titul PhD.

Specializační vzdělávání sester:

- Podmínky pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků (dále jen ZP) jsou obsaženy v Nariadení vlády Slovenskej republiky č. 743/2004.

Soustavné vzdělávání sester:

- Soustavné a celoživotní vzdělávání sester umožňuje sestře udržet si získanou odbornou způsobilost v daném oboru.
- Kritéria a způsob hodnocení ZP vymezuje Vyhláška Ministerstva zdravotnictví Slovenské republiky č. 366/2005, s dosáhnutím 100 kreditů za posledních 5 let ode dne registrace sestry, v regionální Slovenské komoře sester a porodních asistentek.

- Celkový počet kreditních bodů je tvořený neměřitelnou měřitelnou složkou, kdy neměřitelnou složku představuje 50 kreditů, které se přidělují za vykonávání zdravotnické praxe v trvání 4 let, ze sledovaného 5 ročního cyklu. Měřitelná složka vzniká součtem kreditních bodů, které jsou sestře přiděleny za účast na vzdělávacích akcích, za přednáškovou či publikační činnost, během sledovaného období (Morovicsová, Mesárošová, 2006).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 CÍLE PRÁCE

Cíl č. 1:

- *Zjistit, které formy celoživotního vzdělávání všeobecné sestry na akutních pracovištích upřednostňují?*

Cíl č. 2:

- *Zjistit, co všeobecné sestry na akutních pracovištích de/motivuje od vzdělávání?*

Cíl č. 3:

- *Zjistit, zda zaměstnavatel umožňuje všeobecným sestřím na akutních pracovištích vzdělávání?*

Cíl č. 4:

- *Zanalyzované výsledky šetření budou poskytnuty odborné veřejnosti a managementu dané nemocnice.*

7 METODIKA PRÁCE

Pro průzkumné šetření mé bakalářské práce jsem využila výzkumné metody za pomoci dotazníku. Dotazník je standardizovaný soubor otázek, které jsou předem připraveny na určitém formuláři. Jde o nejrozšířenější a nejpoblárnější techniku sociologického výzkumu (Bártlová, 2000).

Dotazník se řadí k tzv. exploračním výzkumným metodám získávání informací, prostřednictvím výpovědí zkoumaných osob – respondentů. Skládá se z prvků tzv. dotazníkových položek, kdy každá položka se skládá z části předmětové (otázkové) a z části odpovědní (Farkašová et al., 2002).

Dotazník je zcela anonymní, má 5 stran a obsahuje 20 položek. Jde o kombinaci uzavřených a polozavřených otázek. U jedné položky v dotazníku byla využita kombinovaná otázka s číselnou, grafickou škálou, za pomoci slovního vyjádření (viz PŘÍLOHA P III).

Položky č. 1 a 2 se zabývají pohlavím a věkem respondenta. Položka č. 3 uvádí nejvyšší dosažené vzdělání ve zdravotnictví a položka č. 4 se věnuje délce praxe ve zdravotnictví, u respondenta. Položka č. 12, 13 a 14 nás informuje o de/motivací všeobecných sester na akutních pracovištích. Položky č. 5, 6, 7, 8, 15, 16, 17, 19 a 20 se věnují formám celoživotního vzdělávání a jejich upřednostňování. Poslední skupinou, tzn. položka č. 9, 10, 11 a 18 zjišťují, zda zaměstnavatel umožňuje všeobecným sestřám na akutních pracovištích vzdělávání.

Formy položek:

- Otázky uzavřené/dichotomické – č. 1, 5, 15, 19.
- Otázky uzavřené/trichotomické – č. 6, 17, 18, 20.
- Otázky uzavřené/polytomické – č. 2, 3, 4, 12.
- Otázky uzavřené/škálové – č. 9, 11.
- Otázky polozavřené – č. 7, 8, 10, 13, 16.
- Otázka kombinovaná/číselného, grafického a slovního vyjádření – č. 14.

7.1 Charakteristika zkoumaného vzorku

Zkoumaný vzorek respondentů tvořili všeobecné sestry (ženského i mužského pohlaví) ve věkovém rozmezí 25 – 55 let, pracující na 10 akutních pracovištích v Krajské nemocnici Tomáše Bati a.s., ve Zlíně (dále jen KNTB a.s., ve Zlíně).

Průzkumné šetření předcházelo schválení dotazníkového šetření na příslušných odděleních hlavní sestrou KNTB a.s., ve Zlíně (viz PŘÍLOHA P III).

7.2 Organizace šetření a sběr dat

Samotnému průzkumnému šetření předcházelo sestavení dotazníku a provedení 1. pilotní studie u 10 respondentů, na jednom z vybraných akutních pracovišť v KNTB a.s., ve Zlíně. Pilotní studie poukázala na některé nevhodně zvolené položky, neboť respondenti na ně odpovídali jinak, než jsem očekávala.

V rámci organizačního šetření proběhla také osobní schůzka formou rozhovoru, s hlavní sestrou KNTB a.s., ve Zlíně, paní Mgr. Moniku Dleskovou, která mě inspirovala v položce č. 9 a 11. Následně došlo vytvoření několika tabulek v dotazníku, z důvodu lepší přehlednosti a vyjádření názoru respondenta.

Závěrem schůzky proběhla také slovní vzájemná domluva, o možnosti poskytnutí zanalyzovaných výsledků a získaných informací, týkající se vzdělávání všeobecných sester na akutních pracovištích, managementu dané nemocnice.

Dále jsem navštívila vrchní sestru Aseptické a Septické JIP, paní Alenu Lovečkovou, která mi poskytla informace, týkající se zdravotnických pracovníků bez odborného dohledu a zdravotnických pracovníků pod odborným dohledem (dále jen ZPPD), pracující na Aseptické JIP, PIM. II. stupně (viz PŘÍLOHA P I, Tab. 25.).

Po konzultaci s vedoucím práce došlo k přeformulování dvou otázek a vytvoření několika přehledných tabulek v dotazníku. Poté došlo k provedení 2. kola pilotní studie u 10 respondentů, na jednom z vybraných akutních pracovišť v KNTB a.s., ve Zlíně. Studie poukázala srozumitelnost a jasnost formulovaných položek dotazníku. Bylo tedy možné začít s distribucí dotazníků na jednotlivá pracoviště akutní medicíny.

Průzkumné šetření probíhalo od 1. 1. 2011 do 1. 2. 2011.

Bylo rozdáno 130 dotazníků, kdy návratnost dotazníků byla v počtu 101 (77,69 %). 3 dotazníky musely být z průzkumu vyřazeny, pro jejich neúplnost.

Tab. 1. *Oddělení akutních pracovišť, na kterých probíhal průzkum*

Oddělení akutních pracovišť	Rozdáno dotazníků	Vráceno	Vráceno v (%)	Nevráceno	Nevráceno v (%)
ARO	15,00	8,00	53,33	7,00	46,67
Aseptická JIP	20,00	20,00	100,00	0,00	0,00
Septická JIP	15,00	6,00	40,00	9,00	60,00
Metabolická JIP	15,00	15,00	100,00	0,00	0,00
Koronární JIP	15,00	15,00	100,00	0,00	0,00
Dětská JIP	10,00	8,00	80,00	2,00	20,00
Novorozenecká JIP	15,00	15,00	100,00	0,00	0,00
Neurologická JIP	10,00	8,00	80,00	2,00	20,00
Plicní JIP	8,00	4,00	50,00	4,00	50,00
Onkologická JIP	7,00	2,00	28,57	5,00	71,43
Celkem	130,00	101,00	77,69	29,00	22,31

Získaná data jsem uspořádala do přehledných, sumárních tabulek četností a sloupcových grafů. Pro výpočet a konstrukce byl použit program Microsoft Excel.

Absolutní četnost udává počet respondentů, kteří odpověděli v položce stejnou odpovědí, z nabídnutých možností.

Relativní četnost nám poskytuje informaci, jak velká část z celkového počtu hodnot připadá na danou dílčí hodnotu. Relativní četnost je vyjádřena v (%).

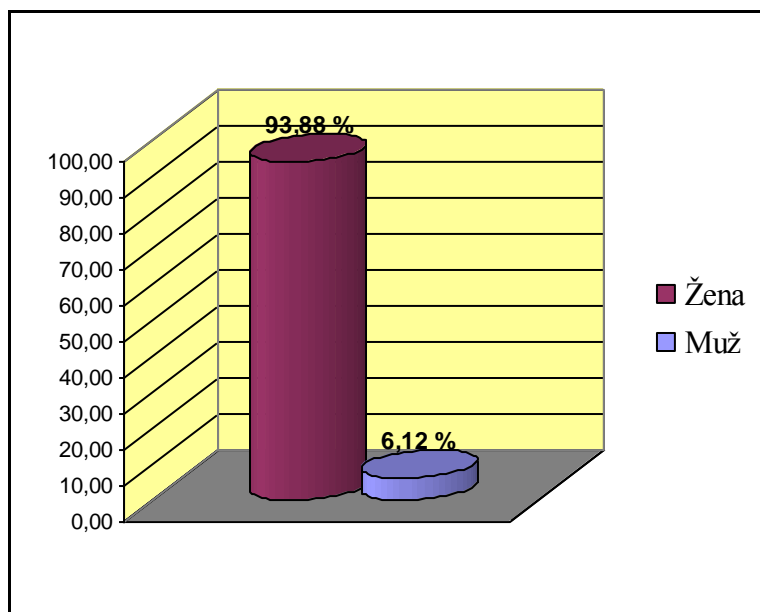
8 ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

8.1 Vyhodnocení identifikačních položek

Položka č. 1 – Pohlaví:

Tab. 2. *Pohlaví*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Žena	92,00	93,88
Muž	6,00	6,12
Celkem	98,00	100,00

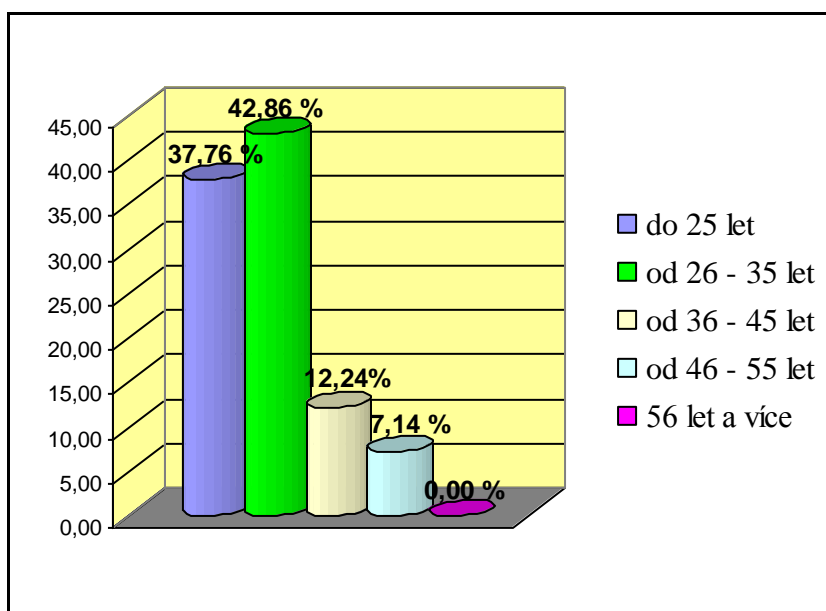
Graf 1. *Pohlaví*

Tab. 2. a Graf 1. Poukazuje, že průzkumnému šetření se zúčastnilo 93,88 % žen a 6,12 % mužského pohlaví.

Položka č. 2 – Uved'te prosím, jaký je Váš věk:

Tab. 3. Věk respondenta

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
do 25 let	37,00	37,76
od 26 – 35 let	42,00	42,86
od 36 – 45 let	12,00	12,24
od 46 – 55 let	7,00	7,14
56 let a více	0,00	0,00
Celkem	98,00	100,00

Graf 2. Věk respondenta

Tab. 3. a Graf 2. Uvádí, že průzkumného šetření se zúčastnilo 42,86 % respondentů ve věku od 26 – 35 let věku.

Druhou největší skupinou tvořili respondenti ve věku do 25 let věku, tzn. 37,76 % respondentů této kategorie.

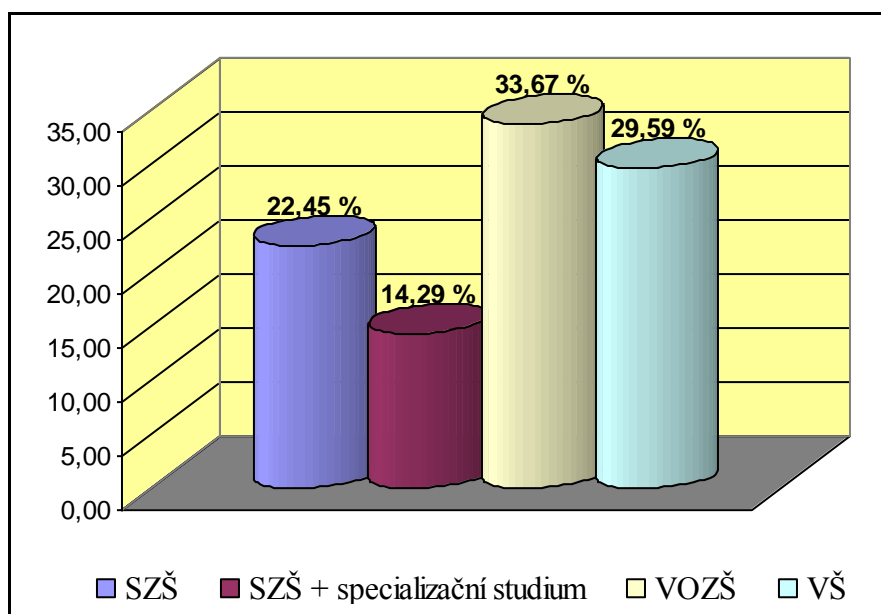
12,24 % skupinu tvořili respondenti ve věku 36 – 45 let. Ve věku 56 let a více se nezúčastnil žádný respondent, tzn. 0,00 % respondentů této věkové kategorie.

8.2 Vyhodnocení průzkumných položek

Položka č. 3 – Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání ve zdravotnictví?

Tab. 4. Nejvyšší dosažené vzdělání

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
SZŠ	22,00	22,45
SZŠ + specializační studium	14,00	14,29
VOZŠ	33,00	33,67
VŠ	29,00	29,59
Celkem	98,00	100,00

Graf 3. Nejvyšší dosažené vzdělání

Tab. 4. a Graf 3. Uvádí, že 33,67 % dotazovaných tvořili respondenti s VOZŠ.

Druhou největší skupinu tvořili respondenti s VŠ 29,59 %.

Respondenti mající SZŠ tvořili 22,45 %.

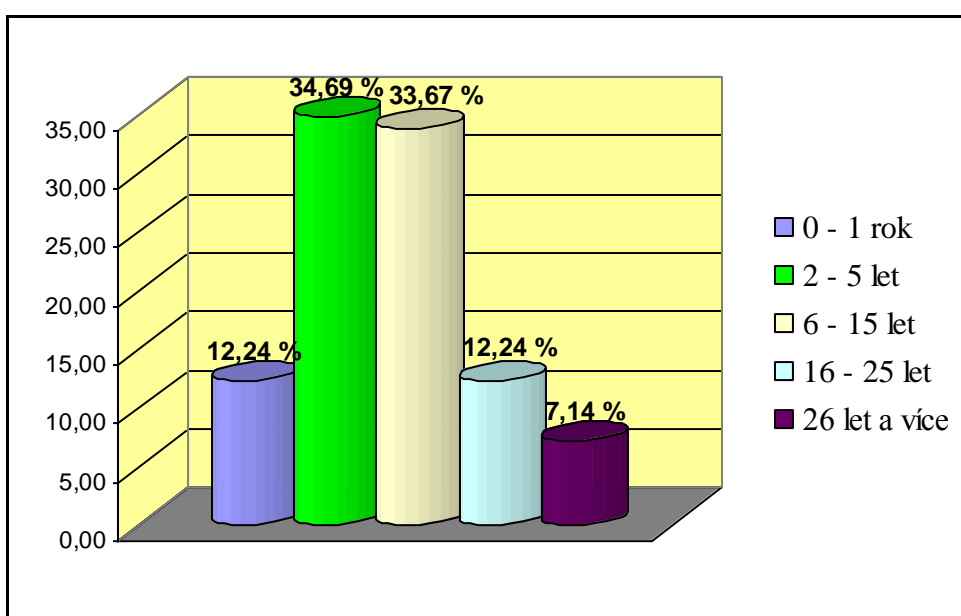
Poslední zastoupenou skupinou 14,29 % byli respondenti mající SZŠ + specializační studium.

Položka č. 4 – Ve zdravotnictví pracuji:

Tab. 5. *Ve zdravotnictví pracuji*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
0 – 1 rok	12,00	12,24
2 – 5 let	34,00	34,69
6 – 15 let	33,00	33,67
16 – 25 let	12,00	12,24
26 let a více	7,00	7,14
Celkem	98,00	100,00

Graf 4. *Ve zdravotnictví pracuji*

V Tab. 5. a Grafu 4. Vyplývá, že 34,69 % tvořili respondenti s délkou praxe ve zdravotnictví 2 – 5 let.

Zatímco 33,67 % tvořili respondenti s délkou praxe 6 – 15 let.

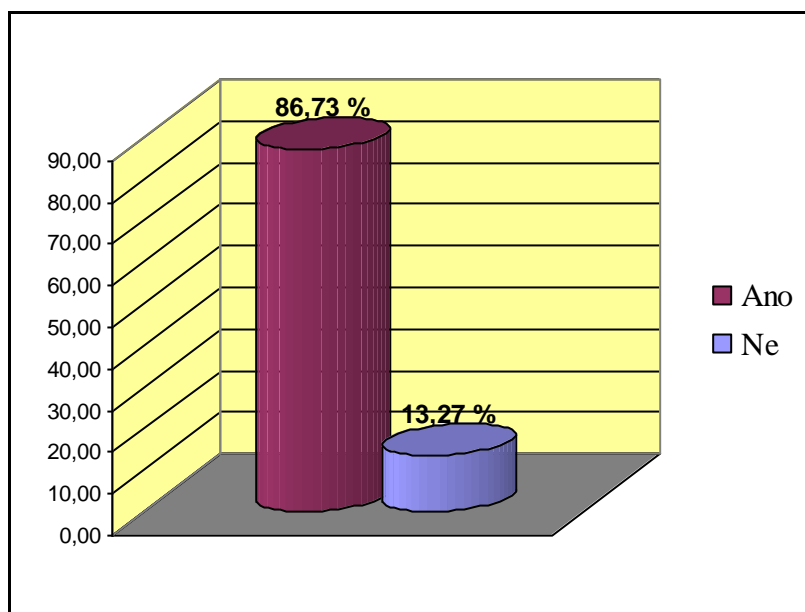
12,24% zastoupení tvořili respondenti s délkou praxe 0 – 1 rok, ale také respondenti s délkou praxe ve zdravotnictví 16 – 25 let.

7,14% zastoupení reprezentovali dotazovaní s 26 a více lety praxe ve zdravotnictví.

Položka č. 5 – „Jste registrovaná (ý)“ sestra?

Tab. 6. Počet „registrovaných“ sester

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Ano	85,00	86,73
Ne	13,00	13,27
Celkem	98,00	100,00

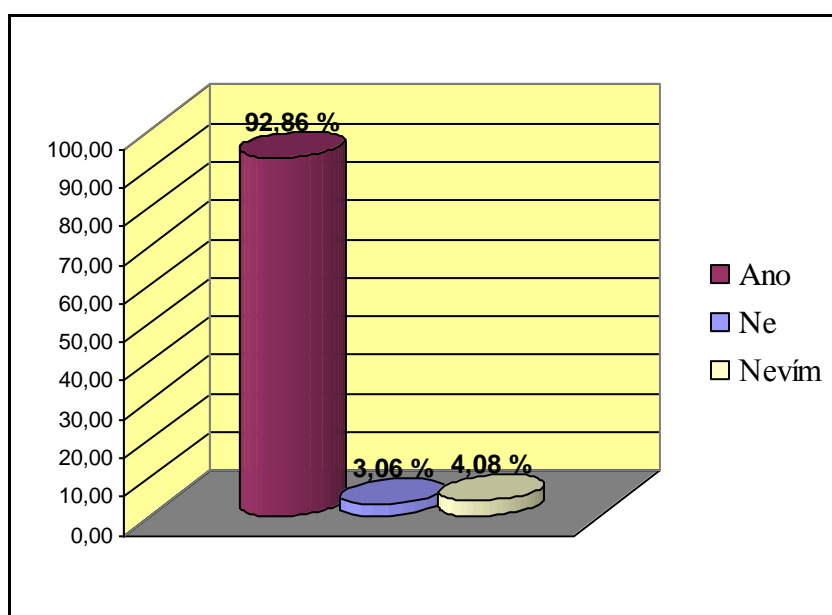
Graf 5. Počet „registrovaných“ sester

Z Tab. 6. a Grafu 5. Je směrodatné, že 86,73 % tvoří „registrované“ sestry a pouze 13,27 % dotazovaných uvádí, že registraci nemá.

Položka č. 6 – Myslíte si, že je důležité a nezbytné, aby se sestra celoživotně vzdělávala?

Tab. 7. *Důležitost a nezbytnost celoživotního vzdělávání sester*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Ano	91,00	92,86
Ne	3,00	3,06
Nevím	4,00	4,08
Celkem	98,00	100,00

Graf 6. *Důležitost a nezbytnost celoživotního vzdělávání sester*

Z Tab. 7. a Grafu 6. Je znát, že 92,86 % respondentů si myslí, že je důležité a nezbytné se celoživotně vzdělávat.

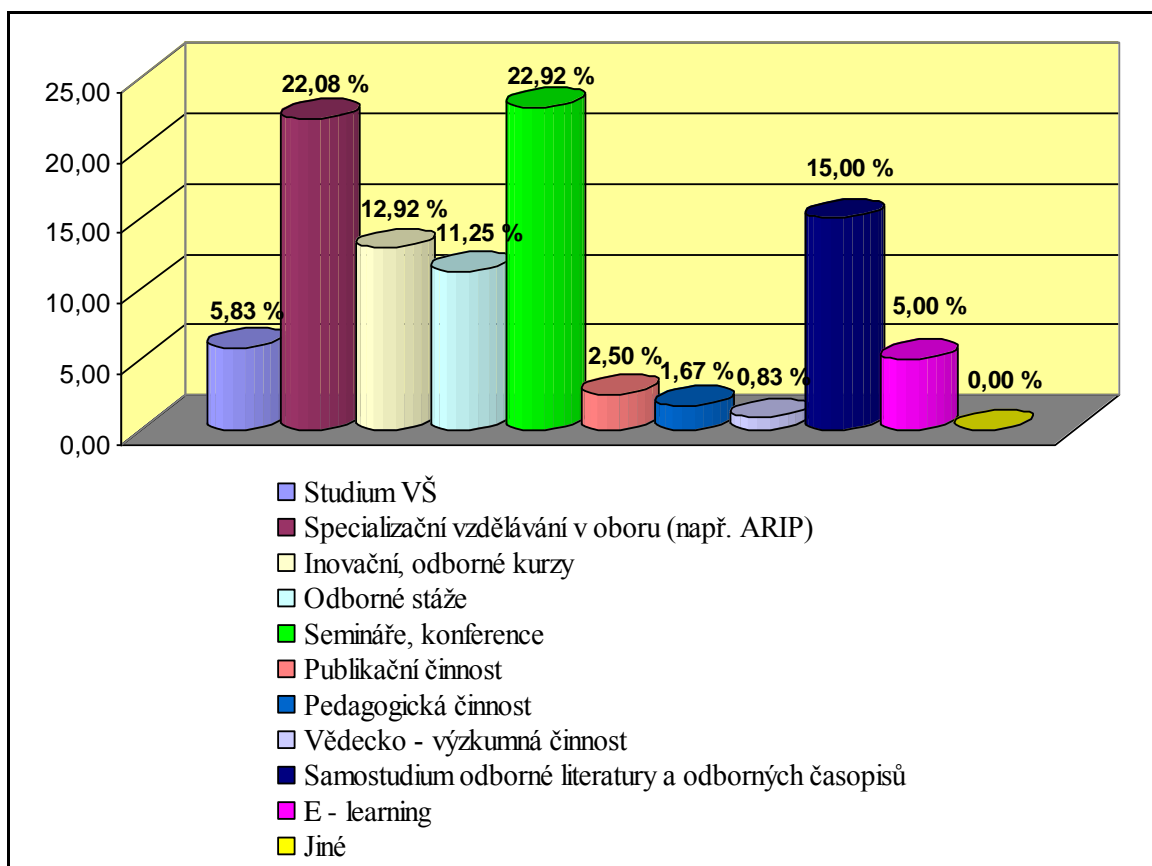
Pouze 3,06 % dotazovaných nepovažuje za důležité a nezbytně nutné se celoživotně vzdělávat.

Zatímco 4,08 % respondentů se přiklání k názoru „nevím“ týkajícího se nezbytnosti a důležitosti celoživotního vzdělávání.

Položka č. 7 – Jaká forma celoživotního vzdělávání Vám nejvíce vyhovuje?

Tab. 8. Nejvíce vyhovující forma vzdělávání

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Studium VŠ	14,00	5,83
Specializační vzdělávání v oboru (např. ARIP)	53,00	22,08
Inovační, odborné kurzy	31,00	12,92
Odborné stáže	27,00	11,25
Semináře, konference	55,00	22,92
Publikační činnost	6,00	2,50
Pedagogická činnost	4,00	1,67
Vědecko-výzkumná činnost	2,00	0,83
Samostudium odborné literatury a odborných časopisů	36,00	15,00
E-learning	12,00	5,00
Jiné	0,00	0,00
Celkem	240,00	100,00

Graf 7. Nejvíce vyhovující forma vzdělávání

U položky č. 7 bylo možností více odpovědí, ale maximálně 3. Je tedy jasné, že absolutní četnost se navýšila z počtu 98 na 240.

Z Tab. 8. a Grafu 7. Vyplyvá, že 22,92 % respondentů nejvíce preferuje semináře a konference.

22,08% skupinu tvoří respondenti, kteří preferují specializační vzdělávání v oboru.

15,00 % dotazovaných považuje za nejvíce vyhovující formu vzdělávání díky samostudiu odborné literatury a odborných časopisů.

Inovační, odborné kurzy měly 12,92% zastoupení a odborné stáže 11,25% zastoupení respondentů.

Studium VŠ preferuje jako nejvíce vyhovující formu vzdělávání pouze 5,83 % respondentů.

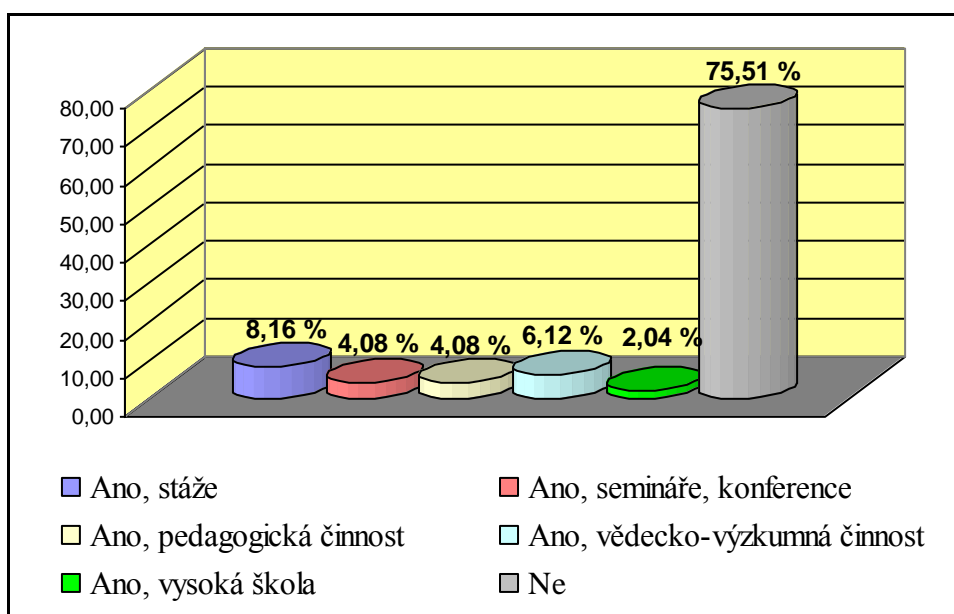
E-learningová forma vzdělávání byla zastoupena jen u 5,00 % dotazovaných.

Publikační činnost preferuje 2,50 % dotazovaných, pedagogickou činnost udává 1,67% skupina respondentů a vědecko-výzkumné činnosti dává přednost jen 0,83 % respondentů.

Položka č. 8 – Jsou pro Vás některé formy celoživotního vzdělávání nedostupné?

Tab. 9. Jsou pro Vás některé formy celoživotního vzdělávání nedostupné

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Ano, stáže	8,00	8,16
Ano, semináře, konference	4,00	4,08
Ano, pedagogická činnost	4,00	4,08
Ano, vědecko-výzkumná činnost	6,00	6,12
Ano, vysoká škola	2,00	2,04
Ne	74,00	75,51
Celkem	98,00	100,00

Graf 8. Jsou pro Vás některé formy celoživotního vzdělávání nedostupné

Z Tab. 9. a Grafu 8. Lze usoudit, 75,51 % respondentů uvedli dostupnost forem celoživotního vzdělávání.

Pouze pro 8,16 % dotazovaných respondentů jsou nedostupné stáže, pro 6,12 % respondentů jsou nedostupné vědecko-výzkumné činnosti.

Semináře, konference, ale také i pedagogickou činnost považuje za nedostupnou formu celoživotního vzdělávání 4,08 % dotazovaných.

Pouze pro 2,04 % respondentů je nedostupné studium vysoké školy.

Položka č. 9 – Uved'te, které formy celoživotního vzdělávání Vám momentálně umožňuje/neumožňuje zaměstnavatel?

Tab. 10. *Formy celoživotního vzdělávání umožněné/neumožněné zaměstnavatelem v absolutních četnostech*

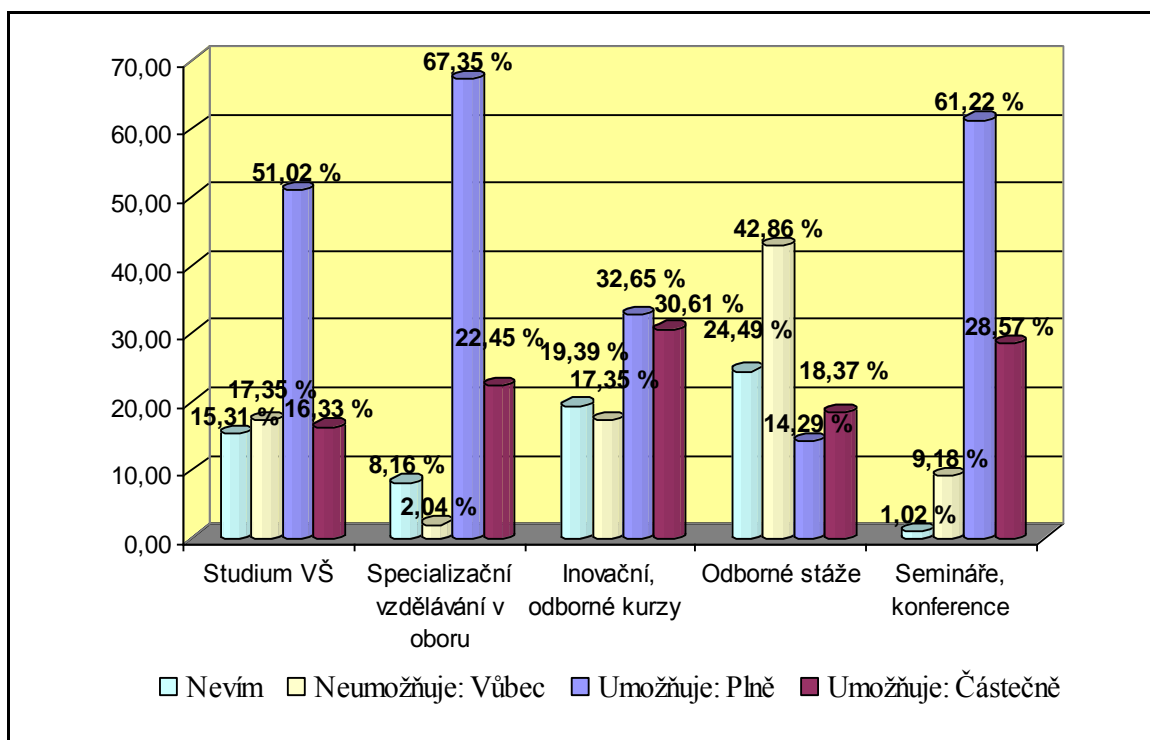
Formy celoživotního vzdělávání:	Zaměstnavatel – vzdělání/studium				
	Umožňuje: Plně	Umožňuje: Částečně	Neumožňuje: Vůbec	Nevím	Celkem
Studium VŠ	50,00	16,00	17,00	15,00	98,00
Specializační vzdělávání v oboru	66,00	22,00	2,00	8,00	98,00
Inovační, odborné kurzy	32,00	30,00	17,00	19,00	98,00
Odborné stáže	14,00	18,00	42,00	24,00	98,00
Semináře, konference	60,00	28,00	9,00	1,00	98,00

Tab. 11. *Formy celoživotního vzdělávání umožněné/neumožněné zaměstnavatelem v relativních četnostech*

Formy celoživotního vzdělávání:	Zaměstnavatel – vzdělání/studium				
	Umožňuje: Plně v (%)	Umožňuje: Částečně v (%)	Neumožňuje: Vůbec v (%)	Nevím v (%)	Celkem
Studium VŠ	51,02	16,33	17,35	15,31	100,00
Specializační vzdělávání v oboru	67,35	22,45	2,04	8,16	100,00
Inovační, odborné kurzy	32,65	30,61	17,35	19,39	100,00
Odborné stáže	14,29	18,37	42,86	24,49	100,00
Semináře, konference	61,22	28,57	9,18	1,02	100,00

Tab. 10. Nabízí údaje respondentů v absolutních četnostech, Tab. 11. Nabízí procentuální údaje v relativních číslech.

Kompletní Graf 9. Je umístěn i s komentářem položky č. 9 na následující straně.

Graf 9. *Formy celoživotního vzdělávání umožněné/neumožněné zaměstnavatelem*

Z Grafu 9. Lze vyčíst, že 67,35 % respondentů si myslí, že zaměstnavatel jim umožňuje plně specializační vzdělávání a nejmenší procentuální zastoupení. 2,04 % dotazovaných uvedlo, že jim zaměstnavatel vzdělání uvedeného typu neumožňuje vůbec.

61,22 % respondentů uvádí, že jim zaměstnavatel umožňuje plně semináře a konference, pouze 1,02 % uvedlo názor „nevím“.

51,02 % respondentů si myslí, že studium VŠ je zaměstnavatelem umožněna zcela a 17,35 % si myslí, že zaměstnavatel neumožňuje zaměstnanci studium VŠ vůbec.

Co se týče inovačních a odborných kurzů si největší počet respondentů, tzn. 32,65 % myslí, že jsou zaměstnavatelem umožněny plně, 30,61 % si myslí, že jsou umožněny pouze částečně a 17,35 % si myslí, že jim zaměstnavatel celoživotní vzdělávání v podobě inovačních a odborných kurzů neumožňuje vůbec.

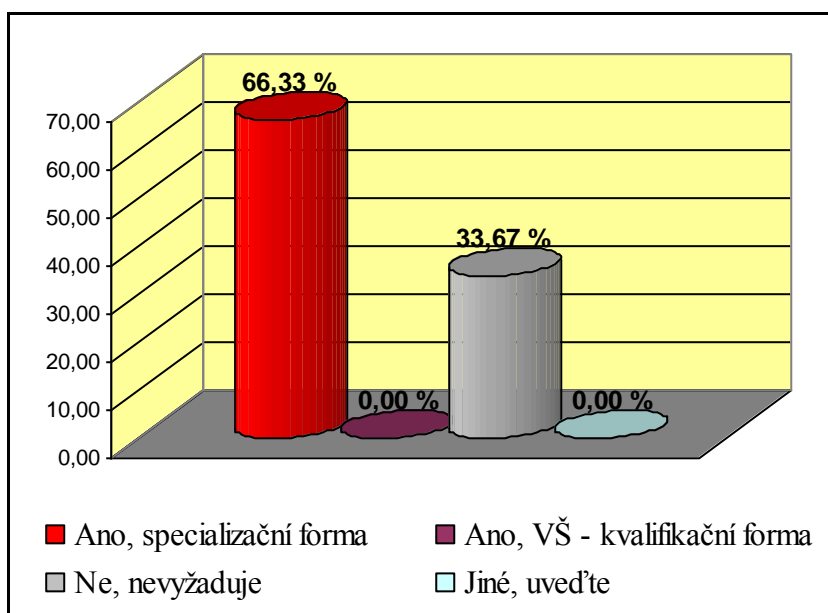
42,86 % dotazovaných uvádí, že odborné stáže jim zaměstnavatel neumožňuje vůbec, ale 18,37 % dotazovaných tvrdí, že jim zaměstnavatel umožňuje vzdělávání za pomoci stáží pouze částečně.

Položka č. 10 – Vyžaduje po Vás zaměstnavatel zvyšování Vaší kvalifikace v oboru?

Tab. 12. *Vyžaduje po Vás zaměstnavatel zvyšování Vaší kvalifikace v oboru*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Ano, specializační forma	65,00	66,33
Ano, VŠ – kvalifikační forma	0,00	0,00
Ne, nevyžaduje	33,00	33,67
Jiné, uveďte	0,00	0,00
Celkem	98,00	100,00

Graf 10. *Vyžaduje po Vás zaměstnavatel zvyšování Vaší kvalifikace v oboru*

Tab. 12. a Graf 10. Udává, že po 66,33 % respondentech vyžaduje zaměstnavatel zvyšování kvalifikace v oboru, v podobě specializačního vzdělávání.

33,67 % dotazovaných uvedlo, že po nich zaměstnavatel nevyžaduje zvyšování kvalifikace v oboru.

Položka č. 11 – Uveďte, které formy celoživotního vzdělávání Vám hraří zaměstnavatel?

Tab. 13. *Hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem*
v absolutní četnosti

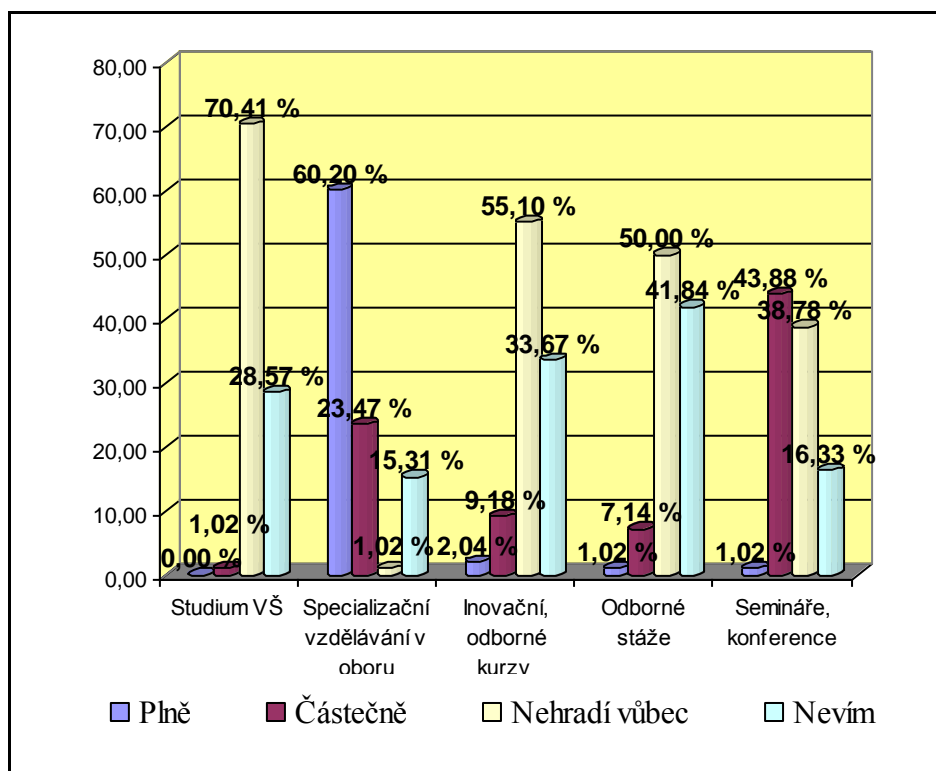
Formy celoživotního vzdělávání:	Hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem:				
	Plně	Částečně	Nehradí: Vůbec	Nevím	Celkem
Studium VŠ	0,00	1,00	69,00	28,00	98,00
Specializační vzdělávání v oboru	59,00	23,00	1,00	15,00	98,00
Inovační, odborné kurzy	2,00	9,00	54,00	33,00	98,00
Odborné stáže	1,00	7,00	49,00	41,00	98,00
Semináře, konference	1,00	43,00	38,00	16,00	98,00

Tab. 14. *Hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem*
v relativní četnosti

Formy celoživotního vzdělávání:	Hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem:				
	Plně v (%)	Částečně v (%)	Nehradí: Vůbec v (%)	Nevím v (%)	Celkem
Studium VŠ	0,00	1,02	70,41	28,57	100,00
Specializační vzdělávání v oboru	60,20	23,47	1,02	15,31	100,00
Inovační, odborné kurzy	2,04	9,18	55,10	33,67	100,00
Odborné stáže	1,02	7,14	50,00	41,84	100,00
Semináře, konference	1,02	43,88	38,78	16,33	100,00

Tab. 13. Nabízí údaje respondentů v absolutních četnostech, Tab. 14. Nabízí procentuální údaje v relativních číslech.

Kompletní Graf 11. Je umístěn i s komentářem položky č. 11 na následující straně.

Graf 11. Hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem

Graf 11. Uvádí údaje, týkající se hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem, kdy 70,41 % respondentů uvedlo, že jim studium VŠ zaměstnavatel nehradí vůbec, 28,57 % dotazovaných zastává názor „nevím“.

U specializačního studia v oboru uvedlo 60,20 % respondentů, že mají toto studium plně hrazeno zaměstnavatelem, pouze 1,02 % dotazovaných uvedlo, že toto studium není hrazeno vůbec.

U inovačních, odborných kurzů uvedlo 55,10 % respondentů, že nejsou hrazeny zaměstnavatelem vůbec, 33,67 % dotazovaných se k této problematice vyjadřovala názorem „nevím“ a pouze 2,04 % respondentů uvedlo názor na hrazení inovačních a odborných kurzů plně.

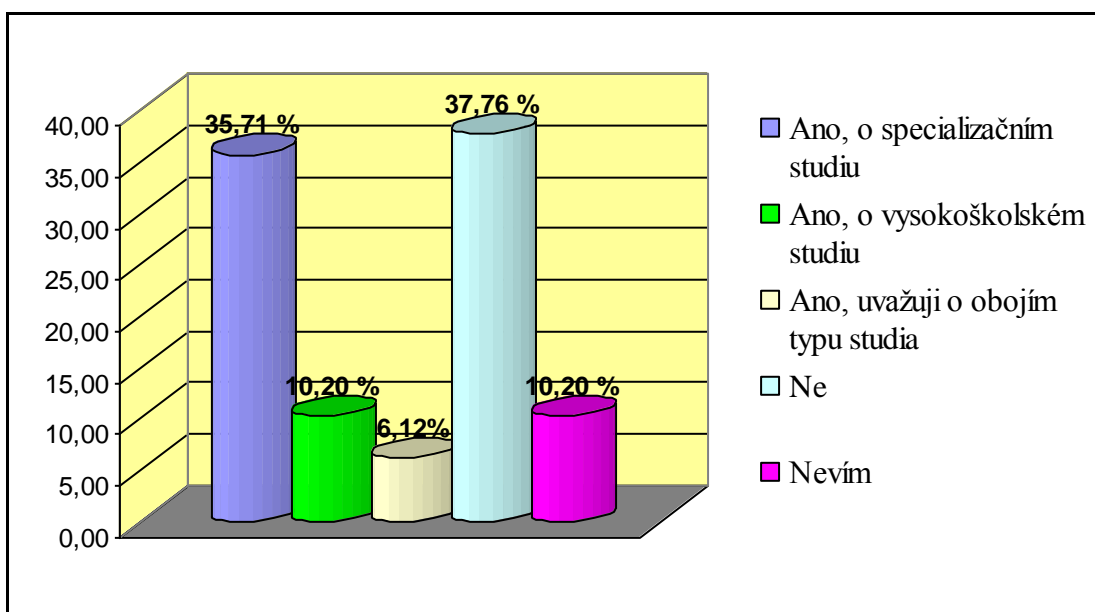
Co se týče odborných stáží, 50 % dotazovaných uvedlo, že jim zaměstnavatel tento typ vzdělávání nehradí vůbec. 41,84 % respondentů zaujímal názor „nevím“ a pouze 7,14 % respondentů uvedlo, že jim tento typ vzdělávání – odborných stáží hradí zaměstnavatel částečně.

U seminářů a konferencí uvedlo 43,88 % respondentů, že jim zaměstnavatel tento typ vzdělávání hradí částečnou formou, ale druhá skupina respondentů 38,78 % zase uvedla, že jim tento typ vzdělávání zaměstnavatel nehradí vůbec. 16,33 % respondentů nevědělo, zda jsou semináře a konference zaměstnavatelem hrazeny ano či ne, proto uvedli názor „nevím“.

Položka č. 12 – Uvažujete v dohledné době o studiu?

Tab. 15. Uvažujete v dohledné době o studiu

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Ano, o specializačním studiu	35,00	35,71
Ano, o vysokoškolském studiu	10,00	10,20
Ano, uvažuji o obojím typu studia	6,00	6,12
Ne	37,00	37,76
Nevím	10,00	10,20
Celkem	98,00	100,00

Graf 12. Uvažujete v dohledné době o studiu

Z Tab. 15. a Grafu 12. Vyplývá, že 37,76 % respondentů o uvedených typech studia neuvažuje.

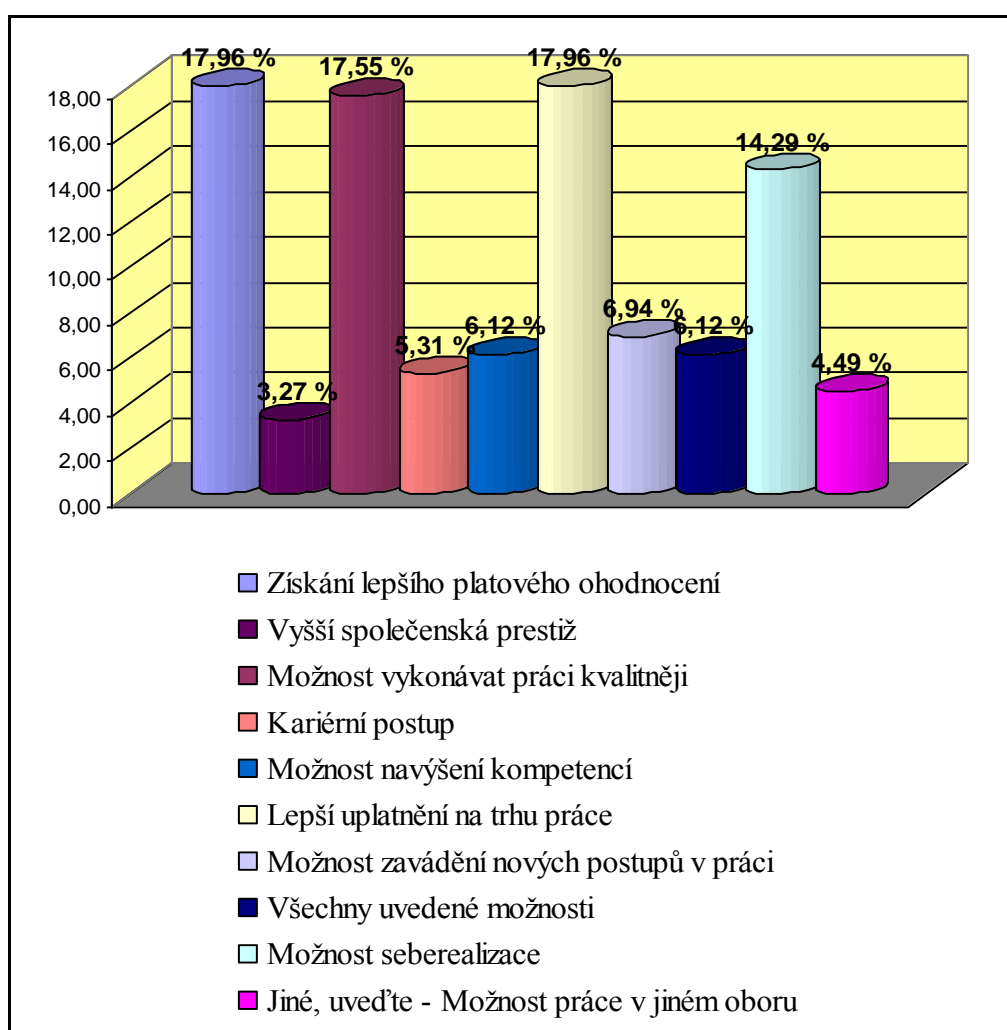
Za to 35,71 % dotazovaných uvažuje o studiu specializačním a 10,20 % uvažuje v dohledné době o studiu na VŠ.

Názor „nevím“, zastává 10,20 % respondentů a 6,12 % dotazovaných respondentů uvažuje jak studiu specializačním, tak o studiu vysokoškolském – kvalifikačním.

Položka č. 13 – Za jakým účelem si zvyšujete svou kvalifikaci?

Tab. 16. Za jakým účelem si zvyšujete svou kvalifikaci

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Získání lepšího platového ohodnocení	44,00	17,96
Možnost vykonávat práci kvalitněji	43,00	17,55
Lepší uplatnění na trhu práce	44,00	17,96
Možnost seberealizace	35,00	14,29
Vyšší společenská prestiž	8,00	3,27
Kariérní postup	13,00	5,31
Možnost navýšení kompetencí	15,00	6,12
Možnost zavádění nových postupů v práci	17,00	6,94
Všechny uvedené možnosti	15,00	6,12
Jiné, uveďte – Možnost práce v jiném oboru	11,00	4,49
Celkem	245,00	100,00

Graf 13. Za jakým účelem si zvyšujete svou kvalifikaci

U položky č. 13 bylo možností více odpovědí. Je tedy jasné, že absolutní četnost se navýšila z počtu 98 na 245.

Tab. 16. a Graf 13. Znázorňuje údaje, že 17,96 % respondentů si zvyšuje svou kvalifikaci z důvodu lepšího platového ohodnocení a také z důvodu lepšího uplatnění na trhu práce.

17,55 % dotazovaných si zvyšuje svou kvalifikaci z důvodu možnosti vykonávat práci kvalitněji. Možnost seberealizace uvedlo 14,29 % dotazovaných.

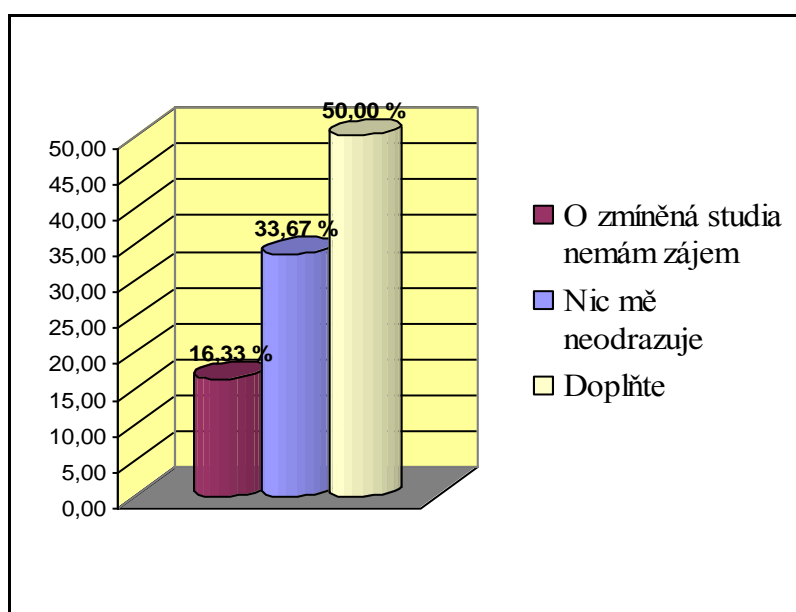
Možnosti zavádění nových postupů uvedlo 6,94 % dotazovaných a možnosti navýšení kompetencí uvedlo 6,12 % respondentů.

5,31 % respondentů si zvyšuje svou kvalifikaci z důvodu kariérního růstu a 4,49 % dotazovaných kvůli možnosti práce v jiném oboru.

Položka č. 14 – Co Vás odrazuje od nástupu studia specializačního či vysokoškolského, za účelem zvyšování kvalifikace?

Tab. 17. *Co Vás odrazuje od nástupu do studia*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Nic mě neodrazuje	33,00	33,67
O zmíněná studia nemám zájem	16,00	16,33
Doplňte	49,00	50,00
Celkem	98,00	100,00

Graf 14. *Co Vás odrazuje od nástupu do studia*

Z Tab. 17. a Grafu 14. Lze usoudit, že 33,67 % respondentů od nástupu do zmíněných studií nic neodrazuje. 16,33 % respondentů uvedlo, že o zmíněná studia nemá zájem.

U 50 % (tzn. 49) dotazovaných respondentů uvedlo,

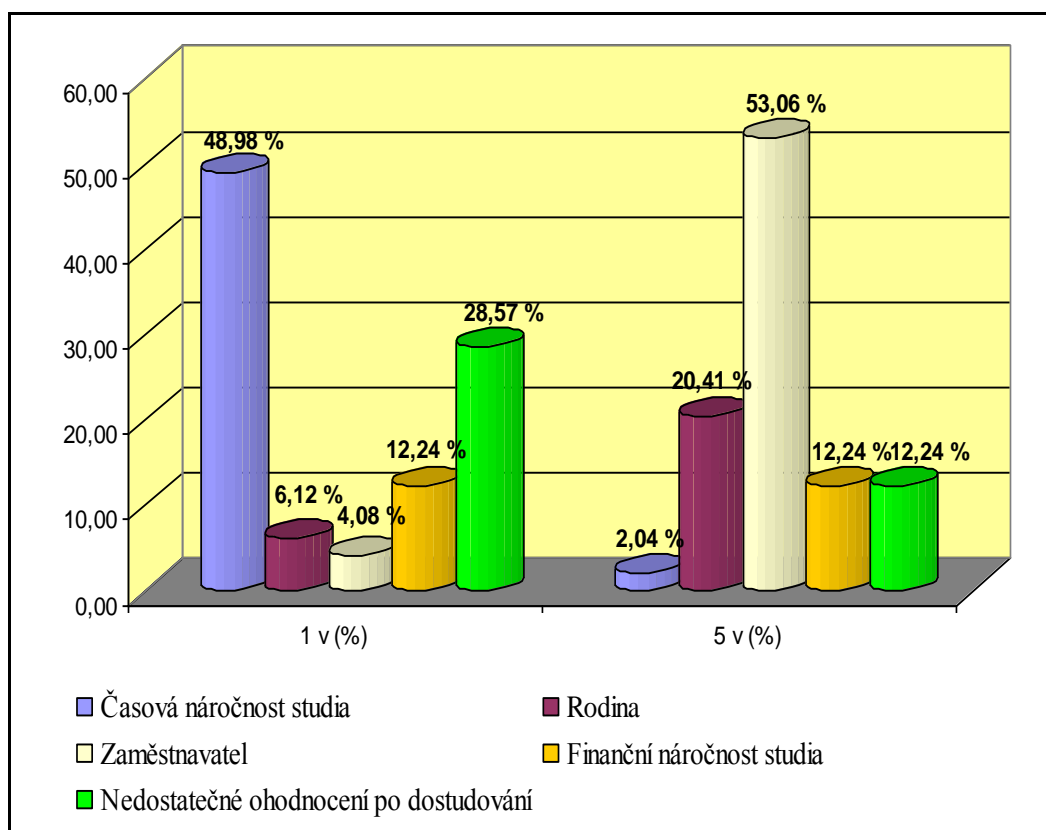
1 – Co Vás nejvíce odrazuje od nástupu do studia: Časová náročnost studia → Nedostatečné ohodnocení po dostudování → Finance → Rodina → Zaměstnavatel.

5 – Co Vás nejméně odrazuje od nástupu do studia: Zaměstnavatel → Rodina → Nedostatečné ohodnocení po dostudování a finance → Časová náročnost studia.

Tab. 18. Co Vás nejvíce a nejméně odrázuje od nástupu do studia

Doplňte	1	1 v (%)	5	5 v (%)
Časová náročnost studia	24,00	48,98	1,00	2,04
Rodina	3,00	6,12	10,00	20,41
Zaměstnavatel	2,00	4,08	26,00	53,06
Finanční náročnost studia	6,00	12,24	6,00	12,24
Nedostatečné ohodnocení po dostudování	14,00	28,57	6,00	12,24
Celkem	49,00	100,00	49,00	100,00

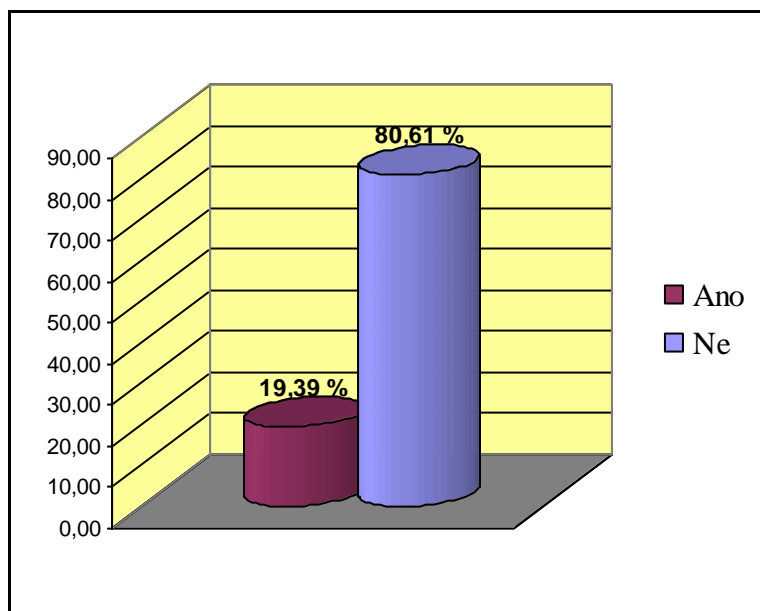
Graf 15. Co Vás nejvíce a nejméně odrázuje od nástupu do studia

Celkový Graf 22. S kompletním vyhodnocením fakt je k dispozici (viz PŘÍLOHA P II).

Položka č. 15 – Vyhovuje Vám současný systém celoživotního vzdělávání – „registrace“?

Tab. 19. *Vyhovuje Vám současný systém celoživotního vzdělávání – „registrace“*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Ano	19,00	19,39
Ne	79,00	80,61
Celkem	98,00	100,00

Graf 16. *Vyhovuje Vám současný systém celoživotního vzdělávání – „registrace“*

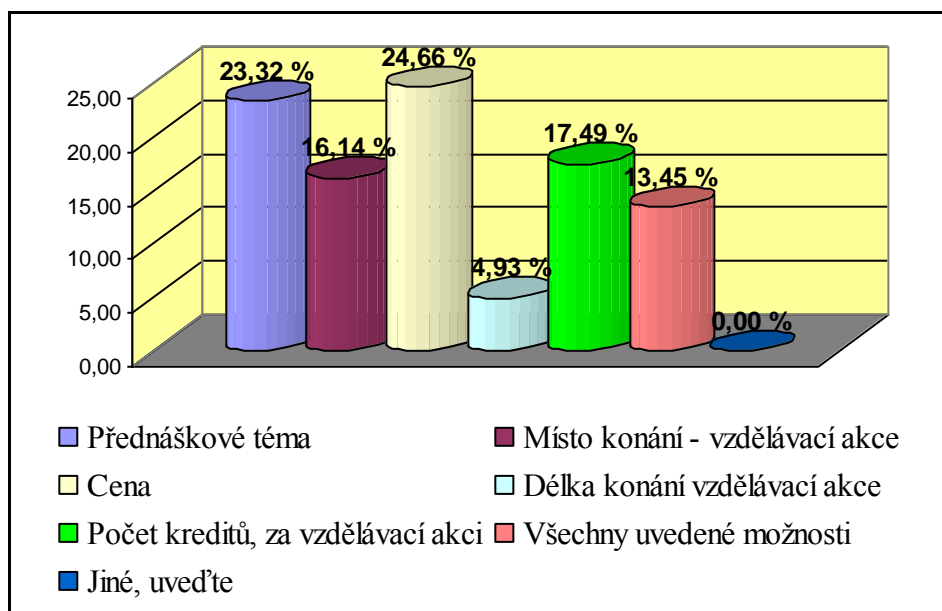
Z Tab. 19. a Grafu 16. Lze vyvodit, že 80,61 % respondentům nevyhovuje systém celoživotního vzdělávání – „registrace“.

Pouze 19,39 % respondentům se přiklonilo k názoru „ano“, tudíž jim systém registrace vyhovuje.

Položka č. 16 – Co je u Vás rozhodující při výběru vzdělávacích akcí?

Tab. 20. Co je u Vás rozhodující při výběru vzdělávacích akcí

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Přednášené téma	52,00	23,32
Místo konání – vzdělávací akce	36,00	16,14
Cena	55,00	24,66
Délka konání vzdělávací akce	11,00	4,93
Počet kreditů, za vzdělávací akci	39,00	17,49
Všechny uvedené možnosti	30,00	13,45
Jiné, uveďte	0,00	0,00
Celkem	223,00	100,00

Graf 17. Co je u Vás rozhodující při výběru vzdělávacích akcí

Položka č. 16 nabízela respondentům možnost více odpovědí, tudíž se nám celkový počet respondentů navýšil z 98 na 223.

Z Tab. 20 a Grafu 17. Je zřejmé, pro 24,66 % respondentů rozhoduje při výběru vzdělávacích akcí cena.

Druhým podstatným kritériem, které rozhoduje při výběru vzdělávacích akcí je téma přednášky, což uvedlo 23,32 %.

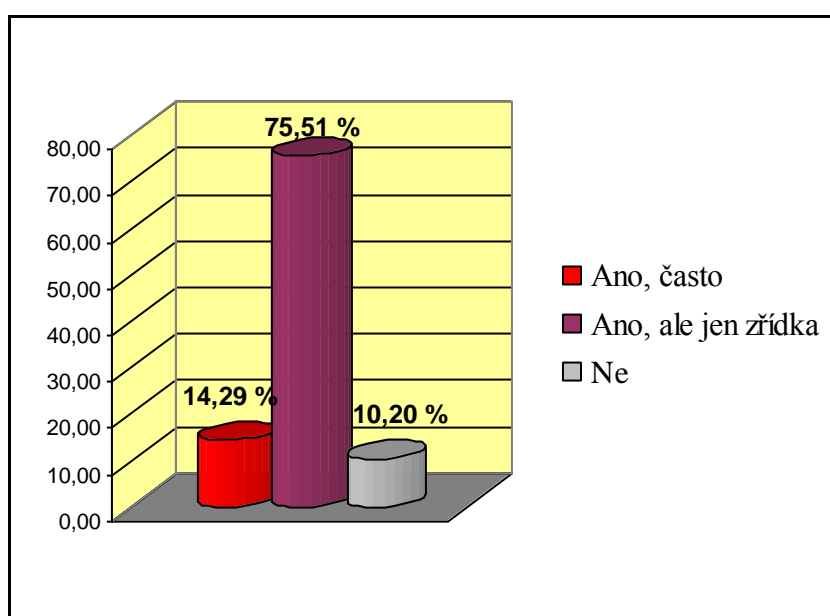
Pro 17,49 % dotazovaných respondentů je podstatný počet kreditních bodů za vzdělávací akci a 16,14 % respondentů považuje za rozhodující místo konání vzdělávací akce.

13,45 % dotazovaných respondentů uvádí podstatných více faktorů, tzn. cenu, téma přednášky, místo konání vzdělávací akce, počet kreditních bodů, ale také délku konání vzdělávací akce.

Položka č. 17 – Uplatníte získané vědomosti a poznatky ze vzdělávacích akcí v praxi?

Tab. 21. *Uplatníte získané vědomosti a poznatky ze vzdělávacích akcí v praxi*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Ano, často	14,00	14,29
Ano, ale jen zřídka	74,00	75,51
Ne	10,00	10,20
Celkem	98,00	100,00

Graf 18. *Uplatníte získané vědomosti a poznatky ze vzdělávacích akcí v praxi*

Tab. 21. a Graf 18. Udává, že 75,51 % respondentů získané vědomosti a poznatky uplatní, ale jen zřídka v praxi.

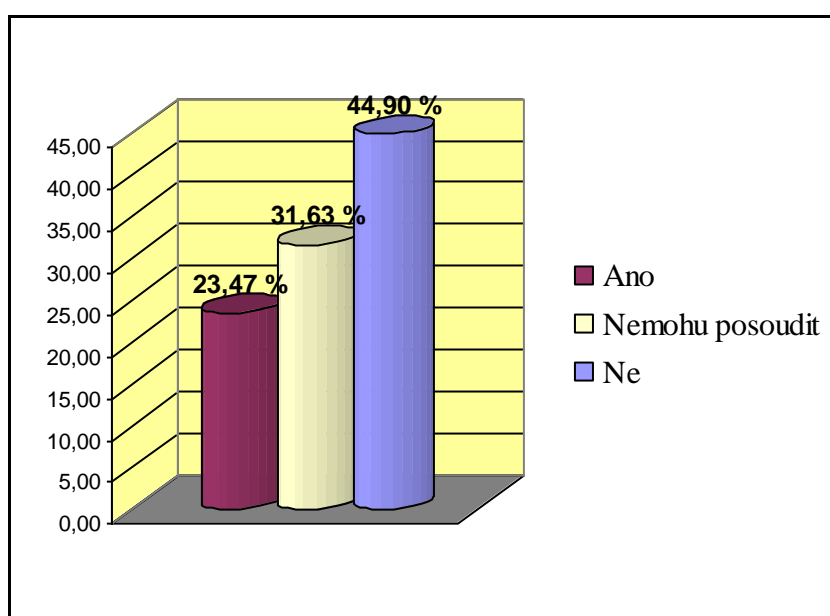
Druhou skupinu tvořili respondenti s 14,29% zastoupením a preferovali názor, že velmi často uplatní v praxi získané vědomosti a poznatky, které jim vzdělávací akce nabízí.

Pouze 10,20 % dotazovaných respondentů vědomosti a poznatky ze vzdělávacích akcí neuplatní.

Položka č. 18 – Organizuje Váš zaměstnavatel dostatek vzdělávacích akcí?

Tab. 22. *Organizuje Váš zaměstnavatel dostatek vzdělávacích akcí*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Ano	23,00	23,47
Ne	44,00	44,90
Nemohu posoudit	31,00	31,63
Celkem	98,00	100,00

Graf 19. *Organizuje Váš zaměstnavatel dostatek vzdělávacích akcí*

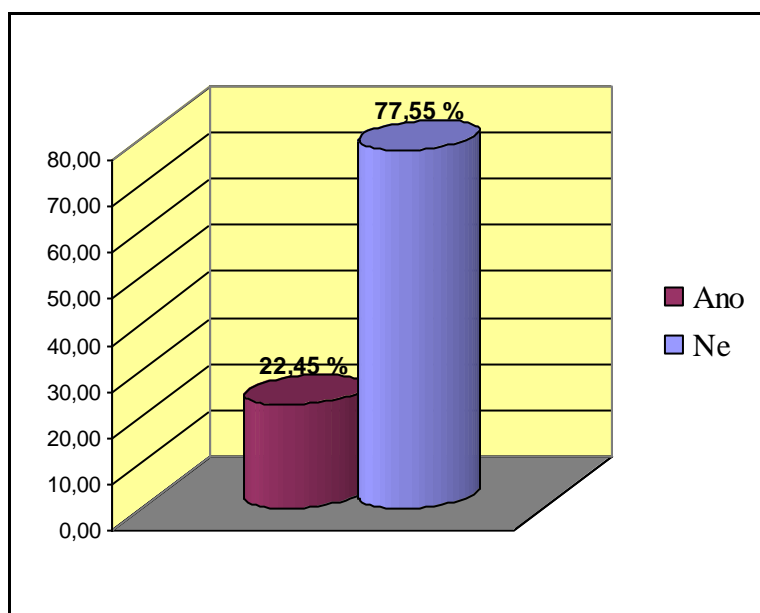
Z Tab. 22. a Grafu 19. Lze usoudit, že 44,90 % dotazovaných zastává názor, že jim jejich zaměstnavatel neorganizuje dostatek vzdělávacích akcí.

31,63 % respondentů uvedlo, že „názor nemůže posoudit“ a 23,47 % respondentů se přiklání k názoru dostatku vzdělávacích akcí díky zaměstnavateli.

Položka č. 19 – Myslíte si, že je ve Vašem regionu dostatek vzdělávacích akcí, zaměřených na problematiku akutní medicíny?

Tab. 23. *Je ve Vašem regionu dostatek vzdělávacích akcí, zaměřených na problematiku akutní medicíny*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Ano	22,00	22,45
Ne	76,00	77,55
Celkem	98,00	100,00

Graf 20. *Je ve Vašem regionu dostatek vzdělávacích akcí, zaměřených na problematiku akutní medicíny*

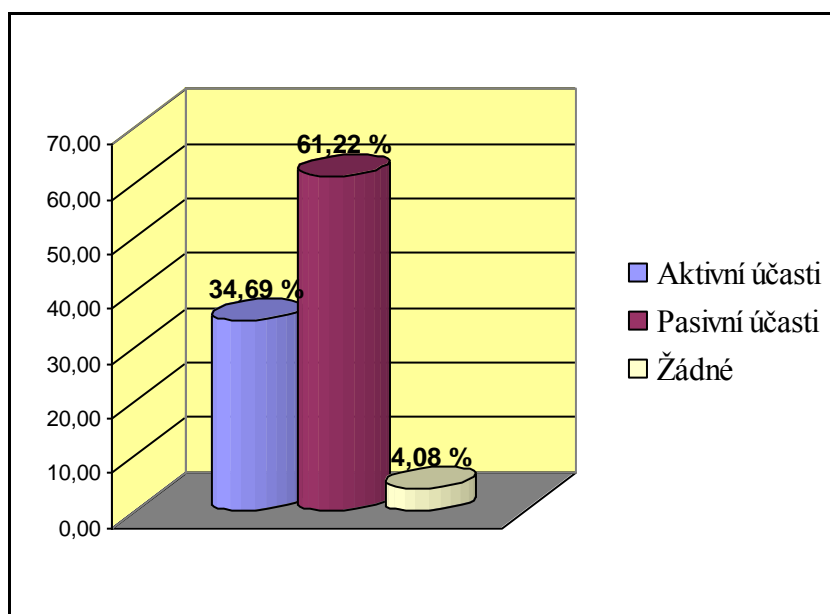
Tab. 23. a Graf 20. Jasně poukazuje na fakt, že 77,55 % respondentů si myslí, že ve svém regionu má nedostatek vzdělávacích akcí, zaměřených na problematiku akutní medicíny.

Pouze 22,45 % respondentů se přiklání k variantě: „ano“, tudíž zastává názor, že ve svém okolí má dostatek vzdělávacích akcí, zaměřených na problematiku akutní medicíny.

Položka č. 20 – Uveďte, kterému typu účasti na vzdělávacích akcích dáváte přednost?

Tab. 24. *Preferovaný typ účasti na vzdělávacích akcích*

	Absolutní četnost	Relativní četnost v (%)
Aktivní účasti	34,00	34,69
Pasivní účasti	60,00	61,22
Žádné	4,00	4,08
Celkem	98,00	100,00

Graf 21. *Preferovaný typ účasti na vzdělávacích akcích*

Z Tab. 24. a Grafu 21. Je směrodatné, že 61,22 % respondentů preferuje pasivní účast na vzdělávacích. 34,69 % dotazovaných dává raději přednost aktivní účasti na vzdělávacích akcích.

8.3 Diskuze

„Vzdělávání všeobecných sester na akutních pracovištích“, jenž jsem se zabývala ve své bakalářské práci je nadále tématem populárním, zajímavým a také velmi diskutovaným.

To byl také jeden z důvodů, proč jsem si jej zvolila ke zpracování.

Další, dosti podstatný a inspirativní důvod, byl také ten, že jsem neustále v praxi kolem sebe slychala různé názory na vzdělávání sester, jak charakteru kladného, tak charakteru záporného. To mě nabádalo k výběru již zmíněného tématu a stanovení čtyř podstatných cílů práce.

Dotazníkové šetření přineslo řadu zajímavých výsledků a fakt.

Z šetření vyplynulo, že převážná většina všeobecných sester 92,86 %, jenž pracuje na akutních pracovištích mají zájem o vzdělávání. Považují ho ve své náročné profesi za důležitou a nezbytně nutnou potřebu. Pro 75,51 % respondentů jsou dostupné všechny formy celoživotního vzdělávání. I když předchozí výsledky jsou pozitivní, jiné výsledky průzkumu zase poukazují na to, že 80,61 % respondentů vidí negativum v registraci, tudíž nesouhlasí se zavedením registrace. Myslím si, že je to dáno také tím, že jsou sestry limitovány registračním obdobím a vzdělávání je pak pro mnohé, jen time – handicap a honbou za kreditními body. To vše ukáže čas, kdy dojde k zlepšení situace s registrací, jenž může ovlivnit a změnit jen naše vláda, naše zdravotnictví.

Dalším podstatným údajem je fakt, že všeobecné sestry na akutních pracovištích na prvním místě upřednostňují vzdělávání za pomoci seminářů a konferencí. Při výběru je pro ně rozhodující nejprve cena, poté téma přednášky a pak následně až počet kreditních bodů. Na druhém místě všeobecné sestry preferují specializační studium v oboru. Myslím si, že velký zájem o tento typ studia je i díky tomu, že momentální situace v personálním obsazení vyžaduje na mnoha akutních pracovištích, alespoň jednu směnovou sestru se specializací v oboru (dle typu PIM), kvůli kontrole ze stran zdravotních pojišťoven. 66,33 % respondentů udává, že si svou kvalifikaci zvyšují v podobě specializačního vzdělávání na základě požadavků zaměstnavatele. To může být také jeden z několika důvodů, proč sestry o specializaci v oboru tak stojí a preferují ho více, než studium vysokoškolské.

K tomu se mi nabízí otázka, proč potřebujeme VŠ vzdělané sestry? Jeden z důvodů je zvyšování prestiže profese, dále úrovně medicíny a oboru ošetrovatelství. Dle statistik je mezi lidmi s vyšším a vysokoškolským vzděláním nejméně nezaměstnaných. Vzdělání, vždy neznamena lepší uplatnění, ale díky schopnosti a aktivní práci jedince, jenž je zkombinovaná se vzděláním, jsou dobrým předpokladem, pro uplatnění na trhu práce (Merhautová, 2006).

Jen pro zajímavost uvádím, že z výsledků šetření je znát, že pouze 5,83 % respondentům vyhovuje studium na vysoké škole.

Dostí zajímavý údaj je také ten, že polovina dotazovaných všeobecných sester uvedla, že je odrazuje od nástupu studia na prvním místě časová náročnost studia, na druhém místě to bylo nedostatečné ohodnocení po dostudování. Na třetím místě skončily finance, dále rodina a poslední místo zaujímal zaměstnavatel.

Důvodů, proč si všeobecné sestry zvyšují svou kvalifikaci je hned několik. Nejčastěji respondenti odpovídali kvůli lepším platovému ohodnocení, ale také, aby vykonávali práci kvalitněji, což je velmi důležitým údajem, kdy na prvním místě by měl být vždy pacient, tudíž kvalitně vykonaná práce u pacienta.

Na základě výsledků jsem dále zjistila, že zaměstnavatel všeobecným sestrám vzdělávání na akutních pracovištích umožňuje. Větší polovina respondentů 67,35 % uvedla, že jim zaměstnavatel umožňuje plně specializační vzdělávání, které jim také hradí. Další výhodou je, že pokud zaměstnanec studuje při zaměstnání ve vzdělávacích zařízeních nebo kurzech, seminářích a školeních v rámci celoživotního vzdělávání, zaměstnavatel mu poskytne pracovní úlevy a hmotné zabezpečení (tzn. mzdové proplacení ranní směny) v rozsahu alespoň dvou pracovních dnů, dle platné kolektivní smlouvy KNTB a.s., ve Zlíně. Proto u seminářů a konferencí uvedlo 43,88 % respondentů, že jim zaměstnavatel tento typ vzdělávání hradí v částečné podobě.

Výsledky dále dokládají, že 77,55 % respondentů se vyjádřilo k názoru, že ve svém regionu má nedostatek vzdělávacích akcí, se zaměřením problematiky intenzivní medicíny. Šetření také poukázalo, že je mezi námi 61,22 % pasivních účastníků vzdělávacích akcí, kteří nemají zájem nebo spíše nechtějí být aktivní. Proto by bylo dobré, tuto smutnou skutečnost nějakým motivačním způsobem změnit.

Polovina dotazovaných respondentů, 44,90 % zastává názor, že jim jejich zaměstnavatel neorganizuje dostatek vzdělávacích akcí. To může být alarmující signál, jenž volá o pomoc.

Na základě zanalyzovaných výsledků práce byla jedna verze bakalářské práce předána managementu KNTB a.s, ve Zlíně, – paní Mgr. Monice Dleskové. Ta má možnost se inspirovat a seznámit se zajímavými výsledky práce, jenž může předat dále vrchním sestřám, popř. staničním sestřám. Ty následně ostatním nelékařským zdravotnickým pracovníkům v KNTB a.s, ve Zlíně, tzn. odborné veřejnosti.

Další pozitivum práce vidím v několika návrzích a doporučeních, která předkládám v závěru bakalářské práce, které by mohly pomoci, ke zlepšení situace ve vzdělávání sester, nejen na akutních pracovištích v KNTB a.s, ve Zlíně.

ZÁVĚR

Vzdělanost je základní podmínkou úspěchu v celospolečenském vyjednávání. Vzdělávání obohacuje člověka jako jedince. Ovšem společnost musí dát jedinci šanci, aby adekvátní vzdělání mohl získat.

Zásadní zlomy v historickém vývoji medicíny si logicky vynutily také podstatné změny ve vzdělávání zdravotníků.

V dubnu roku 2004 byl přijat v platnost Zákon č. 96/2004 (Zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), kdy tento zákon mimo jiné uzákoňuje povinnost celoživotně se vzdělávat. O nutnosti a potřebě vzdělávání sester nikdo nepochybuje, protože řada sester se vzdělávala již před přijetím zákona. Ale nutné je podotknout, že dřívější vzdělávání sester nebylo vždy ve většině případů soustavné, tedy celoživotní.

V současnosti mají všeobecné sestry povinnost se celoživotně vzdělávat uzákoněnou, což je nezbytnou podmínkou pro získání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

Bakalářská práce se zabývala vzděláváním sester na akutních pracovištích v KNTB a.s, ve Zlíně.

Práce je členěna do dvou částí. Teoretická část nastiňuje podrobně chronologický vývoj dějin vzdělávání v oboru ošetrovatelství a její význam, až do současné podoby.

Nedílnou součástí teoretické části je zmínka o důležitých českých i světových osobnostech, jenž se podílely na vývoji vzdělávání sester a také oboru ošetrovatelství.

Další velmi podstatným bodem práce jsou informace, týkající se legislativy v ČR, které jsem nemohla opomenout. Zmíněné zákony tedy nabízím k dispozici v příloze práce.

Na dokreslení problematiky vzdělávání sester je práce obohacena o informace, které ujasňují a předkládají přehledný rámec typů a forem vzdělávání.

Pro zajímavost práce je zde také začleněno vzdělávání zdravotnických pracovníků, v oboru ošetrovatelství na Slovensku.

Empirická, praktická část navazuje na předchozí poznatky z části teoretické.

V praktické části jsem si stanovila 4 podstatné cíle, které za pomoci dotazníkového šetření byly splněny.

Výstupem této bakalářské práce je předložení výsledků šetření s možnými návrhy a doporučeními managementu KNTB a.s., ve Zlíně.

Na základě zanalyzovaných výsledků šetření jsem navrhla několik možných doporučení, s návrhy na zlepšení situace ve vzdělávání v obecné rovině, které byly předány hlavní sestře dané nemocnice:

- *Navýšit počty seminářů, konferencí (vzdělávacích akcí) organizovaných zaměstnavatelem KNTB a.s., ve Zlíně.*
- *Motivovat a zapojit, co největšího počty všeobecných sester a dalších NLZP do aktivní účasti na vzdělávacích akcích, které organizuje zaměstnavatel KNTB a.s., ve Zlíně. (Výsledky šetření potvrzují, že 61,22 % respondentů preferuje pouze pasivní účast na vzdělávacích akcích).*
- *Dalším doporučením je, že pokud se všeobecná sestra či jiný NLZP účastní zajímavé přednášky, semináře, certifikovaného kurzu, popř. jiného typu vzdělávací akce, na základě získaných informací si připraví prezentaci pro oddělení, kde pracuje. (Tím může předávat cenné zkušenosti a novinky dalším kolegům, v případě zájmu i ostatním zaměstnancům nemocnice).*

Mám-li vše shrnout, myslím si, že získávané vědomosti a neustálá touha po zvyšování kvalifikace znamenají pro sestru velké plus a tím i velký potenciál. Vzdělávání by mělo přinášet všem vzdělávaným uspokojení z profesního růstu, sebevědomí, ale také širší pohled na život, ve 21. století.

Mým velkým snem budoucnosti je pokračovat v navazujícím magisterském studiu a velmi ráda bych navázala na mou bakalářskou práci s odstupem času.

Z toho plyne, že nám sestrám, jakékoliv kategorie, vzdělání nezbyvá, než pracovat profesionálně, což znamená se neustále učit a zdokonalovat ve své profesi.

Doufejme, že jednou bude tato profese považována za jednou z těch nejváženějších.

Na definitivní závěr bych si dovolila použít výstižné motto:

*„Vzdělání je cosi, co provází člověka životem,
je cosi, co člověk celý život doplňuje a doladuje“.*

(doc. MUDr. Jiří Šimek, CSc.)

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

BÁRTLOVÁ, S., HNILICOVÁ H. *Vybrané metody a techniky výzkumu. Zjišťování spokojenosti pacientů.* 1. vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví Brno, 2000. 118 s. ISBN 80-7013-311-2.

BÁRTLOVÁ, S. *Sociologie medicíny a zdravotnictví.* 6.vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 188s. ISBN 80-7013-391-0.

BÁRTLOVÁ, S., et al. *Výzkum a ošetřovatelství.* 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2005. 146 s. ISBN 80-7013-416-X.

FARKAŠOVÁ, D., et al. *Výzkum v ošetřovatelství.* 1. vyd. Martin: Osveta, 2006. 87 s. ISBN 80-8063-229-4.

JANÁČKOVÁ, L. *Základy zdravotnické psychologie.* 1. vyd. Praha: Triton, 2008. 99 s. ISBN 978-80-7387-179-6.

JAROŠOVÁ, D. *Teorie moderního ošetřovatelství.* 1.vyd. Praha: ISV nakladatelství, 2000. 133 s. ISBN 80-85866-55-2.

KAFKOVÁ, V. *Z historie ošetřovatelství.* 1.vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví Brno, 1992. 185 s. ISBN 80-7013-123-3.

KAPOUNOVÁ, G. *Ošetřovatelství v intenzivní péči.* 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 352 s. ISBN 978-80-247-2099-9.

KUTNOHORSKÁ, J. *Historie ošetřovatelství.* 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 208s. ISBN 978-80-247-3224-4.

KUTNOHORSKÁ, J. *Etika v ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 164 s. ISBN 978-80-247-2069-2.

LIŠKA, V. *Zpracování a obhajoba bakalářské a diplomové práce*. 1.vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 93 s. ISBN 978-80-86946-64-1.

MAREČKOVÁ, J., VRÁNOVÁ, V. *Pregraduální výchova a vzdělávání sester ve Finsku*. In: Jarošová, D. *Ošetrovatelství na prahu 3. tisíciletí*. Sborník příspěvků II. Konference ošetrovatelství s mezinárodní účastí Velká Bystřice, 6-7. září 2000. Praha: Galén, 2000. 36-37 s. ISBN 80-86257-21-5.

MARKOVÁ, E. *Vzdelávanie sestier na Slovensku po roku 1989*. In: Morovicsová, E., Mesárošová, J. *Dny Marty Staňkové III*. Sborník z mezinárodní konference Praha, 30. března 2006. Praha: Galén, 2006. 41-48 s. ISBN 80-7262-434-2.

MARKOVÁ, E. *Možnosti e-learningového vzdelávania sestier v klinickej praxi v oblasti potrieb a v ošetrovateľskom procese*. In: Mesárošová, J. *Dny Marty Staňkové IV*. *Vzdelávaní sester a jeho proměny*. Sborník z mezinárodní konference Praha, 29. března 2007. Praha: Galén. 94-97 s. ISBN 978-80-7262-476-8.

PAULÍNOVÁ, L. *Psychologie pro tebe*. 2. vyd. Praha: Informatorium, 1998. 123 s. ISBN 80-85427-30-0.

PLEVOVÁ, I., SLOWIK, R. *Vybrané kapitoly z historie ošetrovatelství*. Ostrava: Ostravská Univerzita v Ostravě, Zdravotně – sociální fakulta, 1. vyd. 2008. 120 s. ISBN 978-80-7368-506-5.

POCHYLÁ, K. *Koncepce českého ošetrovatelství. České ošetrovatelství 1. Základní terminologie*. *Ediční řada – Praktické příručky pro sestry*. 2.vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2005. 49 s. ISBN 80-7013-420-8.

ROZSYPALOVÁ, M., et al. *Sestry vzpomínají. Příspěvek k historii ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 88s. ISBN 80-247-1503-1.

STAŇKOVÁ, M. *Galerie historických osobností. České ošetrovatelství 7. Ediční řada – Praktické příručky pro sestry*. 1. vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví Brno, 2001. 86 s. ISBN 80-7013-329-5.

STAŇKOVÁ, M. *Sestra – reprezentant profese. České ošetrovatelství 11. Ediční řada – Praktické příručky pro sestry*. 1.vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví Brno, 2002. 78 s. ISBN 80-7013-368-6.

STAŇKOVÁ, M. *Teorie ošetrování nemocných*. 2. vyd. Praha: Avicenum, 1980. 272 s. ISBN 08-005-80.

STAŇKOVÁ, M. *Základy teorie ošetrovatelství. Učební texty pro bakalářské a magisterské studium*. 1.vyd. Praha: Regleta, 1996. 193 s. ISBN 80-7184-243-5.

ŠEVČIK, P., et al. *Intenzivní medicína*. 1.vyd. Praha: Galén a Karolinum, 2000. 393 s. ISBN 80-246-0107-9.

ZADÁK, Z., et al. *Intenzivní medicína na principech vnitřního lékařství*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 336 s. ISBN 978-80-247-2099-9.

Odborná publikace, časopisy:

ADAMCZYK, R. *Vzdělávání sester v 21. Století*. *Sestra*, 2010, roč. 20, č. 6, s. 16-18. ISSN 1210-0404.

BÁRTLOVÁ, S. *Vzdělávání a profesionalizace sester v ČR (Srovnávání s ostatními státy EU)*. Florence, 2006, roč. 2, č. 1, s. 53-55. ISSN 1801-464X.

HLADÍKOVÁ, L. *Změny v oborech specializačního vzdělávání*. Sestra, 2010, roč. 20, č. 3, s. 15-16. ISSN 1210-0404.

JURÁSKOVÁ, D. *Vysokoškolsky vzdělané sestry*. Sestra, 2004, roč. 14, č. 6, s. 39. ISSN 1210-0404.

Jak se můžeme registrovat v České asociaci sester. České ošetřovatelství 8. Ediční řada – Praktické příručky pro sestry. 1.vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, ve spolupráci s Českou asociací sester, 2001. 73 s. ISBN 80-7013-330-9.

KRÁLOVÁ, J., LASOVSKÁ, A. *Vzdělávání všeobecných sester ve FNO*. Sestra, 2010, roč. 20, č. 6, s. 20-21. ISSN 1210-0404.

LISTOPAD, K. *Vzdělávání registrovaných sester (RN) ve Spojených státech amerických*. Sestra, 2010, roč. 20, č. 3, s. 20-21. ISSN 1210-0404.

MERHAUTOVÁ, I. *Bez celoživotního vzdělávání se neobejdeme*. Sestra, 2006, roč. 16, č. 5. S. 12. ISSN 1210-0404.

MERHAUTOVÁ, I. *Celoživotní vzdělávání není pouze o kreditních bodech*. Sestra, 2008, roč. 18, č. 10. S. 12. ISSN 1210-0404.

PÍRKOVÁ, V. *Vzdělávání nelékařů*. Sestra, 2010, roč. 20, č. 5, s. 18. ISSN 1210-0404.

VIDOVIC, S. *E-learning v celoživotním vzdělávání sester v ČR*. Sestra, 2008, roč. 18, č. 1, s. 20. ISSN 1210-0404.

VYHLÁŠKA MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ ČR č. 472/2009 Sb. *Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami 2010*. Vydavatel: EZ Centrum s. r. o., s. 11-12, 61.

Internetové zdroje:

E-Univerzita online. [online]. 2011 [cit 2011.02.22]. Dostupné z: <http://kurzy.euniverzita.eu/mod/resource/view.php?id=17>.

Lékařská fakulta- studijní programy [online]. 2011 [cit 2011.02.11]. Dostupné z: <http://is.cuni.cz/webapps/akreditace/studium/11110/1000738/?lang=cs>.

Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze, studijní programy [online]. 2011 [cit 2011.02.11]. Dostupné z: <http://is.cuni.cz/webapps/akreditace/studium/11110/1000738/?lang=cs>.

Nářízení vlády 31/2010 Sb. [online]. 2011 [cit 2011.03.29]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

Navazující magisterské programy na lékařských fakultách [online]. 2011 [cit 2011.02.12]. Dostupné z: <http://is.cuni.cz/webapps/akreditace/fakulta/navazujici/11110/?lang=cs>.

Navazující magisterské programy na pedagogických fakultách [online]. 2011 [cit 2011.04.19]. Dostupné z: <http://is.cuni.cz/webapps/akreditace/fakulta/navazujici/11410/?lang=cs>.

Navazující magisterské programy na fakultě managementu a ekonomiky [online]. 2011 [cit 2011.04.19]. Dostupné z http://web.fame.utb.cz/cs/docs/brozura_fame.pdf.

Trnavská Univerzita v Trnavě, Doktorandské štúdium [online]. 2011 cit 2011.01.20]. Dostupné z <http://www.truni.sk/index.php?page=224>.

Univerzitní vzdělání v oboru ošetrovatelství [online]. 2011 [cit 2011.03.19]. Dostupné z: <http://www.uzs.tul.cz/cs/studijni-program-osetrovatelstvi/obecne-informace-o-oboru>.

Vyšší odborná škola zdravotnická Brno [online]. 2011 [cit 2011.03.27]. Dostupné z: <http://www.voszbrno.cz/vyssi-odborna-skola-zdravotnicka-brno?idm=92>.

Vyhláška 39/2005 Sb. [online]. 2011 [cit 2011.02.12]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

Vyhláška 55/2011 Sb. [online]. 2011 [cit 2011.04.30]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

Vyhláška 423/2004 Sb. [online] 2011 [cit 2011.03.29]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html

Zákon 96/2004 Sb. [online]. 2011 [cit 2011.04.10]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/legislativa/dokumenty/zdravotnicke-povolani-a-odborna-vychova_3561_1792_11.html.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

%	procento
aj.	a jiné
ARO	Anesteziologicko-resuscitační oddělení
Bc.	Bakalářské studium „bakalář“
ČAS	Česká asociace sester
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSČK	Československý červený kříž
ČSS	Československá společnost sester
DFA	diplomovaný farmaceutický asistent
DNT	diplomovaný nutriční terapeut
DVS	diplomovaná všeobecná sestra
DZT	diplomovaný zubní technik
DZZ	diplomovaný zdravotnický záchranář
EU	Evropská unie
FNO	Fakultní nemocnice v Ostravě
ICN	International Council of Nurses
IDPVZ	Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví
IDVPZ	Institut pro další vzdělávání středních zdravotnických pracovníků
JIP	Jednotka intenzivní péče
K.	kombinovaná forma studia
KNTB	Krajská nemocnice T. Bati a.s. ve Zlíně
kr.	kreditní bod
Mgr.	Magisterské studium „magistr“

MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
např.	například
NCO NZO	Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů
NLZP	nelékařský zdravotnický pracovník
P.	prezenční forma studia
PhD.	Philosophiae doctor
PIM	pracoviště intenzivní medicíny
př. n. l.	před naším letopočtem
PSS ARIP	pomaturitní specializační studium v oboru anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče
roč.	ročník
RS	Registered Nurse
SAK ČR	Spojená akreditační komise ČR
Sb.	Sbírka
SDS	spolek diplomovaných sester
SIP	sestra intenzivní péče
stol.	století
sv.	svatá/ý
SR	Slovenská republika
SZŠ	střední zdravotnická škola
SZP	středně zdravotnický pracovník
Tab.	Tabulka
tj.	to je
tzn.	to znamená

---

viz	videre licet
VOŠ	vyšší odborná škola
VOZŠ	vyšší odborná škola zdravotnická
VŠ	vysoká škola
vyd.	vydání
VZŠ	vyšší zdravotnická škola
VZP	všeobecná zdravotní pojišťovna
z.	zákon
ZP	zdravotnický pracovník
ZPBD	zdravotnický pracovník bez odborného dohledu
ZPPD	zdravotnický pracovník pod odborným dohledem

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. <i>Pohlaví</i>	54
Graf 2. <i>Věk respondenta</i>	55
Graf 3. <i>Nejvyšší dosažené vzdělání</i>	56
Graf 4. <i>Ve zdravotnictví pracuji</i>	57
Graf 5. <i>Počet „registrovaných“ sester</i>	58
Graf 6. <i>Důležitost a nezbytnost celoživotního vzdělávání sester</i>	59
Graf 7. <i>Nejvíce vyhovující forma vzdělávání</i>	60
Graf 8. <i>Jsou pro Vás některé formy celoživotního vzdělávání nedostupné</i>	62
Graf 9. <i>Formy celoživotního vzdělávání umožněné/neumožněné zaměstnavatelem</i>	64
Graf 10. <i>Vyžaduje po Vás zaměstnavatel zvyšování Vaší kvalifikace v oboru</i>	65
Graf 11. <i>Hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem</i>	67
Graf 12. <i>Uvažujete v dohledné době o studiu</i>	69
Graf 13. <i>Za jakým účelem si zvyšujete svou kvalifikaci</i>	70
Graf 14. <i>Co Vás odrazuje od nástupu do studia</i>	72
Graf 15. <i>Co Vás nejvíce a nejméně odrazuje od nástupu do studia</i>	73
Graf 16. <i>Vyhovuje Vám současný systém celoživotního vzdělávání – „registrace“</i>	74
Graf 17. <i>Co je u Vás rozhodující při výběru vzdělávacích akcí</i>	75
Graf 18. <i>Uplatníte získané vědomosti a poznatky ze vzdělávacích akcí v praxi</i>	77
Graf 19. <i>Organizuje Vás zaměstnavatel dostatek vzdělávacích akcí</i>	78
Graf 20. <i>Je ve Vašem regionu dostatek vzdělávacích akcí, zaměřených na problematiku akutní medicíny</i>	79
Graf 21. <i>Preferovaný typ účasti na vzdělávacích akcích</i>	80
Graf 22. <i>Procentuální přehled odpovědí respondentů, vztahující se k položce č. 14</i>	

(viz PŘÍLOHA P II)

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. <i>Oddělení akutních pracovišť, na kterých probíhal průzkum</i>	53
Tab. 2. <i>Pohlaví</i>	54
Tab. 3. <i>Věk respondenta</i>	55
Tab. 4. <i>Nejvyšší dosažené vzdělání</i>	56
Tab. 5. <i>Ve zdravotnictví pracuji</i>	57
Tab. 6. <i>Počet „registrovaných“ sester</i>	58
Tab. 7. <i>Důležitost a nezbytnost celoživotního vzdělávání sester</i>	59
Tab. 8. <i>Nejvíce vyhovující forma vzdělávání</i>	60
Tab. 9. <i>Jsou pro Vás některé formy celoživotního vzdělávání nedostupné</i>	62
Tab. 10. <i>Formy celoživotního vzdělávání umožněné/neumožněné zaměstnavatelem v absolutních četnostech</i>	63
Tab. 11. <i>Formy celoživotního vzdělávání umožněné/neumožněné zaměstnavatelem v relativních četnostech</i>	63
Tab. 12. <i>Vyžaduje po Vás zaměstnavatel zvyšování Vaší kvalifikace v oboru</i>	65
Tab. 13. <i>Hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem v absolutní četnosti</i>	66
Tab. 14. <i>Hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem v relativní četnosti</i>	66
Tab. 15. <i>Uvažujete v dohledné době o studiu</i>	69
Tab. 16. <i>Za jakým účelem si zvyšujete svou kvalifikaci</i>	70
Tab. 17. <i>Co Vás odrazuje od nástupu do studia</i>	72
Tab. 18. <i>Co Vás nejvíce a nejméně odrazuje od nástupu do studia</i>	73
Tab. 19. <i>Vyhovuje Vám současný systém celoživotního vzdělávání – „registrace“</i>	74
Tab. 20. <i>Co je u Vás rozhodující při výběru vzdělávacích akcí</i>	75
Tab. 21. <i>Uplatníte získané vědomosti a poznatky ze vzdělávacích akcí v praxi</i>	77
Tab. 22. <i>Organizuje Vás zaměstnavatel dostatek vzdělávacích akcí</i>	78
Tab. 23. <i>Je ve Vašem regionu dostatek vzdělávacích akcí, zaměřených na problematiku akutní medicíny</i>	79
Tab. 24. <i>Preferovaný typ účasti na vzdělávacích akcích</i>	80
Tab. 25. <i>Typ kvalifikace – kategorie NLZP na Aseptické JIP</i> ..... (viz PŘÍLOHA P I)	
Tab. 26. <i>Obory specializačního vzdělávání</i>	(viz PŘÍLOHA P VIII)
Tab. 27. <i>Změny počtu kreditů za jednotlivé formy celoživotního vzdělávání</i> (viz PŘÍLOHA P IX)	

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: : SEZNAM TYPŮ KVALIFIKAČNÍ KATEGORIE NLZP NA ASEPTICKÉ JIP ; Tab. 25. TYP KVALIFIKACE – KATEGORIE NLZP NA ASEPTICKÉ JIP

PŘÍLOHA P II: Graf 22. PROCENTUÁLNÍ PŘEHLED ODPOVĚDÍ RESPONDENTŮ, VZTAHUJÍCÍ SE K POLOŽCE č. 14

PŘÍLOHA P III: ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

PŘÍLOHA P IV: DOTAZNÍK

PŘÍLOHA P V: ZÁKON č. 96/2004 Sb.

PŘÍLOHA P VI: VYHLÁŠKA č. 55/2011 Sb.

PŘÍLOHA P VII: VYHLÁŠKA č. 39/2005 Sb.

PŘÍLOHA P VIII: NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 31/2010 Sb.; Tab. 26. OBORY SPECIALIZAČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

PŘÍLOHA P IX: VYHLÁŠKA č. 423/2004 Sb.; VE ZNĚNÍ VYHLÁŠKY 321/2008 PO IMPLEMENTACI ZMĚN PLYNOUCÍ Z VYHLÁŠKY 4/2010 Sb.; Tab. 27. ZMĚNY V POČTU KREDITŮ ZA JEDNOTLIVÉ FORMY CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

PŘÍLOHA I: SEZNAM TYPŮ KVALIFIKAČNÍ KATEGORIE NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ NA ASEPTICKÉ JIP

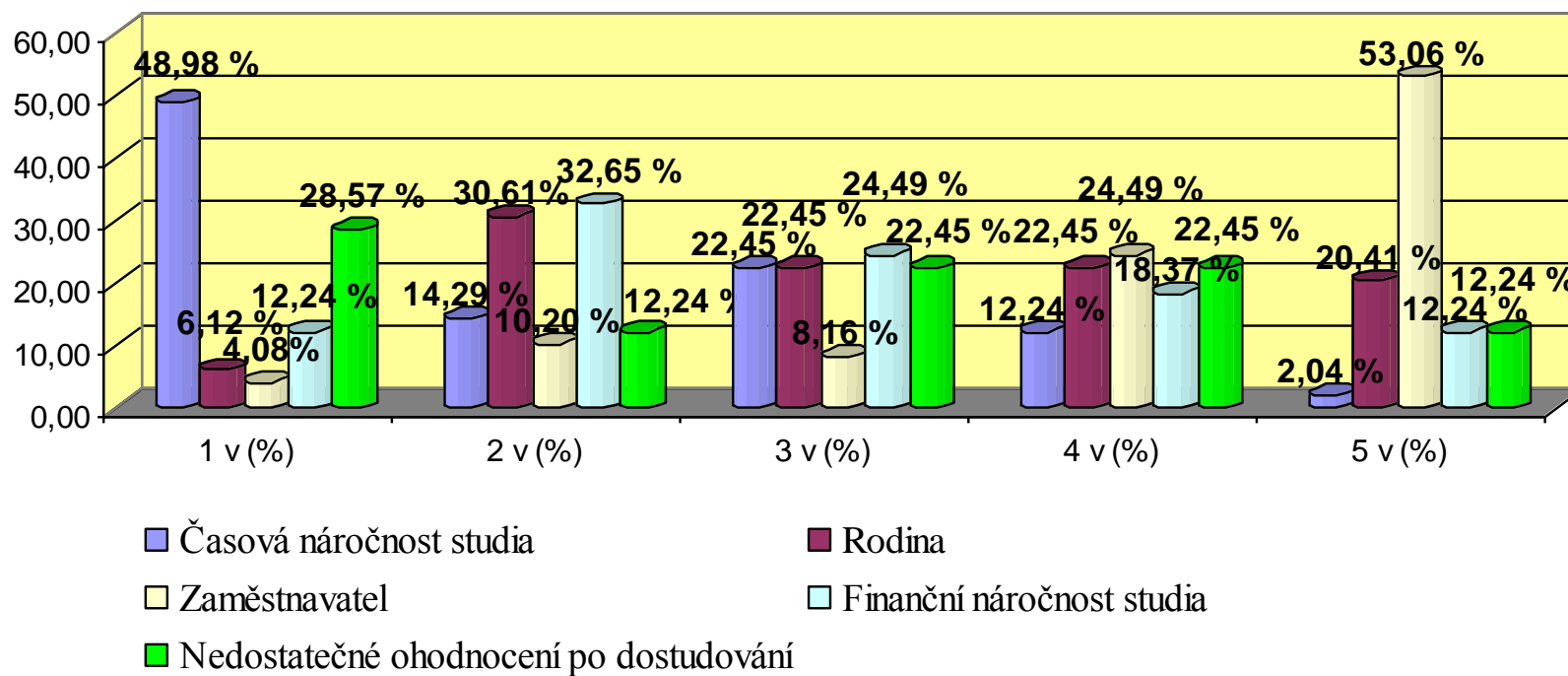
Aseptická JIP v KNTB a.s., ve Zlíně:

- Spadá do *PIM II. stupně*, (vyššího typu).
- Dle typu smluv zdravotnického zařízení s všeobecnou zdravotní pojišťovnou (dále jen VZP), spadá toto oddělení do typu smlouvy C, CC (což jsou pracoviště intenzivní péče a dlouhodobé intenzivní péče)
- Nelékařský zdravotnický pracovník (dále jen NLZP), je jeden ze čtyř kategorií nositelů výkonů, jenž se musí vykázat pro VZP.
- Pro nositele výkonů NLZP byly stanoveny čtyři stupně mzdového indexu:
  1. *Index 1* – Náročnost výkonu odpovídá kvalifikaci zdravotnického pracovníka k výkonu způsobilého k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem nebo pod přímým vedením (dále jen ZPOD), *mající symbol S1*.
  2. *Index 2* – Náročnost výkonu odpovídá kvalifikaci zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (ZPBD), *mající symbol S2*.
  3. *Index 3* – Náročnost výkonu odpovídá kvalifikaci zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru (ZPBD s příslušnou specializací) nebo zvláštní odbornou způsobilostí, *mající symbol S3*.
  4. *Index 4* – Náročnost výkonu odpovídá kvalifikaci zdravotnického pracovníka s vysokoškolským vzděláním, specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí, *mající symbol S4* (Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR, č. 472/2009, Seznam zdravotnických výkonů s bodovými hodnotami 2010).

Tab. 25. Typ kvalifikace – kategorie NLZP na Aseptické JIP

Typ kvalifikace NLZP na Aseptické JIP	Počet úvazků a jejich plnění	Počet lůžek	Mzdový index: S
Vrchní sestra PSS	1	-	S3
Staniční sestra PSS	1	-	S3
ZPBD (PSS ARIP, SIP)	8,5	-	S3
ZPBP	14,5	-	S2
ZPOD	1	-	S1
Celkem	23,5	11	-

PŘÍLOHA P II: GRAF 22. PROCENTUÁLNÍ PŘEHLED ODPOVĚDÍ RESPONDENTŮ, VZTAHUJÍCÍ SE K POLOŽCE Č. 14

PŘÍLOHA P III: ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

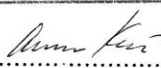
Obracíme se na Vás s žádostí o umožnění dotazníkového šetření na Vašem pracovišti, které bude níže uvedený student realizovat v rámci zpracování bakalářské práce, jejíž součástí je i výzkumná část. Jedná se o studenta 3. ročníku bakalářského studijního programu Ošetrovatelství, studijního oboru Všeobecná sestra.

Jméno a příjmení studenta	ANDREA HUSPENINOVA; DIS
Téma bakalářské práce	VZDĚLÁVÁNÍ VŠEOB. SESTER NA AKUT. PRACOVNÍMÍSTECH
Skupina respondentů	VŠEOBECNĚ NEMRÝ
Pracoviště	ASEPTICKÁ JIP, SEPTICKÁ JIP, METABOLICKÁ JIP, KORONÁRNÍ JIP, DĚTSKÁ JIP, NOVOROZEN. JIP, NEUROLOG. JIP, PLÍRNÍ JIP, ONKOLOGICKÁ JIP.

Děkujeme za pochopení a spolupráci.

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Ústav ošetrovatelství
760 01 ZLÍN ①

Ve Zlíně dne 10.12.2010

Mgr. Anna Krátká, Ph.D.
ředitelka Ústavu ošetrovatelství

Krajská nemocnice T. Bati, a. s.
Havlíčkovo nábřeží 600
762 75 Zlín (9)

razítko a podpis zástupce zařízení

Vyřizuje: Mgr. Dana Klimešová
tel: +420 577 008 137, e-mail: klimesova@fhs.utb.cz, iza@fhs.utb.cz

PŘÍLOHA P IV: DOTAZNÍK

Dotazník

Vážené kolegyně/kolegové
jmenuji se Andrea Huspeninová, jsem studentkou Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně,
Fakulty humanitních studií, studijního oboru: Všeobecná sestra, studijního programu:
Ošetřovatelství, kombinované formy.
Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění dotazníku. Údaje a informace budou použity pouze
ke zpracování bakalářské práce na téma: **Vzdělávání všeobecných sester na akutních
pracovištích.**
Dotazník je anonymní.
Pokyny k vyplnění dotazníku:
pokud nebude uvedeno jinak, zakroužkujte prosím pouze jednu vyhovující odpověď.

Děkuji.

Huspeninová Andrea, DiS.

1. Pohlaví:

- a) žena
- b) muž

2. Uveďte prosím, jaký je Váš věk:

- a) do 25 let
- b) od 26 – 35 let
- c) od 36 – 45 let
- d) od 46 – 55 let
- e) 56 let a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání ve zdravotnictví?

- a) SZŠ
- b) SZŠ + specializační studium
- c) VOZŠ
- d) VŠ

4) Ve zdravotnictví pracuji:

- a) 0 – 1 rok
- b) 2 – 5 let
- c) 6 – 15 let
- d) 16 – 25 let
- e) 26 a více

5) „Jste registrovaná (ý)“ sestra?

- a) ano
- b) ne

6) Myslíte si, že je důležité a nezbytné, aby se sestra celoživotně vzdělávala?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

7) Jaká forma celoživotního vzdělávání Vám nejvíce vyhovuje?
(možnost více odpovědí – max. 3)

- a) studium VŠ
- b) specializační vzdělávání v oboru (např. ARIP)
- c) inovační, odborné kurzy
- d) odborné stáže
- e) semináře, konference
- f) publikační činnost
- g) pedagogická činnost
- h) vědecko – výzkumná činnost
- ch) samostudium odborné literatury a odborných časopisů
- i) e - learning
- j) jiné - uveďte.....

8) Jsou pro Vás některé formy celoživotního vzdělávání nedostupné?

- a) ano a uveďte které.....
- b) ne, všechny jsou dostupné

9) Uveďte, které formy celoživotního vzdělávání Vám momentálně umožňuje/neumožňuje zaměstnavatel?

Formy celoživotního vzdělávání:	Zaměstnavatel – vzdělávání/studium			
	1) Umožňuje: Plně	2) Umožňuje: Částečně	3) Neumožňuje: Vůbec	4) Nevím
a) studium VŠ				
b) specializační vzdělávání v oboru				
c) inovační, odborné kurzy				
d) odborné stáže				
e) semináře, konference				

Poznámka: V tabulce vyznačte odpovědi do prázdných polí, např.: „ křížkem“.

10) Vyžaduje po Vás zaměstnavatel zvyšování Vaší kvalifikace v oboru?

- a) ano, specializační forma
- b) ano, VŠ - kvalifikační forma
- c) ne, nevyžaduje
- d) jiné, uveďte.....

11) Uveďte, které formy celoživotního vzdělávání Vám hradí zaměstnavatel?

Formy celoživotního vzdělávání:	Hrazení celoživotního vzdělávání zaměstnavatelem:			
	1) Plně	2) Částečně	3) Nehradí vůbec	4) Nevím
a) studium VŠ				
b) specializační vzdělávání v oboru				
c) inovační, odborné kurzy				
d) odborné stáže				
e) semináře, konference				

Poznámka: V tabulce vyznačte odpovědi do prázdných polí, např.: „ křížkem “.

12) Uvažujete v dohledné době o studiu?

- a) ano, o specializačním studiu
- b) ano, o vysokoškolském studiu
- c) ano, uvažuji o obojím typu studia
- d) ne
- e) nevím

13) Za jakým účelem si zvyšujete svou kvalifikaci?

(možnost více odpovědí)

- a) získání lepšího platového ohodnocení
- b) možnost vykonávat práci kvalitněji
- c) lepší uplatnění na trhu práce
- d) možnost seberealizace
- e) vyšší společenská prestiž
- f) kariérní postup
- g) možnost navýšení kompetencí
- h) možnost zavádění nových postupů v práci
- ch) všechny uvedené možnosti
- i) jiné, uveďte.....

14) Co Vás odrazuje od nástupu studia specializačního či vysokoškolského, za účelem zvyšování kvalifikace?

- a) nic mě neodrazuje
- b) o zmíněná studia nemám zájem
- c) doplňte:

1 - nejvíce mě odrazuje
5 - nejméně mě odrazuje

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Nabízené možnosti:

- č) časová náročnost studia
- r) rodina
- z) zaměstnavatel
- f) finanční náročnost studia
- n) nedostatečné ohodnocení po dostudování

Poznámka: Znázorněte (pod grafickou úsečkou - na prázdná vyznačená místa), co Vás: nejvíce – nejméně odrazuje, od studia specializačního či vysokoškolského, za účelem zvyšování kvalifikace (z nabízených možností: č, r, z, f, n).

15) Vyhovuje Vám současný systém celoživotního vzdělávání – „registrace“?

- a) ano
- b) ne

**16) Co je u Vás rozhodující při výběru vzdělávacích akcí?
(možnost více odpovědí)**

- a) přednášené téma
- b) místo konání - vzdělávací akce
- c) cena
- d) délka konání vzdělávací akce
- e) počet kreditů, za vzdělávací akci
- f) všechny uvedené možnosti
- g) jiné, uveďte.....

17) Uplatníte získané vědomosti a poznatky ze vzdělávacích akcí v praxi?

- a) ano, často
- b) ano, ale jen zřídka
- c) ne

---

18) Organizuje Váš zaměstnavatel dostatek vzdělávacích akcí?

- a) ano
- b) ne
- c) nemohu posoudit

19) Myslíte si, že je ve Vašem regionu dostatek vzdělávacích akcí, zaměřených na problematiku akutní medicíny?

- a) ano
- b) ne

20) Uveďte, kterému typu účasti na vzdělávacích akcích dáváte přednost?

- a) aktivní účasti
- b) pasivní účasti
- c) žádné

Děkuji za spolupráci.

PŘÍLOHA P V: ZÁKON Č. 96/2004 Sb.

ZÁKON č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).

§ 2

Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) zdravotnickým povoláním souhrn činností při poskytování zdravotní péče podle tohoto zákona,
- b) zdravotnickým pracovníkem fyzická osoba, která vykonává zdravotnické povolání podle tohoto zákona,
- c) jiným odborným pracovníkem fyzická osoba provádějící činnosti, které nejsou poskytováním zdravotní péče, ale s poskytováním této péče přímo souvisejí; za činnosti, které přímo souvisejí s poskytováním zdravotní péče, se považují činnosti stanovené právními předpisy,
- d) akreditovaným magisterským nebo bakalářským studijním oborem studijní obor v rámci příslušného studijního programu, který byl akreditován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podle zvláštního právního předpisu,
- e) akreditovaným zdravotnickým magisterským nebo bakalářským studijním oborem studijní obor podle písmene d), kterému bylo uděleno souhlasné stanovisko Ministerstva zdravotnictví (dále jen "ministerstvo") ke způsobilosti absolventů vykonávat zdravotnické povolání podle zvláštního právního předpisu,
- f) absolvováním střední zdravotnické školy získání úplného středního odborného vzdělání v příslušném oboru, který získal souhlasné stanovisko ministerstva,
- g) absolvováním vyšší zdravotnické školy získání vyššího odborného vzdělání v příslušném oboru, který získal souhlasné stanovisko ministerstva,
- h) indikací pověření k výkonu činnosti na základě pokynu, ordinace, objednávky nebo lékařského předpisu,

- i) pacientem fyzická osoba, které se poskytuje zdravotní péče,
- j) pověřenou organizací univerzita, organizace zřízená ministerstvem nebo jiná právnická osoba, která vykonává činnosti na základě tohoto zákona a smlouvy; za univerzitu se považuje vysoká škola univerzitní^{3a)}, která uskutečňuje příslušný akreditovaný zdravotnický magisterský nebo bakalářský studijní program a která vykonává činnosti na základě tohoto zákona a smlouvy,
- k) profesním sdružením profesní organizace nebo odborná společnost, která je právnickou osobou nebo organizační složkou právnické osoby a která sdružuje fyzické osoby s odbornou nebo specializovanou způsobilostí vykonávající zdravotnické povolání za účelem podpory odborné úrovně svých členů,
- l) členským státem členský stát Evropské unie, jiný smluvní stát Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarská konfederace,
- m) rezidenčním místem školící místo ve zdravotnickém zařízení, na němž je účastníkovi specializačního vzdělávání spolufinancováno specializační vzdělávání ze státního rozpočtu,
- n) rezidentem účastník specializačního vzdělávání, který se účastní specializačního vzdělávání na rezidenčním místě.

§ 3

Způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka

- (1) Způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka má ten, kdo
  - a) má odbornou způsobilost podle tohoto zákona, nebo jemuž byla uznána odborná kvalifikace k výkonu zdravotnického povolání v souladu s ustanoveními hlavy VII nebo VIII tohoto zákona
  - b) je zdravotně způsobilý,
  - c) je bezúhonný.
- (2) Zdravotnický pracovník a jiný odborný pracovník je povinen doložit zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékařským posudkem vydaným na základě lékařské prohlídky. Lékařský posudek vydává registrující praktický lékař, a není-li, jiný praktický

lékař. Seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání, obsah lékařských prohlídek a náležitosti lékařského posudku stanoví prováděcí právní předpis. Zdravotní způsobilost se zjišťuje

a) před zahájením výkonu povolání a po přerušení výkonu povolání na dobu delší než 3 roky,

b) v případě důvodného podezření, že došlo ke změně zdravotního stavu zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka,

1. na vyžádání správního úřadu, který vydal oprávnění k provozování zdravotnického zařízení podle zvláštního právního předpisu, jde-li o pracovníka, který poskytuje zdravotní péči vlastním jménem, nebo o odborného zástupce, je-li ustanoven, nebo

2. na vyžádání zaměstnavatele, jde-li o zaměstnance, který podle lékařského posudku lékaře zařízení závodní preventivní péče pozbyl zdravotní způsobilost k práci.

Fyzické osoby, kterým byla uznána zdravotní způsobilost podle hlavy VII, dokládají zdravotní způsobilost rozhodnutím ministerstva (§ 81) před prvním zahájením výkonu povolání. Hostující osoby dokládají zdravotní způsobilost dokladem požadovaným v členském státě původu (§ 79).

§ 5

Odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry se získává absolvováním

a) nejméně tříletého akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu všeobecných sester,

b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaná všeobecná sestra na vyšších zdravotnických školách,

c) vysokoškolského studia ve studijních programech a studijních oborech psychologie - péče o nemocné, pedagogika - ošetřovatelství, pedagogika - péče o nemocné, péče o nemocné nebo učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději v akademickém roce 2003/2004,

d) tříletého studia v oboru diplomovaná dětská sestra nebo diplomovaná sestra pro psychiatrii na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,

e) studijního oboru všeobecná sestra na střední zdravotnické škole, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,

f) studijního oboru zdravotní sestra, dětská sestra, sestra pro psychiatrii, sestra pro intenzivní péči, ženská sestra nebo porodní asistentka na střední zdravotnické škole, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997, nebo

g) tříletého studia v oboru diplomovaná porodní asistentka na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004.

(2) Všeobecná sestra, která získala odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. e) až g), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání všeobecné sestry. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem. Povinnost podle věty první se nevztahuje na všeobecné sestry, které po získané odborné způsobilosti absolvovaly vysokoškolské studium ošetrovatelského zaměření nebo které získaly specializovanou způsobilost podle § 96 odst. 3.

(3) Za výkon povolání všeobecné sestry se považuje poskytování ošetrovatelské péče. Dále se všeobecná sestra ve spolupráci s lékařem nebo zubním lékařem podílí na preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, neodkladné nebo dispenzární péči.

(4) Pokud způsobilost k výkonu všeobecné sestry získal muž, je oprávněn používat označení odbornosti všeobecný ošetrovatel.

§ 53

(1) Celoživotním vzděláváním se rozumí průběžné obnovování, zvyšování, prohlubování a doplňování vědomostí, dovedností a způsobilosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v příslušném oboru v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky.

(2) Celoživotní vzdělávání je povinné pro všechny zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky.

§ 54

(1) Formy celoživotního vzdělávání jsou

- a) specializační vzdělávání,
- b) certifikované kurzy,
- c) inovační kurzy v akreditovaných zařízeních, která jsou akreditována pro vzdělávací program, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník obnovit znalosti a dovednosti; inovační kurzy pro činnosti, které jsou součástí odborné způsobilosti, mohou pořádat také zdravotnická zařízení, která zajišťují praktické vyučování pro střední, vyšší odborné nebo vysoké školy v příslušném oboru,
- d) odborné stáže v akreditovaných zařízeních, která jsou akreditována pro vzdělávací program, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník stáží prohloubit znalosti a dovednosti,
- e) účast na školicích akcích, konferencích, kongresech a sympoziích, pokud tak stanoví právní předpis upravující kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků,
- f) publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost, vypracování standardu nebo nového postupu,
- g) e-learningový kurz, nebo
- h) samostatné studium odborné literatury.

§ 56

Specializační vzdělávání zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání po získání odborné způsobilosti

(1) Vzdělávací program specializačního vzdělávání se skládá z modulů. Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu s počtem kreditů stanoveným vzdělávacím programem. Za modul se považuje také certifikovaný kurz (§ 61), pokud je uveden ve vzdělávacím programu.

(2) Vzdělávací program stanoví délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména počet hodin praktického a teoretického vyučování, a výuková pracoviště, na kterých vzdělávání probíhá. Dále stanoví teoretické znalosti a praktické dovednosti vyplývající z jednotlivých modulů, popřípadě další požadavky pro získání specializované způsobilosti. Vzdělávací program obsahuje seznam doporučené studijní literatury a charakteristiku činností absolventů specializačního vzdělávání stanovenou pro jednotlivé moduly. Vzdělávací program může také stanovit vstupní požadavky na zdravotní způsobilost, na délku výkonu povolání, na typ pracoviště, kde bylo povolání vykonáváno, a na zvláštní odbornou způsobilost podle zvláštních právních předpisů.

(3) Do splněného počtu hodin stanovených vzdělávacím programem akreditované zařízení započte patnáctiprocentní omluvenou absenci z celkového počtu hodin praktického vyučování a omluvenou absenci z hodin teoretického vyučování. v případě pochybností o započtení rozhoduje na žádost účastníka specializačního vzdělávání nebo akreditovaného zařízení ministerstvo.

(4) Do specializačního vzdělávání ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, započte moduly, které účastník specializačního vzdělávání absolvoval v rámci jiného specializačního vzdělávání, a certifikované kurzy, pokud jsou součástí vzdělávacího programu daného specializačního oboru; o započtení vydá potvrzení o nezapočtení vzdělání podle věty první rozhodne ministerstvo.

(5) Do specializačního vzdělávání ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části vzdělávacího programu; o započtení vydá potvrzení o nezapočtení vzdělání podle věty první rozhodne ministerstvo.

(6) Podmínkou přihlášení se k atestační zkoušce je získání počtu kreditů stanoveného vzdělávacím programem a absolvování modulů, které jsou ve vzdělávacím programu označeny jako povinné a prokázání výkonu povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání v délce minimálně 1 roku z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 let z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby.

(7) Ministerstvo může rozhodnout o přiznání specializované způsobilosti v oboru specializace absolventům akreditovaného doktorského nebo magisterského studijního oboru

navazujícího na zdravotnický bakalářský nebo magisterský studijní obor, pokud odpovídá příslušnému vzdělávacímu programu specializačního vzdělávání vydaného ministerstvem.

§ 57

Specializační vzdělávání zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání po získání odborné a specializované způsobilosti

(1) Vzdělávací program specializačního vzdělávání stanoví počet kreditů získaných splněním studijních podmínek za 1 rok specializačního vzdělávání, celkovou délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména délku povinné praxe v oboru, a výuková pracoviště, na kterých praxe probíhá. Dále stanoví požadavky na teoretické znalosti a praktické dovednosti, absolvování vzdělávacích akcí, kurzů, seminářů, stáží a další požadavky pro získání specializované způsobilosti. Vzdělávací program obsahuje seznam doporučené studijní literatury a charakteristiku činností absolventů specializačního vzdělávání.

(2) Specializační vzdělávání se uskutečňuje formou

a) celodenní průpravy, při které účastník specializačního vzdělávání věnuje této praktické a teoretické výuce čas v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době, nebo

b) externí průpravy, která se liší od celodenní průpravy pouze tím, že doba určená na praktické zdravotnické činnosti může být zkrácena nejvýše na polovinu doby stanovené pro celodenní průpravu. Úroveň této průpravy nesmí být nižší než u celodenní průpravy. Za kvalitu a dodržení celkové délky externí průpravy, která nemůže být kratší než u celodenní průpravy, odpovídá akreditované zařízení.

(3) Do doby specializačního vzdělávání akreditované zařízení započte též dobu pracovní neschopnosti a dobu mateřské a rodičovské dovolené, pokud tato doba přerušení výkonu zdravotnického povolání nečinila v úhrnu více než 14 týdnů v kalendářním roce; o započtení vydá potvrzení. v případě pochybností o započtení rozhoduje na žádost účastníka specializačního vzdělávání nebo akreditovaného zařízení ministerstvo. Vojenská činná služba se započítává, byla-li vykonávána v příslušném oboru specializačního vzdělávání.

(4) Do specializačního vzdělávání ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá vzdělávacímu programu; o započtení vydá potvrzení o nezapočtení vzdělání podle věty první rozhodne ministerstvo.

(5) Do specializačního vzdělávání ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, započte též odbornou praxi, popřípadě její část, absolvovanou

a) v jiném oboru specializace, pokud odpovídá příslušnému vzdělávacímu programu,

b) v cizině, pokud odpovídá příslušnému vzdělávacímu programu;

o započtení vydá potvrzení o nezapočtení vzdělání podle věty první rozhodne ministerstvo.

(6) Specializační vzdělávání probíhá při výkonu příslušného povolání zdravotnického pracovníka.

(7) Ministerstvo může rozhodnout o přiznání specializované způsobilosti v oboru specializace absolventům akreditovaného doktorského studijního oboru navazujícího na zdravotnický magisterský studijní obor, pokud odpovídá příslušnému vzdělávacímu programu specializačního vzdělávání vydanému ministerstvem

§ 58

Zařazení zdravotnických pracovníků do specializačního vzdělávání

(1) Úspěšným ukončením specializačního vzdělávání se získává specializovaná způsobilost v příslušném oboru specializačního vzdělávání. Podmínkou zahájení specializačního vzdělávání je získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

(2) Žádost o zařazení do oboru specializačního vzdělávání podává uchazeč ministerstvu; ministerstvo může pověřit touto činností pověřenou organizaci.

(3) Součástí žádosti jsou úředně ověřené kopie dokladů o získané odborné způsobilosti, popřípadě o získané specializované způsobilosti (§ 60) nebo zvláštní odborné způsobilosti (§ 64), nebo o jejím uznání podle hlavy VII nebo VIII.

(4) Při splnění podmínek stanovených v odstavci 2 ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, zařadí uchazeče do specializačního vzdělávání do 30 dnů po obdržení žádosti a zároveň uchazeči oznámí předpokládaný termín začátku vzdělávání. Ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, zařadí uchazeče do specializačního vzdělávání uskutečňovaného akreditovaným zařízením, popřípadě více akreditovanými zařízeními, podle výběru uchazeče. Pokud si uchazeč akreditované zařízení nevybral nebo vybrané akreditované zařízení má naplněnou kapacitu, doporučí ministerstvo, popřípadě pověřená

organizace, uchazeči jiné vhodné akreditované zařízení. v případě nezařazení uchazeče do specializačního vzdělávání rozhodne ministerstvo do 30 dnů od obdržení žádosti.

§ 59

Průběh specializačního vzdělávání

(1) Akreditované zařízení zajišťuje průběh specializačního vzdělávání, které se v tomto zařízení uskutečňuje.

(2) Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitelem může být pouze zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru, který je zapsán v Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (§ 72). v případě nového specializačního oboru, pro který není dostatek osob se specializovanou způsobilostí, může být školitelem jiný zdravotnický pracovník, včetně lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta, po předchozím vyjádření profesního sdružení.

(3) Školitel průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka vzdělávání a vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat.

(4) Účastník specializačního vzdělávání je v rámci tohoto vzdělávání povinen absolvovat odbornou praxi na pracovišti akreditovaného zařízení v rozsahu určeném příslušným vzdělávacím programem. Školitel započte dosud absolvovanou odbornou praxi, pokud splňuje požadavky stanovené vzdělávacím programem. Na průběh celé odborné praxe dohlíží školitel.

(5) Ministerstvo z podnětu akreditovaného zařízení rozhodne o ukončení specializačního vzdělávání, pokud účastník specializačního vzdělávání neplní závažným způsobem studijní povinnosti.

§ 60

Atestační zkouška

(1) Specializační vzdělávání se ukončuje atestační zkouškou (dále jen "atestace") před oborovou atestační komisí podle zkušebního řádu stanoveného prováděcím právním předpisem. Oborové atestační komise zřizuje ministerstvo jako svůj poradní orgán. Členy oborových atestačních komisí jmenuje a odvolává ministr zdravotnictví na návrh profesních sdružení, odborných společností a akreditovaných zařízení. Předpokladem pro vykonání atestační zkoušky je splnění všech požadavků stanovených příslušným vzdělávacím programem; splnění těchto požadavků posoudí ministerstvo, popřípadě pověřená organizace o nesplnění požadavků pro vykonání atestační zkoušky rozhodne ministerstvo.

(2) Ministerstvo vydá zdravotnickým pracovníkům, kteří úspěšně vykonali atestaci, diplom o specializaci v příslušném oboru.

§ 60a

Financování specializačního vzdělávání

(1) Ministerstvo ve spolupráci s univerzitami a profesními sdruženími každoročně nejpozději do 31. prosince stanoví a zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup maximální počet rezidenčních míst v jednotlivých oborech specializačního vzdělávání, ve kterých bude zahájeno specializační vzdělávání v následujícím roce a výši dotace na rezidenční místo.

(2) v případě specializačního vzdělávání podle § 56 se dotace ze státního rozpočtu poskytuje na úhradu nákladů spojených se specializačním vzděláváním rezidenta, zejména na mzdové a další náklady spojené s pobytem rezidenta mimo pracoviště zaměstnavatele v souvislosti s plněním požadavků podle vzdělávacího programu a podle zvláštního právního předpisu⁶⁾, a to po dobu nezbytně nutnou ke splnění těchto požadavků. Doba trvání specializačního vzdělávání podle věty první odpovídá doporučené celkové délce specializačního vzdělávání stanovené vzdělávacím programem.

(3) v případě specializačního vzdělávání podle § 57 se dotace ze státního rozpočtu poskytuje na úhradu nákladů spojených se specializačním vzděláváním rezidenta, včetně mzdových nákladů, a to na celou dobu trvání příslušného specializačního vzdělávání. Doba trvání specializačního vzdělávání podle předchozí věty odpovídá minimální celkové délce specializačního vzdělávání stanovené tímto zákonem nebo vzdělávacím programem.

(4) Dotace ze státního rozpočtu podle odstavců 2 a 3 je poskytována prostřednictvím rozpočtové kapitoly ministerstva. Ministerstvo zpracovává střednědobý plán výdajů státního rozpočtu na financování specializačního vzdělávání, vždy na dobu následujících pěti let.

(5) Ministerstvo uveřejní každoročně do 31. prosince Metodiku dotačního řízení, kterou upraví zejména:

- a) náležitosti žádosti o dotaci,
- b) termín, místo a způsob podání,
- c) kritéria hodnocení žádostí,
- d) termín vyhodnocení žádostí,
- e) způsob vyrozumění žadatele,
- f) způsob podání a vypořádání námitek,
- g) podmínky čerpání dotace,
- h) způsob vyúčtování a podobu závěrečné zprávy.

(6) Žádost o dotaci podává zdravotnické zařízení.

(7) v rámci procesu hodnocení ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, posoudí splnění formálních náležitostí žádosti a nejpozději do 30 dnů ode dne uplynutí termínu pro podání žádostí uveřejní způsobem, umožňujícím dálkový přístup žádosti vyloučené pro nesplnění formálních náležitostí u takto vyloučených žádostí může žadatel podat ve lhůtě 5 dnů od jejich uveřejnění námitky, o námitkách ministerstvo rozhodne do 30 dnů od jejich doručení. Žádosti, které splnily formální náležitosti a žádosti, u kterých bylo vyhověno námitkám žadatele, předloží ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, bezodkladně k odbornému hodnocení akreditační komisi.

(8) Akreditační komise hodnotí žádosti zejména z hlediska kvality zajištění průběhu celého vzdělávacího programu, personálního, věcného a technického zajištění každého rezidenčního místa a rovnoměrné regionální dostupnosti rezidenčních míst na území České republiky.

(9) Akreditační komise předloží návrh hodnocení včetně návrhu pořadí žádostí ministerstvu, a to nejpozději do 30 dnů od obdržení žádostí o přidělení dotace rozhoduje ministerstvo.

Neobdrží-li ministerstvo ve stanovené lhůtě návrh akreditační komise, rozhodne bez tohoto návrhu.

(10) Náklady na zabezpečení dotačního řízení může ministerstvo hradit z prostředků určených na dotace nejvýše v částce, která nepřesáhne 2,5 % celkové výše prostředků ministerstva určených na dotace na financování specializačního vzdělávání v daném kalendářním roce.

(11) Rozhodnutí o poskytnutí dotace vybraným uchazečům ministerstvo vydá a zveřejní nejpozději do 30. června příslušného roku. Rozhodnutí obsahuje zejména náležitosti stanovené zvláštním právním předpisem a počet schválených rezidenčních míst s uvedením oboru specializačního vzdělávání.

(12) Ministerstvo přeruší čerpání dotace po dobu přerušení specializačního vzdělávání rezidenta. Celková doba přerušení nesmí překročit 3 roky.

(13) Ministerstvo zastaví čerpání dotace, došlo-li k ukončení specializačního vzdělávání rezidenta na daném rezidenčním místě.

(14) v případě zániku zdravotnického zařízení s rezidenčním místem bez nástupnické osoby umožní ministerstvo rezidentovi dokončení specializačního vzdělávání na rezidenčním místě v jiném zdravotnickém zařízení, za podmínky, že toto zařízení přijme rezidenta do pracovněprávního vztahu a prokáže splnění podmínek stanovených pro přidělení dotace. Ministerstvo rozhodne o změně čerpání dotace podle Metodiky dotačního řízení platné v době vydání rozhodnutí.

§ 61

(1) Absolvováním certifikovaného kurzu zdravotničtí pracovníci nebo jiní odborní pracovníci získávají zvláštní odbornou způsobilost pro úzce vymezené činnosti, které prohlubují získanou odbornou nebo specializovanou způsobilost. Certifikovaným kurzem nelze nahradit získání odborné nebo specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

(2) Certifikovaný kurz provádí akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace k uskutečňování vzdělávacího programu certifikovaného kurzu.

(3) Vzdělávací program stanoví celkovou délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména počet hodin praktického a teoretického vyučování, a výuková pracoviště, na kterých

probíhá, popřípadě další požadavky pro získání způsobilosti. Vzdělávací program se může skládat z modulů (§ 56 odst. 1). Vzdělávací program obsahuje seznam doporučené studijní literatury a rozsah činností certifikovaného kurzu, k nimž absolvent certifikovaného kurzu získá zvláštní odbornou způsobilost, včetně vymezení činností, které jsou poskytováním zdravotní péče. Vzdělávací program také stanoví, která odborná, popřípadě specializovaná způsobilost je předpokladem pro zařazení do certifikovaného kurzu, a zda je vyžadována způsobilost k výkonu povolání bez odborného dohledu. Vzdělávací program může stanovit požadavky na zdravotní způsobilost.

(4) Do splněného počtu hodin stanovených vzdělávacím programem akreditované zařízení započte nejvýše patnáctiprocentní omluvenou absenci z celkového počtu hodin praktického vyučování a omluvená absence z hodin teoretického vyučování.

(5) Do vzdělávání v certifikovaném kurzu akreditované zařízení započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá vzdělávacímu programu.

§ 62

(1) Žádost o zařazení do certifikovaného kurzu podává uchazeč akreditovanému zařízení.

(2) Součástí žádosti jsou úředně ověřené kopie dokladů o získané odborné způsobilosti, popřípadě o získané specializované nebo zvláštní odborné způsobilosti nebo o uznání způsobilosti podle hlavy VII nebo VIII. v případě zdravotnických pracovníků, kteří jsou evidováni v Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a hostujících osob (§ 72), akreditované zařízení zkontroluje údaje podle věty první v tomto registru a úředně ověřené kopie dokladů nepožaduje.

(3) Při splnění podmínek stanovených v odstavci 2, a pokud to kapacita akreditovaného zařízení umožňuje, akreditované zařízení zařadí uchazeče do certifikovaného kurzu do 1 měsíce po obdržení žádosti a zároveň uchazeči oznámí předpokládaný termín začátku vzdělávání. Akreditované zařízení současně seznámí uchazeče s organizací certifikovaného kurzu a s požadavky na úspěšné absolvování certifikovaného kurzu.

§ 65

(1) **Průkaz odbornosti** slouží k průběžnému zaznamenávání druhu a délky získaného celoživotního vzdělání, vykonaných zkoušek, průběhu celoživotního vzdělávání a druhu a délky vykonávané činnosti při výkonu povolání zdravotnických pracovníků uvedených v hlavách II a III.

(2) Záznamy do průkazu odbornosti o

- a) druhu a délce vykonávaných činností provádějí zaměstnavatelé,
- b) zařazení do specializačního vzdělávání provádí ministerstvo, popřípadě pověřená organizace,
- c) výsledku vykonané atestační zkoušky provádí předseda atestační komise nebo jím pověřený člen,
- d) výsledku vykonané závěrečné zkoušky akreditovaného kvalifikačního kurzu provádí předseda zkušební komise,
- e) úspěšném absolvování certifikovaného kurzu provádí akreditované zařízení,
- f) výsledku vykonané zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu provádí předseda zkušební komise.

(3) Pořadatelé jsou povinni do průkazu odbornosti zaznamenat účast na dalších formách celoživotního vzdělávání, pokud nevydali potvrzení o účasti.

(4) Průkaz odbornosti vydává na žádost zdravotnického pracovníka ministerstvo, popřípadě pověřená organizace.

§ 66

Osvědčením k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (dále jen "osvědčení") se získává oprávnění a) k výkonu povolání bez odborného dohledu (§ 4 odst. 3), b) k vedení praktického vyučování ve studijních oborech a v akreditovaných kvalifikačních kurzech, ve specializačním vzdělávání a v certifikovaných kurzech.

§ 67

(1) Ministerstvo rozhodne o vydání osvědčení zdravotnickému pracovníkovi na základě jeho písemné žádosti, pokud splnil podmínky pro výkon povolání bez odborného dohledu stanovené tímto zákonem.

(2) Obsahem žádosti o osvědčení jsou

a) u zdravotnického pracovníka, který požádal o vydání osvědčení do 18 měsíců ode dne získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, doklady o získané způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru,

b) u ostatních zdravotnických pracovníků, kteří požádali o vydání osvědčení po uplynutí 18 měsíců ode dne získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, doklady

1. uvedené v písmenu a),

2. o výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru minimálně 1 rok z období posledních 6 let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky výkonu zdravotnického povolání z období posledních 6 let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby, a dále získání 40 kreditů z celoživotního vzdělávání z období posledních 6 let, nebo

3. o složení zkoušky, kterou se ověřuje způsobilost k výkonu příslušného povolání bez odborného dohledu v souladu s nejnovějšími poznatky v oboru, pokud zdravotnický pracovník nesplnil podmínky uvedené v bodu 2 tohoto písmene.

(3) Žadatelům o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání podle hlavy VII nebo VIII vydá ministerstvo v rámci tohoto rozhodnutí též osvědčení na dobu 6 let, pokud uznaná způsobilost odpovídá zdravotnickému povolání, které lze v České republice vykonávat bez odborného dohledu.

§ 68

(1) Osvědčení se vydává na období 6 let, pokud není dále stanoveno jinak.

(2) Ministerstvo rozhodne o vydání osvědčení do 30 dnů po obdržení žádosti.

(3) Zdravotnický pracovník, který získal osvědčení, může ke svému označení odbornosti připojit též označení "Registrovaný/á".

§ 69

Prodloužení platnosti osvědčení

Platnost osvědčení může být zdravotnickému pracovníkovi prodloužena, jsou-li splněny podmínky podle § 67 odst. 2 písm. b), na období dalších 6 let, pokud požádá o jeho prodloužení nejpozději 60 dnů před skončením platnosti osvědčení. v tomto případě se vyžaduje pouze předložení dokladů o celoživotním vzdělávání a výkonu povolání nebo složení zkoušky podle § 67 odst. 2 písm. b) bodů 2 a 3.

PŘÍLOHA P VI: VYHLÁŠKA Č. 55/2011 Sb.

VYHLÁŠKA č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

§ 3

Činnosti zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí

(1) Zdravotnický pracovník uvedený v § 4 až 29 bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu své odborné způsobilosti

- a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- b) dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví,
- c) vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající z jiných právních předpisů, pracuje s informačním systémem zdravotnického zařízení,
- d) poskytuje pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře,
- e) podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů,
- f) podílí se na přípravě standardů.

(2) Zdravotnický pracovník uvedený v § 30 až 43 po získání odborné způsobilosti pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v rozsahu své odborné způsobilosti

- a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- b) pracuje se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení.

(3) Pokud zdravotnický pracovník vykonává činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené jiným právním předpisem.

(4) Zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka se specializovanou způsobilostí, může také vykonávat z těchto činností úzce vymezené činnosti pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka, který je v rozsahu své zvláštní odborné způsobilosti k výkonu takových úzce vymezených činností způsobilý.

§ 4

Všeobecná sestra

(1) Všeobecná sestra vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem poskytuje, případně zajišťuje základní a specializovanou ošetrovatelskou péči prostřednictvím ošetrovatelského procesu. Přitom zejména může

- a) vyhodnocovat potřeby a úroveň soběstačnosti pacientů, projevů jejich onemocnění, rizikových faktorů, a to i za použití měřicích technik používaných v ošetrovatelské praxi (například testů soběstačnosti, rizika proleženin, měření intenzity bolesti, stavu výživy),
- b) sledovat a orientačně hodnotit fyziologické funkce pacientů, to je dech, puls, elektrokardiogram, tělesnou teplotu, krevní tlak a další tělesné parametry,
- c) pozorovat, hodnotit a zaznamenávat stav pacienta,
- d) zajišťovat herní aktivity dětí,
- e) zajišťovat a provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve semikvantitativními metodami (diagnostickými proužky),
- f) provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích a zajišťovat jejich průchodnost,
- g) hodnotit a ošetřovat poruchy celistvosti kůže a chronické rány a ošetřovat stomie, centrální a periferní žilní vstupy,
- h) provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem a ergoterapeutem rehabilitační ošetřování, to je zejména polohování, posazování, dechová cvičení a metody bazální stimulace s ohledem na prevenci a nápravu hybných a tonusových odchylek, včetně prevence dalších poruch z mobility,
- i) provádět nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti,

j) edukovat pacienty, případně jiné osoby v ošetrovatelských postupech a připravovat pro ně informační materiály,

k) orientačně hodnotit sociální situaci pacienta, identifikovat potřebnost spolupráce sociálního nebo zdravotně-sociálního pracovníka a zprostředkovat pomoc v otázkách sociálních a sociálně-právních,

l) zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemístováním a propuštěním pacientů,

m) provádět psychickou podporu umírajících a jejich blízkých a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,

n) přejímat, kontrolovat, ukládat léčivé přípravky, včetně návykových látek, (dále jen „léčivé přípravky“), manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,

o) přejímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Všeobecná sestra pod odborným dohledem všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může vykonávat činnosti podle odstavce 1 písm. b) až i) při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče.

(3) Všeobecná sestra může vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře činnosti při poskytování preventivní, diagnostické, léčebné, rehabilitační, neodkladné a dispenzární péče. Přitom zejména připravuje pacienty k diagnostickým a léčebným postupům, na základě indikace lékaře je provádí nebo při nich asistuje, zajišťuje ošetrovatelskou péči při těchto výkonech a po nich; zejména může

a) podávat léčivé přípravky¹⁰⁾ s výjimkou nitrožilních injekcí nebo infuzí u novorozenců a dětí do 3 let a s výjimkou radiofarmak; pokud není dále uvedeno jinak,

b) zavádět a udržovat kyslíkovou terapii,

c) provádět screeningová a depistážní vyšetření, odebírat biologický materiál a orientačně hodnotit, zda jsou výsledky fyziologické,

d) provádět ošetření akutních a operačních ran, včetně ošetření drénů,

e) provádět katetrizaci močového měchýře žen a dívek nad 10 let, pečovat o močové katetry pacientů všech věkových kategorií, včetně výplachů močového měchýře,

f) provádět výměnu a ošetření tracheostomické kanyly, zavádět nazogastrické sondy pacientům při vědomí starším 10 let, pečovat o ně a aplikovat výživu sondou, případně žaludečními nebo duodenálními stomiemi u pacientů všech věkových kategorií,

g) provádět výplach žaludku u pacientů při vědomí starších 10 let.

(4) Všeobecná sestra pod odborným dohledem lékaře může

a) aplikovat nitrožilně krevní deriváty,

b) asistovat při zahájení aplikace transfuzních přípravků a dále bez odborného dohledu na základě indikace lékaře ošetřovat pacienta v průběhu aplikace a ukončovat ji.

PŘÍLOHA P VII: VYHLÁŠKA Č. 39/2005 Sb.

VYHLÁŠKA č. 39/2005 Sb., požadavky na studijní programy nelékařských zdravotnických povolání

§ 4

Všeobecná sestra

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry se získává absolvováním akreditovaného studijního programu nebo akreditovaného vzdělávacího programu.

(2) Studium v programech uvedených v odstavci 1 probíhá v

a) prezenční formě studia se specificky odborným charakterem, které zahrnuje nejméně 3 roky studia a nejméně 4 600 hodin teoretické výuky a praktického vyučování, z toho nejméně 2 300 hodin a nejvýše 3 000 hodin praktického vyučování, nebo

b) jiné než prezenční formě studia, jehož celková doba výuky není kratší, než je doba výuky podle písmene a), a v němž není dotčena úroveň vzdělání.

(3) Studium v programech uvedených v odstavci 1 poskytuje znalosti a dovednosti stanovené v § 3 a dále obsahuje

a) teoretickou výuku poskytující znalosti v

1. oborech, které tvoří základ potřebný pro poskytování všeobecné ošetrovatelské péče, a to v anatomii, fyziologii, patologii, mikrobiologii (bakteriologie, virologie a parazitologie), biofyzice, biochemii, základech radiační ochrany, ochraně veřejného zdraví včetně epidemiologie, prevence nemocí, včasné diagnózy nemocí a zdravotní výchovy, ve farmakologii a základních znalostech zdravotnických prostředků,

2. ošetrovatelství a klinických oborech a to v historii, charakteru a etice ošetrovatelství, v obecných zásadách péče o zdraví, komunitní péči, ošetrovatelství ve vztahu k praktickému lékařství a dalším lékařským oborům, zejména k internímu lékařství, chirurgii, pediatrii, péči o matku a novorozence, gynekologii, psychiatrii, péči o staré lidi a geriatrii, k intenzivní péči, dietetice a k transfuznímu lékařství,

3. sociálních a dalších souvisejících oborech a to v základech sociologie, základech obecné psychologie, v psychologii nemocných a vývojové psychologii, základech pedagogiky a edukace, právních předpisech ve vztahu k sociální problematice, základech informatiky, statistiky a metodologie vědeckého výzkumu,

b) praktické vyučování poskytující dovednosti a znalosti v ošetrovatelství ve vztahu k praktickému lékařství a dalším lékařským oborům, zejména k internímu lékařství,

chirurgii, péči o děti a pediatrii, péči o matku a novorozence, gynekologii, psychiatrii, péči o seniory a geriatrii, intenzivní péči a komunitní péči a dále dovednosti a znalosti umožňující podílet se na praktickém výcviku zdravotnických pracovníků a zkušenosti z práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví; tyto dovednosti se získávají pod dohledem kvalifikovaných všeobecných sester nebo v odůvodněných případech jiných zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

PŘÍLOHA P VIII: NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 31/2010 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 31/2010 Sb. o oborech specializačního vzdělávání zdravotnických pracovníků

§ 1

(1) Obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí (dále jen „specialista“) jsou stanoveny v příloze č. 1 k tomuto nařízení.

(2) Převedení specializací podle dřívějších právních předpisů na obory specializačního vzdělávání uvedené v příloze č. 1 k tomuto nařízení a označení odbornosti specialistů je uvedeno v příloze č. 2 k tomuto nařízení.

§ 2

Převedením specializované způsobilosti podle přílohy č. 2 k tomuto nařízení není dotčena specializovaná způsobilost získaná podle dřívějších právních předpisů. Tato skutečnost se prokazuje příslušným dokladem osvědčujícím získání specializované způsobilosti podle dřívějších právních předpisů.

§ 3

Zdravotničtí pracovníci zařazení ke dni nabytí účinnosti tohoto nařízení do specializačního vzdělávání podle dřívějších právních předpisů jej dokončí podle dřívějších právních předpisů

Příloha č. 1

Obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti specialistů

Tab. 26. Obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti specialistů

Obory specializačního vzdělávání	Označení odbornosti specialistů
Všeobecná sestra	
1. Intenzivní péče	Sestra pro intenzivní péči
2. Perioperační péče	Sestra pro perioperační péči
3. Ošetřovatelská péče v pediatrii	Dětská sestra

4. Intenzivní péče v pediatrii	Dětská sestra pro intenzivní péči
5. Komunitní ošetrovatelská péče	Komunitní sestra
6. Ošetrovatelská péče v interních oborech	Sestra pro péči v interních oborech
7. Ošetrovatelská péče v chirurg. oborech	Sestra pro péči v chirurgických oborech
8. Ošetrovatelská péče v psychiatrii	Sestra pro péči v psychiatrii
9. Perfuziologie	Sestra pro klinickou perfuzologii

PŘÍLOHA P IX: VYHLÁŠKA Č. 423/2004 Sb.

VYHLÁŠKA Č. 423/2004 Sb., ve znění vyhlášky 321/2008 po implementaci změn plynoucí z vyhlášky 4/2010 Sb. kreditní systém pro vydání osvědčení pro zdravotnické pracovníky

§ 1

Předmět úpravy

Touto vyhláškou se stanoví kreditní systém, na základě kterého jsou ohodnoceny jednotlivé formy celoživotního vzdělávání počtem kreditů.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) kreditem bodové ohodnocení jednotlivých forem celoživotního vzdělávání³⁾,
- b) inovačním kurzem odborný kurz, který trvá alespoň 4 hodiny v každém dni, kterým se obnovují znalosti a dovednosti a který je pořádán
  1. akreditovaným zařízením s akreditací pro vzdělávací program, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník obnovit znalosti a dovednosti, nebo
  2. zdravotnickým zařízením, které zajišťuje praktické vyučování nebo praxi pro střední, vyšší odborné nebo vysoké školy, pokud se jedná o inovační kurzy pro činnosti, které jsou součástí odborné způsobilosti,
- c) odbornou stáží výkon odborné praxe v akreditovaném zařízení s akreditací pro vzdělávací program, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník stáží prohloubit znalosti a dovednosti, jejímž cílem je prohloubení znalostí na jiném pracovišti, než je místo výkonu povolání, pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu,
- d) seminářem vzdělávací akce,
  1. která trvá alespoň 2 hodiny v každém dni,

2. jejíž program se týká výkonu příslušného zdravotnického povolání nelékařského zdravotnického pracovníka a

3. která je pořádána zdravotnickým lůžkovým zařízením, akreditovaným zařízením nebo zařízením, kterému vydalo souhlasné stanovisko profesní sdružení,

e) školicí akcí vzdělávací akce,

1. která trvá alespoň 4 hodiny v každém dni,

2. jejíž program se týká výkonu příslušného zdravotnického povolání nelékařského zdravotnického pracovníka a

3. která je pořádána akreditovaným zařízením⁴⁾ nebo zařízením, kterému vydalo souhlasné stanovisko profesní sdružení,

f) odbornou konferencí, kongresem, sjezdem, pracovním dnem nebo sympoziem akce odborného charakteru,

1. která trvá alespoň 1 den, přičemž odborný program musí být zajištěn alespoň v rozsahu 4 hodiny v každém dni,

2. která je zabezpečena alespoň 4 přednášejícími v každém dni,

3. ke které vydá profesní sdružení souhlasné stanovisko se zařazením do kreditního systému,

4. jejíž program se týká oboru činnosti nelékařského zdravotnického pracovníka, který žádá o vydání osvědčení, a

5. která je určena nejen pro zaměstnance nebo členy pořadatelské organizace,

g) mezinárodním kongresem akce,

1. která trvá alespoň 2 dny, přičemž odborný program musí být zajištěn alespoň v rozsahu 4 hodiny v každém dni,

2. která je zabezpečena alespoň jedním zahraničním přednášejícím v každém dni,

3. jejíž program se týká výkonu příslušného zdravotnického povolání nelékařského zdravotnického pracovníka a

4. která je určena nejen pro zaměstnance nebo členy pořadatelské organizace,

h) publikační činností publikování odborného materiálu, který se týká výkonu příslušného zdravotnického povolání nebo zdravotní péče,

1. v periodickém tisku nebo jeho elektronické podobě, který má odborný charakter,

2. v neperiodických publikacích, nebo jejich elektronické podobě, které mají odborný charakter,

3. v podobě odborné monografie, učebnice, skripta nebo odborného výkladového slovníku,

4. v podobě abstrakta odborného sdělení uvedeného v mezinárodních oponentovaných časopisech, nebo

5. v podobě učební pomůcky;

za publikační činnost se nepovažují recenze, abstrakta odborných sdělení neuvedená v bodě 4, diskusní příspěvky a články osobního charakteru,

i) pedagogickou činností vzdělávací činnost v rámci teoretické nebo praktické výuky ve specializačním vzdělávání, certifikovaném nebo inovačním kurzu, na školicí akci, semináři, vedení odborné stáže nebo při vyučování odborných předmětů ve studijním odboru, kterým se získává odborná způsobilost k výkonu zdravotnického povolání,

j) vědecko-výzkumnou činností účast ve výzkumných projektech a výzkumných záměrech podle zvláštního právního předpisu, pokud

1. jsou doloženy oponentovanou závěrečnou zprávou, seznamem řešitelů výzkumného projektu nebo výzkumného záměru, základními údaji projektového tématu a v případě mezinárodních projektů kopií rozhodnutí příslušné mezinárodní instituce o schválení projektu, seznamem jeho řešitelů a základními údaji o projektovém tématu a

2. se týká oboru činnosti nelékařského zdravotnického pracovníka nebo zdravotní péče obecně,

k) posterem druh účasti na odborném sdělení obsahujícím komentovaná témata, tabulky nebo fotografie zveřejněné na tabulích na kongresech, odborných konferencích, pracovních dnech, sjezdech nebo sympoziích,

l) e-learningovým kurzem forma vzdělávací akce nebo inovačního kurzu, která je ukončena závěrečným testem,

1. jejíž program se týká výkonu příslušného nelékařského zdravotnického povolání a

2. která je pořádána akreditovaným zařízením nebo zařízením, kterému vydalo souhlasné stanovisko profesní sdružení,

m) metodikou standard nebo nový postup, jehož použití při poskytování zdravotní péče byl schválen ministerstvem nebo jiným ústředním orgánem státní správy,

n) registračním obdobím období v trvání 6 let, na které je vydáváno osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu,

o) Impact Factorem ukazatel hodnotící vědeckou významnost daného časopisu. Vyjadřuje citovanost časopisu v poměru k celkovému počtu publikovaných článků, a tím jeho impact (tj. účinek, vliv, dopad) na odezvu u dalších autorů. Impact Factor daného časopisu za určitý rok je poměr součtu citací za dva předcházející roky obsažené v člancích tohoto časopisu v roce, pro který se Impact Factor zjišťuje, k počtu článků publikovaných v těchto dvou předchozích letech.

§ 3

Počet kreditů za jednotlivé formy celoživotního vzdělávání

(1) Za studium navazujících vysokoškolských studijních programů, studijního oboru zdravotnického zaměření na vysoké škole¹¹⁾, oboru vzdělávání zdravotnického zaměření ve vyšší odborné škole po získané odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, pomaturitního specializačního studia, speciální přípravy nebo dlouhodobého tematického kurzu náleží za každý ukončený semestr studia nebo za každých 6 měsíců studia v případě, že se studium nečlení na semestry, 25 kreditů.

(2) Za účast na inovačním kurzu nebo školicí akci, nejde-li o pedagogickou činnost, náleží 4 kredity za každý započatý den, nejvíce však 12 kreditů za jednu akci celoživotního vzdělávání.

(3) Za účast na semináři, nejde-li o pedagogickou činnost, náleží 1 kredit.

(4) Za účast na odborné stáži náleží 3 kredity za každý započatý den, nejvíce však 15 kreditů za jednu stáž.

(5) V případě kongresu, odborné konference, pracovního dne, sjezdu nebo symposia náleží za:

a) každý den účasti 4 kredity, nejvýše však 12 kreditů za jednu akci,

b) přednesení vlastní přednášky, autorství posteru nebo aktivní účast na soutěžích souvisejících s výkonem zdravotnického povolání 10 kreditů,

c) spoluautorství na přednášce nebo přednesení cizí přednášky 5 kreditů a

d) spoluautorství na posteru 4 kredity.

(6) V případě mezinárodního kongresu náleží za

a) každý den účasti 5 kreditů, nejvýše však 15 kreditů za jeden mezinárodní kongres,

b) přednesení vlastní přednášky nebo autorství posteru 15 kreditů,

c) spoluautorství na přednášce nebo přednesení cizí přednášky 10 kreditů a

d) spoluautorství na posteru 5 kreditů.

(7) Za absolvování e-learningového kurzu v délce alespoň

a) 15 stran zpracovaných podle technické normy o úpravě písemností náleží 2 kredity,

b) 30 stran zpracovaných podle technické normy o úpravě písemností náleží 3 kredity.

§ 3a

(1) Za publikační činnost náleží

a) za odborný článek

1. autorovi 15 kreditů,

2. spoluautorovi 10 kreditů,

za publikaci v časopise s hodnotou Impact Factor náleží navýšení 100 % a za publikaci v recenzovaném časopise náleží navýšení o 30 %,

b) autorovi odborné publikace, učebnice, skript nebo jiné učební pomůcky (výukový CD-ROM) 25 kreditů a

c) spoluautorovi odborné publikace, učebnice, skript nebo učební pomůcky 20 kreditů.

(2) Za pedagogickou činnost náleží 2 kredity za vyučovací hodinu nebo přednesení odborného sdělení, nejvíce však 20 kreditů za registrační období.

(3) Za vědecko-výzkumnou činnost náleží 25 kreditů.

(4) Za vypracování metodiky náleží 20 kreditů.

§ 3b

(1) Za účast na vzdělávacích akcích podle § 3 a § 3a odst. 1 až 2, které se konají v jiném státě, než ve kterém je zdravotnický pracovník usazen, se počet kreditů zvyšuje o 30 %; desetinná místa se zaokrouhlují vždy na celá čísla nahoru.

(2) Při účasti na vzdělávacích akcích podle § 2 d) až g), které se konají v jiném státě, se souhlasné stanovisko profesního sdružení nevyžaduje. Počet kreditů stanovuje ministerstvo v rámci správního řízení o vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu přiměřeně podle této vyhlášky.

(3) Počet kreditů za specializační vzdělávání nebo certifikované kurzy, které zdravotnický pracovník nedokončil, stanovuje ministerstvo v rámci správního řízení o vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu přiměřeně podle rozsahu absolvované části a stanovené celkové výše kreditů za certifikovaný kurz, specializační vzdělávání nebo jeho modul.

(4) Počet kreditů za vzdělávací akce konané v zahraničí, které odpovídají specializačnímu vzdělávání nebo certifikovanému kurzu, stanovuje ministerstvo v rámci správního řízení o vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle celkového počtu kreditů, který je přidělen obdobnému vzdělávání v České republice.

(5) Při kombinaci druhů účastí na jednotlivých formách celoživotního vzdělávání se kredity sčítají.

§ 4

Evidence forem celoživotního vzdělávání

(1) Účast na celoživotním vzdělávání podle § 3 odst. 2 až 7 a podle § 3a odst. 2 se dokládá záznamem v průkazu odbornosti provedeným pořadatelem, popřípadě potvrzením jím vydaným.

(2) Záznam v průkazu odbornosti obsahuje

a) datum konání akce,

b) název akce a formu celoživotního vzdělávání a

c) další skutečnosti důležité pro přiznání počtu kreditů podle této vyhlášky, zejména délku trvání a druh účasti v jednotlivých dnech u vícedenních vzdělávacích akcí, číslo jednací

vydaného souhlasného stanoviska včetně názvu profesního sdružení a povolání, pro která bylo souhlasné stanovisko vydáno.

(3) Potvrzení obsahuje kromě údajů uvedených v odstavci 2 také

a) jméno a příjmení účastníka akce a

b) datum narození účastníka akce.

(4) Překlad potvrzení vydaného v jiném jazyce než českém do českého jazyka tlumočnickem zapsaným do seznamu znalců a tlumočnicků se vyžaduje, pokud jsou pochybnosti o obsahu potvrzení.

Tab. 27. Změny v počtu kreditů za jednotlivé formy celoživotního vzdělávání

Změny v počtu kreditů za jednotlivé formy celoživotního vzdělávání

Název vzdělávací akce	Počet kreditů dle vyhlášky č. 423/2004 Sb. (účinnost 20.7.2004)	Počet kreditů dle vyhlášky č. 321/2008 Sb. (účinnost 29.8.2008)	Počet kreditů dle vyhlášky č. 4/2010 Sb. (účinnost 1.2.2010)
Inovační kurz, školicí akce, odborný kurz	1 kr/den - nejvíce 10/akce	3 kr/den - nejvíce 12/akce	4 kr/den - nejvíce 12/akce nejde-li o pedagogickou činnost
Inovační kurz jako e-learningový kurz	1 kr/kurz	2 kr/kurz - max 14/reg. období	
E-learningový kurz	hodnocen podle délky trvání jako účast na semináři, inovačním kurzu, školicí akci nebo odborném kurzu		2 kr/min. 15 stran textu 3 kr/min. 30 stran textu
Seminář	1 kr/den - nejvíce 10/akce	1 kr/den - nejvíce 10/reg. období	1 kredit/akce nejde-li o pedagogickou činnost
Odborná stáž	1 kr/den - nejvíce 15/stáž	3 kr/den - nejvíce 15/stáž	3 kr/den - nejvíce 15/stáž
Kongres, konference, pracovní den, sjezd, sympozium	3 kr/den - nejvíce 10/akce	4 kr/den - nejvíce 12/akce	4 kr/den - nejvíce 12/akce
- přednesení přednášky	15 kreditů	10 kr/vlastní přednáška, autorství posteru, aktivní účast na soutěžích	10 kr/vlastní přednáška, autorství posteru, aktivní účast na soutěžích
- spoluautor na přednášce	10 kreditů	5 kr - spoluautorství nebo přednesení cizí přednášky	5 kr - spoluautorství nebo přednesení cizí přednášky
- spoluautor na posteru		4 kredity	4 kredity
Mezinárodní kongres		5 kr/den - nejvíce 15/akce 15 kr/vlastní přednáška, autorství poster 10 kr/spoluautorství nebo přednesení cizí přednášky 5 kr/spoluautorství na posteru	5 kr/den - nejvíce 15/akce 15 kr/vlastní přednáška, autorství poster 10 kr/spoluautorství nebo přednesení cizí přednášky 5 kr/spoluautorství na posteru
Publikační činnost	autor 15 kr/odborný článek	autor 15 kr/odborný článek	autor 15 kr/odborný článek
	spoluautor 10 kr/odborný článek	spoluautor 10 kr/odb. článek	spoluautor 10 kr/odb. článek
		v časopise s hodnotou IF + 100% v recenzovaném časopise + 30 %	IF + 100%, v recenz. časopise + 30 %
	autor 25 kr/odborné publikace, učebnice, skript, učební pomůcky	autor 25 kr/odborné publikace, učebnice, skript, učební pomůcky spoluautor 20 kreditů	autor 25 kreditů spoluautor 20 kreditů
Pedagogická činnost	4 kr/1 den 7 kr/2-5 dnů 15 kr/nad 5dnů max.25	2 kr/vyučovací hodina, nejvíce 20 kr/registrační období	2 kr/vyučovací hodina, nebo přednesení odborného sdělení nejvíce 20 kr/reg. období
Vědecko-výzkumná činnost	25 kreditů	25 kreditů	25 kreditů
Vypracování metodiky		20 kreditů	20 kreditů